

• RUMUNIA - PIEKŁO DEMOLUDU • PARYSKA KULTURA O ROZPADZIE
ECHA TYGODNIA • DOM, O KTÓRYM MÓWIĄ WSZYSCY • BAL JAKICH NIE BYŁO
• CZY JEST SPOSÓB NA POMIESZANIE JĘZYKÓW?

PISMO NIEZALEŻNE WYDAWANE PRZEZ GRAŻYNĘ I ZBIGNIEWA FARMUSÓW

ECHO - TYGODNIK POLSKI

No. 14 • 21 - 27 STYCZNIA • TORONTO • PUBLISHED WEEKLY • CENA: \$ 1.25

Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

WIĘKSZA SWOBODA OPOZYCJI

KONFERENCJA PRASOWA MOCZULSKIEGO I SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ

W Warszawie odbyła się konferencja prasowa, w której udział wzięli przewodniczący Konferencji Polski Niepodległej, Leszek Moczulski, córka Kornela Morawieckiego, Anna oraz nie wymieniony z nazwiska przedstawiciel "Solidarności Walczącej". Leszek Moczulski zaapelował do dziennikarzy zachodnich, by wywierali oni presję na rząd PRL o uwolnienie więźniów politycznych. Przedstawił też listę 19 więźniów sumienia, oskarżonych o przestępstwa kryminalne. Dziennikarze w swoich sprawozdaniach wymienili z niej tylko dwa nazwiska: Kornela Morawieckiego, przewodniczącego "Solidarności Walczącej" i Jana Andrzeja Górnego, członka Krajowej Komisji Wykonawczej. Inne źródła niezależne mówią o jeszcze większej liczbie więźniów politycznych. Tygodnik "Mazowsze" z listopada, na przykład, podaje, że jest ich 23.

Leszek Moczulski wyraził także poparcie dla listy prezesa Polonii Amerykańskiej do rządu USA w której Ałojzy Mazowski wzywa albo do wstrzymania starań o znormalizowanie stosunków między Polską a USA, albo do zawieszenia pomocy gospo-

darczej do chwili uwolnienia w Polsce wszystkich więźniów politycznych.

Zabrała także głos córka Kornela Morawieckiego, Anna. Stwierdziła ona, że Morawiecki odmawia w więzieniu potwierdzenia swojej tożsamości (powołana została specjalna komisja do jej ustalenia) oraz że odmawia też odpowiedzi na jakiegokolwiek pytania. Morawiecki przetrzymywany jest na Rakowieckiej w Warszawie.

Nie dopuszczono do niego ani rodziny, ani adwokatów. Oskarżony jest o sfałszowanie dokumentów i przemyt wydawnictw nielegalnych. Data procesu nie została ustalona.

Następnie wystąpił przedstawiciel "Solidarności Walczącej", który opisał zakres działalności swojej organizacji. Mówił, że liczy ona około 3 tysięcy działaczy, pracujących w dziesięciu miastach, przy czym głównym ośrodkiem jest Wrocław. Organizacja wydaje około 40 niezależnych wydawnictw o łącznym nakładzie około 70 tysięcy egzemplarzy. Przedstawiciel "Solidarności Walczącej" poświadczyl że nie otrzymywała ona nigdy pomocy finansowej od NSZZ "Solidarność".

NOWY DŁUG POLSKI

250 milionów z Banku Światowego

Przedstawiciele Narodowego Banku Polskiego przeprowadzali ostatnio rozmowy z przedstawicielami Banku Światowego w Paryżu. Również z wypowiedzi przedstawicieli Funduszu Walutowego można wywnioskować, że Fundusz skłonny jest udzielić Polsce nowych pożyczek.

W piątek, 15 stycznia, odbyła się w Warszawie konferencja prasowa, podczas której prezes Narodowego Banku Polskiego, Władysław Baka oświadczył, że w pierwszej połowie roku spodziewa się przyznania Polsce kredytów z Banku Światowego w wysokości 250-300 milionów dolarów. Pożyczka została udzielona na sfinansowanie określonych przedsięwzięć, które podczas konferencji nie zostały wymienione.

Niespłacone odsetki i symboliczne raty kapitałowe wyniosły w ubiegłym roku miliard 200 milionów dolarów i dopisano je do ogólnej sumy polskiego zadłużenia. Tymczasem inflacja w Polsce w ubiegłym roku była wyższa niż planowana. Obecnie władze zamierzają ją obniżyć o 3/5 poprzez podwyżki cen, zwłaszcza nierekompensowane podwyżki cen alkoholu i papierosów.

TWARZE OPOZYCJI ADAM JACEK WINKLER

Na początku grudnia wrócił po czteromiesięcznym pobycie w Afganistanie. Jako Khan brał udział w walkach z Sowietami. Za zasługi bojowe partia Massuda wyróżniła Go listem pochwalnym. Komendant Massud wysoko ocenił pomoc Polaków na rzecz Afganistanu. Winkler - Polak i katolik, jest wydawcą i redaktorem biuletynu afgańskiego w języku polskim. W najbliższym czasie zamierza opracować specjalny materiał dla naszego pisma.

ODWILŻ I BETON W DEMOLUDZIE

• **Sacharow spotkał się z Gorbaczowem.** Przywódca ZSSR M. Gorbaczow przyjął na Kremlu A. Sacharowa, czołowego dysydenta sowieckiego i laureata Pokojowej Nagrody Nobla. Sacharow przedstawił Gorbaczowowi listę 200 więźniów politycznych domagając się ich uwolnienia. Podczas spotkania zażądał on także bezwarunkowego wycofania Armii Czerwonej z Afganistanu. Po spotkaniu powiedział zachodnim dziennikarzom, że popiera wysiłki Gorbaczowa w celu zdemokratyzowania i zmodernizowania kraju. "Mam dobre zdanie o Gorbaczowie jako o urzędniku państwowym" - podkreślił Sacharow. Uważam, że jest to odpowiedni przywódca dla rozwoju kraju na obecnym etapie historii. Niektórzy Moskiewscy dysydenci wyrazili się krytycznie o Sacharowie, twierdząc, że dał się użyć rządowi, próbującemu zatuszować zaostrenie kursu wobec dysydentów.

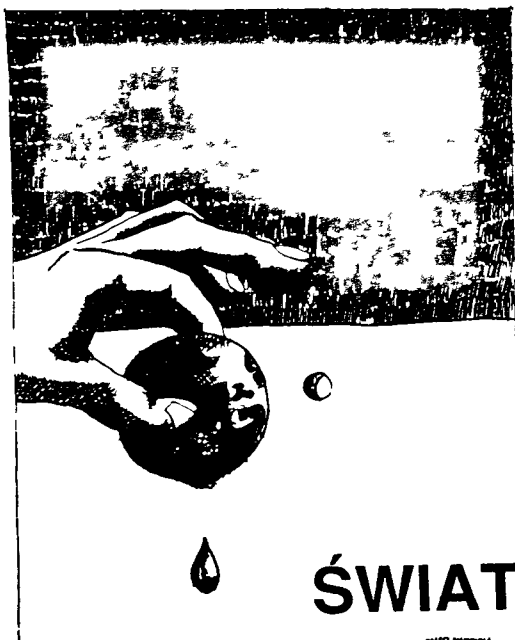
• **Imię Breżniewa usunięte.** Jedno z sowieckich miast, place w Leningradzie i w Moskwie oraz stołeczna dzielnica, którym nadano imię Breżniewa po jego śmierci w 1982 roku, powróciły do swych poprzednich nazw. Obecny przywód-

ca ZSSR Gorbaczow wielokrotnie krytykował erę Breżniewa.

• **W rocznicę Praskiej Wiosny "Rude Prawo" zaatakowało Dubceka.** W 20 rocznicę dojścia A. Dubceka do władzy i jego późniejszej, nieudanej próby reformowania systemu, organ komunistów czecosłowackich "Rude Prawo" skrytykował go jako defetystę bez zasad. Gazeta jednocześnie oceniła pozytywnie inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację, w wyniku której nastąpił koniec ruchu reformatorskiego, znanego jako "Praska Wiosna". W ostrych słowach odrzuca jako "bezpodstawne kłamstwo" porównania reform Dubceka z 1968 roku z tymi, jakie są obecnie przeprowadzane w ZSSR.

• **Ceausescu zarządził zburzenie katedry prawosławnej w Bukareszcie.** Dyktator Rumunii N. Ceausescu nakazał zburzyć w Bukareszcie 330-letnią katedrę prawosławną w celu wybudowania w tym miejscu podziemnego przejścia dla pieszych. Patriarcha Teoctist otrzymał polecenie przeniesienia biur swego kościoła ze stolicy do prowincjonalnego miasta Iasce w północnej Rumunii.

Szerzej o Rumunii piszemy na str. 8 i 9

ŚWIAT

ECHO-TYGODNIK POLSKI

wydają:

Grazyna i Zbigniew FARMUS

adres pocztowy:

51A This'le Down Blvd.
REXDALE, Ont. M9V 4A6
tel. 743-5706Redaktor naczelny Grazyna Farmus
Dyrektor działu reklamy i dystrybucji
inż. Zdzisław Wójcik

REDAKTORZY DZIAŁÓW

Świat, Kanada Zbigniew Farmus

Polska Katarzyna Banachowska

Czytane między wierszami &

Lektury nieobojętne

Karolina Jankowska

Korespondencje z dalekiego kraju

Bolesław Ślesinski

Polityka kanadyjska

dr Tadeusz Pruss

Dział popularno-naukowy:

Stanisław Skonieczny

Angielski: Andrzej Klimaszewski

Teatr Darek Barecki

Sport Adam Polański

Poradnia Zaufanie dr Zofia Bończa

Pokochać kapitalizm

dr Krzysztof Ostaszewski

Prawo Mec Kwiatek

Radiestezja Bogusław Rzepecki

Apteka Natury dr Zofia Górnicka

Poczytaj mi Echo Adela Dymka

Piękna Polka Barbara Raczyńska

POGŁOS (miesięcznik)

Magda, Marek i Kot Czyżycy

Pobyt stały (powieść)

Marek Majewski

Horoskop Kalendarium, korekta

Ewa Rewkowska

WSPÓLPRACUJĄ

prof dr Ewa Brantley, Wacław Liebert,

Lech Jamka, Janusz Pietrus,

Wojciech M. Wojnarowicz, Aleksander Piekarski

zdjęcia

Independent Polish Agency,

Andrzej Stawicki

konsultacja graficzna i rysunki

Marek Majewski, Patryk Halkiewicz,

tłumaczenia z niemieckiego

S Cech

skład drukarski

Olimpia Orlewicz

druk

Polish Alliance Press

dystrybucja torontońska

Michał Gałusza

ADVERTISING RATES

DISPLAY ADS \$ 7 00 per col. inch, FULL PAGE \$ 700,

HALF PAGE \$ 350 00

Classified Ads \$ 4 (up to 25 words) Job Ads FREE

Special minimum 3 months' advertising (12 issues)

1 col 1 1/2 inch \$ 65 00, 2 cols -1 1/2 inches \$ 130 00

2 x 3 inches \$ 260 00 photo extra \$ 5 00

3 x 3 inches \$ 390 00

SUBSCRIPTION PRENUMERATA

PÓŁROCZNA \$ 25 00, ROCZNA \$ 50 00

dla nowo przybyłych, wg kolejności zgłoszeń (12 numerów) bezpłatna

**SOWIECKI DYSYDENT
W SZPITALU PSYCHIATRYCZNYM**

Obrońcy praw człowieka w Związku Sowieckim doniesli o ponownym aresztowaniu dysydenta Lwa Ubozko, który już miał "na swoim koncie" 17 letni wyrok przebywania w odosobnieniu za - jak to określają oficjalne władze sowieckie - "oczerpanie i szkodzenie interesom własnego kraju"

Ubozko został przedterminowo zwolniony (po odsiedzeniu 15 lat) w połowie zeszłego roku. Pod koniec ubiegłego miesiąca ponownie aresztowano go, zaraz po opuszczeniu mieszkania Iriny Krywowej, aktywistki ruchu obrony praw człowieka i członkini tzw "Klubu Prasowego Głosnost". Lew Ubozko został zatrzymany pod pozorem nieposiadania

właściwego pozwolenia na przebywanie w stolicy. Z aresztu został przewieziony do moskiewskiego szpitala psychiatrycznego a stamtąd - po trzech dniach - Czeliabinska na Uralu, gdzie przebywa do chwili obecnej w innej placówce psychiatrycznej, określanej mianem "numer jeden"

Irina Krywowa powiedziała zachodnim reporterom, że Lew Ubozko został kilka dni temu odwiedzony przez swojego brata. Jednak ten ostatni nie mógł się porozumieć z Lwem, gdyż był on w stanie półświadomości, niewątpliwie pod wpływem dużej dawki wstrzykiwanych mu środków psychotropowych.

Prezydium Rady Najwyższej Związku Sowieckiego, najwyższa

władza w państwie, wydała w tym tygodniu uchwałę, na mocy której mieszkańcy Związku Sowieckiego, są pod prawną ochroną przed niewłaściwym zastosowaniem psychiatrii w stosunku do pacjenta.

Szef grupy "Głosnost", Lew Timofiejew podważył istotę decyzji Rady Najwyższej stwierdzając, że jest to czysty kamuflaż mający na celu wywrzeć wrażenie na świecie zachodnim. Dodał, że podobne przepisy już dawno istnieją w sowieckim prawodawstwie, jednak - jak dowodzi praktyka - były systematycznie pogwałcane przez władze.

I to wszystko się rozgrywa w dobie głośności.

• Korea Południowa zapowiedziała odwet wobec terrorystycznej akcji Korei Północnej. Południowa Korea zagroziła Korei Północnej zastosowaniem "wszystkich możliwych form odwetu" po tym jak 26-letnia Kim Hyon-hui przyznała się, że jest komunistycznym agentem i że z polecenia syna przywódcy reżymu komunistycznego w Korei Północnej wysadziła w powietrze samolot południowokoreańskich linii lotniczych powodując śmierć wszystkich 115 osób na pokładzie.

Po zainstalowaniu bomby Kim Hyon-hui opuściła wraz ze współnikiem samolot, ale została ujęta wraz z nim w Bahrajnie, gdzie obydwójce, podczas aresztowania, zacyli truciznę. Wspólnik zmarł, ale Kim odratowano i przekazano władzom południowokoreańskim.

Agentka ujawniła, że jednym z celów zamachu terrorystycznego było zniechęcenie państw do udziału w letnich igrzyskach olimpijskich w Seulu we wrześniu br. Ujawniła ona, że jest córką wysokiego funkcjonariusza partyjnego i że przeszła wieloletnie szkolenie dywersyjno-terrorystyczne. Występując w telewizji południowokoreańskiej, płacząc wyraziła żal z powodu zamordowania 115 osób i przyznała, że padła ofiarą propagandy komunistycznej. Rząd w Seulu postawił swą 600-tysięczną armię w stanie pełnej gotowości bojowej, a minister informacji Lee Woonghee wydał komunikat, w którym stwierdza, że Korea Południowa "nie uniknie kary za popełnienie tego barbarzyńskiego, terrorystycznego czynu".

• Izrael wydalil 4 Palestyńczyków. Pomimo sprzeciwu USA, ONZ i wielu innych państw Izrael wydalil ze Strefy Gazy 4 Palestyńczyków uznanych za przywódców i organizatorów antyizraelskich demonstracji w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu. Zostali oni przewiezieni wojskowym helikopterem do południowego Libanu, gdzie wręczono każdemu 50 dol. i wsadzono ich do przejeżdżających taksówek. Czterech innych Palestyńczyków oskarżonych o wywołanie fermentu społecznego na oku-

powanych terytoriach odwołało się do izraelskiego Sądu Najwyższego, który powstrzymał ich deportację, nakazując armii przedstawienie powodów uzasadniających ządanie wydalenia. W 6-tygodniowych antyizraelskich demonstracjach i zamieszkach w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu z rąk izraelskich poniosło śmierć co najmniej 36 Palestyńczyków.

• Teheran podał, że oddziały irańskie zdobyły strategiczne wzgórze w łańcuchu kurdystańskim, zabijając bądź raniąc 1500 żołnierzy irackich. Irak oświadczył, że jest to kłamstwo, gdyż po ciężkich dwudniowych walkach atak wojsk irańskich został z powodzeniem odparty.

• ZSSR wydaje 5-7 razy więcej na zbrojenia niż przyznaje. Członkowie eksperci wojskowoci z USA, Francji i Wielkiej Brytanii stwierdzili, że nie należy wierzyć ZSSR, gdy twierdzi, że przeznaczal i przeznaczal na obronę kraju w latach 70 i 80-tych jedynie 2% dochodu narodowego. W studium opublikowanym przez Sztokholmski Instytut Badawczy d/s Pokoju Międzynarodowego "The Soviet Defence Enigma Estimating Costs and Burden", twierdzą oni, że koszty te wynosiły i wynoszą od 10 do 15% dochodu narodowego. Studium podało, że koszty obronności w USA w roku 1986 stanowiły 6,7% dochodu narodowego. CIA oszacowała, że sowieckie wydatki na obronność w roku 1986 wyniosły 15-17% dochodu narodowego.

• Zwolnienie z pracy w CBS komentatora telewizyjnego za rasistowską uwagę. Jimmy Snyder, popularny komentator sportowy CBS - jednej z największych amerykańskich stacji telewizyjnych, został zwolniony z pracy za rasistowską uwagę o Murzynach. W wywiadzie telewizyjnym przeprowadzonym przez WRC-TV powiedział on, że dominacja czarnych nad białymi w sporcie sięga czasów niewolniczych, w których "właściciel niewolników "pokrywał" dużą kobietę dużym czarnym mężczyzną po to, żeby mieć duże

czarne dziecko". Snyder kilkakrotnie podkreślił, że żałuje, iż wygłosił tę opinię i zapowiedział wystosowanie do Murzynów i innych listu z przeprosinami.

• Historyczny obiad Papieża z bezdomnymi. W niedzielę, 3 stycznia Papież Jan Paweł II spożył obiad wraz z 130 bezdomnymi biedakami z Rzymu. Przed rozpoczęciem posiłku Papież rozmawiał bezpośrednio indywidualnie z gośćmi, zapoznając się z ich problemami. Jan Paweł II jest pierwszym Papieżem nowożytności, który na terenie Watykanu zasiadł do wspólnego posiłku z ubogimi.

• 10 lat więzienia w Afganistanie dla francuskiego dziennikarza. A Guillo, francuski dziennikarz, który wkroczył z Pakistanu do Afganistanu wraz z partyzantami, został skazany na 10 lat więzienia. Radio reżymu afgańskiego podało, że został skazany za szpiegostwo i wrogą działalność przeciw rządowi afgańskiemu.

• Rekordowa liczba 161 państw zgłosiła udział w Letniej Olimpiadzie w Seulu. Poprzedni rekord należał do olimpiady w Los Angeles w 1984 roku, w której wystąpiło 140 państw. W igrzyskach nie weźmie udziału reprezentacja Kuby. Castro oznajmił, że Kuba podjęła decyzję o niewysyłaniu swych sportowców ze względu na niestabilizowaną sytuację polityczną w Korei Południowej, "nie stwarzającą najbardziej zdrowych i honorowych warunków dla przebiegu Igrzysk Olimpijskich". Wkrótce po decyzji Hawany prasa kubaska opublikowała list sportowców kubaskich, w którym wyrazili oni uznanie dla decyzji podkreślając, że "medale olimpijskie nigdy nie będą stanowić mirażu oddzielającego ich od pryncypów". W igrzyskach nie wezmą ponadto udziału Korea Południowa, Nikaragua, Seszele, Albania i Etiopia.

NA ROZWÓJ NAUKI DODATKOWO 1,3 MLD DOL

Premier B Mulroney oświadczył w Toronto, że rząd federalny przeznaczy na okres najbliższych 5 lat dodatkowo sumę 1,3 mld dol na rozwój nauki. W marcu 1984 roku Mulroney zapowiedział, że jego rząd w przeciągu 4 lat zwiększy wydatki na naukę i badania naukowe z ówczesnego poziomu 1,3% dochodu narodowego do poziomu stanowiącego 2,6% tego dochodu. W tym roku rząd przeznaczył na naukę i technologię sumę 4,1 mld dol, a na badania naukowe 2,6 mld dol. Harmonogram przekazania dodatkowych 1,3 mld dol nie został jeszcze ustalony.

AFERA LOTERYJNA W QUEBECU

Policja prowincjonalna w Quebecu oskarżyła 11 osób o oszustwo. Posługiwali się oni lampami o intensywnym świetle w celu kradzieży losów loterii. Provincial premiowanych dodatkowymi nagrodami (aż do 5000 dol), a następnie poprzez zorganizowaną siatkę osób spoza firmy loteryjnej pobierali premie. D. Clark dyrektor "Loto-Quebec" oświadczył, że wszystkie losy loterii "Provincial" zostaną wycofane ze sprzedaży na rzecz nowych losów zapakowanych w papier wykluczający możliwość wykrycia premiowanych losów bez otworzenia opakowania.

WZROST KONCENTRACJI KAPITAŁU

Kanadyjski Urząd Statystyczny podał, że w latach 1975-1985 25 największych kanadyjskich firm zwiększyło sprzedaż o 2,4%, zysk o 9,3%, a majątek o 4,3%. W 1975 roku 25 czołowych firm uzyskało zysk stanowiący 22,2% zysku krajowego, w 1985 zysk ten wynosił 31,5%. Wśród 25 czołowych firm znajduje się 10 firm zagranicznych. Na 15 firm kanadyjskich 11 firm to firmy prywatne, a 4 rządowe. Wśród 25 czołowych firm w Kanadzie są m.in. Bell, Canada Enterprises, Ford Motor

POLICJA MUSI BYĆ KONTROLOWANA

Zaareztowany w roku 1984 Neely został, już po zaareztowaniu, tak pobity, że pękło mu m.in. jądro i jest trwałym inwalidą do dzisiaj. Utrzymuje on, że skopał go Weller. Weller zaprzeczył, ale Publiczna Komisja Skarg i Zażaleń wobec Policji uznała go winnym ciężkiego pobicia zaareztowanego. Obecnie Weller i jego koledzy ze związku zawodowego policjantów utrzymują, że Komisja jest ciałem nieprofesjonalnym i dopiero sąd może zdecydować czy Weller jest winny. Nie mam nic przeciwko temu, żeby Weller stanął przed sądem z kryminalnego oskarżenia. Policjantowi należy się tak samo uczciwy i sprawiedliwy przewód sądowy jak każdemu innemu Kanadyjczykowi. Ale

1) dlaczego związek zawodowy policjantów wypłacił Neely'emu 30 tys. dol odszkodowania (czy się obawiał sądowego procesu Neely'ego przeciwko Wellerowi o odszkodowanie?)

Co of Canada, Texaco Canada, Imperial Oil Ltd i Gulf Canada Corp

DEPORTACJA DLA IMIGRANTÓW- KRYMINALISTÓW

Minister Imigracji Benoit Bouchard oświadczył, że nie będzie tolerował kryminalistów, którzy wykorzystując kanadyjskie przepisy dotyczące uchodźców, przedostają się do Kanady by tutaj natychmiast zająć się handlem narkotykami bądź popełnić inne ciężkie przestępstwa. Bouchard podkreślił, że kryminaliści stanowią tylko niewielki procent uchodźców oraz imigrantów, ale władze imigracyjne uczynią wszystko by oczyścić z nich Kanadę. Każdy przypadek ciężkiego przestępstwa kwalifikuje się, zdaniem Boucharda, do deportacji. Ale, procedurę deportacyjną władze imigracyjne mogą rozpocząć w stosunku do imigranta-kryminalisty dopiero po odsiedzeniu przez niego wyroku.

PRZYWÓDCA OPOZYCJI I NAPOJE WYSOKOWE

Przywódcą Liberałów J. Turner ustosunkowując się do pogłoski, że rzekomo nie stroni od alkoholu oświadczył, że lubi dobrze się zabawić, ale nigdy w swojej karierze prawnika, biznesmena czy obecnie polityka nie pozwolił na to, by miało to choćby najdrobniejszy wpływ na wykonywaną przez niego pracę i zawody.

OTTAWA ZAPOWIADA 120 000 NOWYCH MIEJSC PRACY

Według studium Ministerstwa Finansów amerykańsko-kanadyjski układ o wolnym handlu stworzy w ciągu najbliższych 5 lat 120 000 nowych miejsc pracy oraz przyniesie ogólną obniżkę cen towarów w handlu detalicznym o 1%. Zdaniem studium, dochód realny wzrosnie do roku 1993 co najmniej o 2,5%, co oznacza, że siła nabywcza statystycznego Kanadyjczyka będzie wyższa o 450 dol. rocznie.

Ma nastąpić także w tym samym okresie, dzięki wolnemu handlowi, wzrost inwestycji o 4%, a wzrost eksportu o 3,4%.

WIĘKSZOŚĆ KANADYJCZYKÓW ZA UKŁADEM O WOLNYM HANDLU

Według sondażu opinii publicznej, przeprowadzonego na zlecenie rządu przez "DecimaResearch Ltd", w grudniu ubiegłego roku, 51% Kanadyjczyków popiera układ o wolnym handlu, a 42% jest przeciwnych. Ponadto 62% Kanadyjczyków uznało, że stwarzanie nowych miejsc pracy jest ważniejsze niż ograniczanie wpływów USA w Kanadzie, a 58% wyraziło przekonanie, że układ okaże się bardzo dobry, bądź dobry dla kanadyjskiej gospodarki. Jednocześnie 59% Kanadyjczyków uważa, że jest prawdopodobne, iż układ spowoduje takie powiązania Kanady z USA, że będzie ona traciła stopniowo zdolność pobierania samodzielnych decyzji ekonomicznych.

ODSZKODOWANIE DLA GÓRNIKÓW ZA UTRATĘ ZDROWIA

Worker's Compensation Board w Ontario zgodziło się wypłacić sumę 35 mln dol. 400 górnikom z kopalni złota bądź ich wdowom, za raka płuc, powstałego u nich na skutek szkodliwych warunków pracy w kopalniach złota. Prowincjonalny minister Przemysłu G. Sorbara oświadczył, że jest to pierwsze tego typu odszkodowanie w Kanadzie.

PARIZEAU ZAPOWIEDZIAŁ WALKĘ O SUWERENNOŚĆ QUEBEC

Jacques Parizeau, były minister finansów w rządzie R. Levesque'a, oświadczył w Montrealu, że zwycięstwo wyborcze Partii Quebecu przez niego dowodzonej, będzie oznaczało dla niego, iż otrzymał od mieszkańców prowincji "mandat przygotowania suwerenności Quebecu".

Parizeau podkreślił, iż nie zamierza przeprowadzić referendum w sprawie suwerenności Quebecu. Suwerenność zamierza osiągnąć na drodze stopniowego zabierania Ottawa różnych federalnych poziomów władzy nad prowincją.

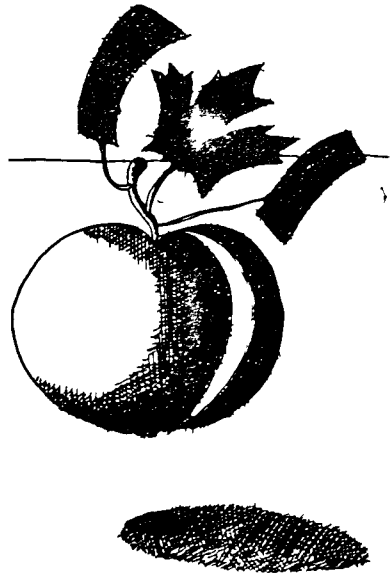
WIĘKSZOŚĆ ZA STAŁYM POŁĄCZENIEM WYSPI KSIĘCIA EDWARDA Z KANADYJSKIM ŁADEM

W plebiscycie dotyczącym stałego połączenia Wyspy Księcia Edwarda z ładem kanadyjskim, 59% mieszkańców prowincji opowiedziało się za stałym połączeniem. Od premiera prowincji Joe Ghiza zależy decyzja. Wyniki plebiscytu nie są dla niego wiążące, ale przypuszcza się, że podejmie on decyzję zgodną z większością. Jeśli zdecyduje się łączyć, czekają już 2 projekty albo 13 km most, albo 15 km tunel. Koszt obydwu projektów według obecnego kosztorysu wynosi około 500 mln dol. każdy. Stałe połączenie skróci czas podróży z wyspy na ląd z 1 godziny żeglugi promem do 15 minut jazdy samochodem. Przeciwnicy stałego połączenia utrzymują, że zburzy ono wypirski charakter prowincji i tradycyjny styl życia.

ZWOLNIENIE TORONTONSKIEGO POLICJANTA

Terry Weller, 35-letni policjant torontonski z 15-letnim stażem pracy jest obecnie cywilem, gdy niedawno Ontaryjski Sąd Apelacyjny odrzucił apelację Weller'a od decyzji Publicznej Komisji Skarg i Zażaleń która uznała go w 1985 roku winnym pobicia R. Neely - zaareztowanego w roku 1984 przez Weller'a pod zarzutem oszustwa (używał sfalszowaną kartę kredytową). Decyzję Komisji podtrzymał sąd miejski, a po odrzuceniu apelacji Weller'a przez Ontaryjski Sąd Apelacyjny nie miał on wyboru i musiał zrezygnować. Na znak solidarności z Wellerem 6000 policjantów metropolii torontonskiej oświadczyło, że będzie wolnej pracować, że nie będzie wypisywać

KANADA

mandatów za wykroczenia drogowe, parkingowe itp. Związek zawodowy policjantów zajął zaś zlikwidowania Publicznej Komisji Skarg i Zażaleń w Toronto - jedynego tego typu ciała, kontrolującego zachowanie policji w Ontario i w Kanadzie. Protest policji zakończył się w chwili, gdy Weller został formalnie oskarżony o pobicie, w związku z czym stanie przed sądem. Jeśli zostanie uznany winnym grozi mu kara 10 lat więzienia. Prawnik Weller'a B. Greenspan oraz prezydent Związku Zawodowego Policjantów P. Walter przewidują, że Weller zostanie uznany przez sąd za niewinnego, a więc będzie miał możliwość powrotu do policji. (Nasz komentarz poniżej)

DALSZA PODRÓŻ LOTHARA HERBSTA PO KANADZIE

Po spotkaniach w Toronto, Lothar Herbst udał się do St. Catharines i Hamiltonu gdzie spotkał się z gorącym przyjęciem. Złożył również wizytę w Kongresie Polonii Kanadyjskiej Okręgu, oraz uczestniczył w audiencji u biskupa Ustrzyckiego. Spotkania na tym terenie organizowała połączona grupa prosolidarnościowa. Następnie Lothar Herbst ma spotkać się z prezesem KPK Stanisławem Orłowskim oraz wziąć udział w odczytach w Ottawie, Montrealu, Winnipegu, Edmontonie, Calgary i Vancouverze. Odczyt w Ottawie odbędzie się 24 stycznia br. o godz. 5-tej, w domu Kombatanta, przy 379 Waverley

W Toronto i rządu prowincjonalnego. Policja musi być kontrolowana. Przecież wspomniana już Publiczna Komisja nie pojawiła się znikąd. Powołano ją w odpowiedzi na rzekome przypadki zastosowania wobec zatrzymanych brutalnej przemocy, tortur nie wyłączając. Powody, dla których rząd prowincjonalny ją powołał, niestety, jak pokazuje m.in. sprawa Weller'a, istnieją nadal. Daleki jestem od ge-

neralizacji postaw policjantów, ale społeczeństwo i jednostki powinny mieć zagwarantowane instytucjonalne formy obrony przed nadużywającym władzy policjantem. Na tym także polega demokracja. Jestem za tym, żeby Publiczne Komisje Skarg i Zażaleń wobec Policji pojawiły się w całym kraju.

ZBIGNIEW FARMUS

ANDREW WITER

POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
BIURO OKRĘGU WYBORCZEGO

1673 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A6

Tel. 535-6593

Biuro otwarte poniedziałek - sobota
od 9 00 a m do 5 00 p m lub telefonicznie

WASZ POSEŁ DO PARLAMENTU FEDERALNEGO
Z OKRĘGU PARKDALE - HIGH PARK

•KRONIKA•

• **ZA WZYWANIE** w ubiegłym roku do bojkotu referendum pięciu działaczy Konfederacji Polski Niepodległej z Lublina zostało skazanych w czwartek, 14 stycznia, na zapłacenie drakonskich kar pieniężnych. Grzywny wahają się od 40 do 50 tysięcy złotych. • **W DWUTYGODNIKU "Solidarnosc Walcząca"** list otwarty zamieszcza Zofia Karniej, uczennica Liceum Medycznego, córka aresztowanej wraz z Komelem Morawieckim Hanny Łukowskiej-Karniej. Opisuje ona losy rodzeństwa, którym się opiekuje. Najmłodsza jej siostrzyczka, która wskutek ścisłej inwigilacji, jakiej poddane były dzieci w czasie gdy matka się ukrywała, dostała rozstroju nerwowego i ataków nieustannego płaczu, przebywa obecnie u babci, matki Hanny. "Dziewczynka napisała to w poszukiwaniu człowieka, który wysłał list do jej matki, wyrażając sympatię i chęć pomocy. "Gdziekolwiek pan jest, niech nam pan pomoże" - napisała Zofia Karniej w swoim liście otwartym. • **SOLIDARNOSC Walcząca** we Wrocławiu ma podstawy przypuszczać że sprzęt o którego przemyt jest oskarżony Kornel Morawiecki, a który pokazywany jest obecnie w telewizji PRL zakupiła w domach towarowych na Zachodzie. • **ROZNIOSŁA** się po Warszawie wiadomość, że Miodowicz, przywódca oficjalnie działających związków zawodowych ma wejść w skład Biura Politycznego KC, wzorem swoich niesławnych poprzedników z CRZZ. Zapytany o to podczas konferencji prasowej Miodowicz odpowiedział, że, co prawda, słyszy o tym po raz pierwszy, nie jest to jednak wykluczone. "Wykorzystałbym tę okazję i wreszcie nie musiałbym wszystkim tłumaczyć, że jest to możliwe". • **PODCZAS** tej konferencji prasowej zapytano Miodowicza, co by się stało, gdyby referendum jednak wygrał rząd, i gdyby, zgodnie z radykalnym modelem drugiego etapu reformy, wprowadzono obecnie olbrzymie podwyżki. Miodowicz odparł bez wahania że "ulica zaczęłaby szumieć". "Szumy ulicy są różne - rozwinął myśl przywódca związkowy - i trudno powiedzieć, czy skończyłoby się na Marszałkowskiej, czy ogarnęłoby to cały kraj". Ponieważ OPZZ wzywał przed referendum do głosowania dwa razy "tak", czyżby miał wówczas na celu wywołanie owych szumów? • **NIE KONIEC** na tym wiadomości z polećka działań oficjalnej federacji związkowej. W Warszawie oświadczone, że ocena rządowego projektu polityki dochodowo-cenowej jest krytyczna i OPZZ ostrzega rząd przed społecznymi nastrojami. Koncepcja rządu nie zyskała poparcia związkowego, a projekty rekompensat - jak podała rozgłośnia warszawska - uznano za śmieszne. • **W SOBOTE**, 16 stycznia rozpoczął się w Warszawie "Zjazd ludzi bez mieszkań". Zjazd zebrał się z inicjatywy OPZZ i zmierza do stworzenia grupy nacisku reprezentującej ludzi, co tu owijając w bawełnę - bezdomnych. W

POWRÓT KRÓLA STASIA

W wywiadzie dla "Rzeczypospolitej" minister kultury, Aleksander Krawczuk, zapowiedział, że zwłoki ostatniego króla polskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, powrócą do Polski i spoczną w Łazienkach. Król zmarł w 1798 roku w Petersburgu 40 lat później ciało jego zostało sprowadzone do Polski i pochowane, niemal w ukryciu, w rodzinnym Połczynie, na Polesiu. Postać króla Stanisława Augusta długo pozostawała w zapomnieniu. Niepodległa Polska, z jej mocarstwową ideologią wstydyła się króla-kapitulanta, który podpisał rozbiory, a następnie własną abdykację. Spor o wymowę lat panowania nieszczęsnego króla, jaki rozgorzał na łamach "Wiadomości Literackich" przerwała wojna. A po wojnie grob króla Stasia znalazł się ponownie poza granicami Polski.

Łazienki wydają się najodpowiedniejszym miejscem wiecznego spoczynku dla króla, który położył wielkie zasługi w dziedzinie kultury, a którego dorobek polityczny ciągle jeszcze czeka na właściwą i obiektywną ocenę.

WROCŁAWSKIE pismo podziemne "Walka" zajęło się postacią "różowego", czyli, jak to określa, bezpartyjnego komunisty. Jest to człowiek, który szczyci się, co prawda, że do partii nie należy, ale w zamian za brak przynależności spełnia różne usługi bardzo partii przydatne, wspierając komunistyczny system. Jest to ten, który nie pod-

nie sie ulotki z własnej wycieraczki w ataku panicznego strachu, ale sfałszuje wyniki wyborów, jeżeli umieszczono go w odpowiedniej komisji.

Polacy o USA, Amerykanin o Polsce

Miesięcznik "National Geographic" zamieścił reportaż o USA pióra polskiej dziennikarki, Małgorzaty Niezabitowskiej, ze zdjęciami Tomasza Tomaszewskiego. Para polskich dziennikarzy przebywa w USA na stypendium po zamieszczeniu najpierw w tymże miesięczniku reportażu nt ostatnich Żydów w Polsce, a później opublikowaniu na ten temat książki Niezabitowska i Tomaszewski przemierzyli Stany Zjednoczone w trzech podróżach. Rezultatem jest tekst barwny, choć powierzchowny, doskonale wspomagany znakomitymi zdjęciami. Obok reportażu pary Polaków umieszczono reportaż o Polsce Teda Szulca, również bogato ilustrowany zdjęciami. Reportaż wskazuje na rzetelne przygotowanie się dziennikarza do tekstu, który jest sprawozdaniem politycznym z dość starannie zaznaczonym społecznym i historycznym tłem. Autor nie ustrzegł się jednak naiwności w ocenie faktów, a zwłaszcza ekipy obecnie rządzącej w Polsce, przedstawionej jako ludzie dobrej woli pracujący na ziemi wyniszczonej przez komunizm (który zapewne spadł z nieba).

Tomasz Tomaszewski wziął także udział w powstaniu książki "24 godziny w życiu Ameryki" oraz "24 godziny w życiu ZSRR", które stały się (zwłaszcza ta druga) bestsellerami na amerykańskim rynku.

NOBLIŚCI W OŚWIĘCIMIU

W poniedziałek, 18 stycznia, rozpoczęło się w Paryżu sympozjum poświęcone przyszłości ludzkości u progu XXI wieku. Na sympozjum zostali zaproszeni wszyscy żyjący laureaci nagrody Nobla. W niedzielę zaś goście sympozjum, wraz z organizatorem, noblistą, pisarzem Eli Wiesel, udali się do Polski, do obozu zagłady w Oświęcimiu. Spotkali się tam z Lechem Wałęsą, który, podobnie jak Andriej Sacharow i biskup z Johannesburga, Tutu, nie weźmie udziału w sympozjum, nie chce bowiem opuszczać kraju ze względu na panujące w nim napięcie.

Nobliści przybyli samolotem do Krakowa, gdzie na lotnisku powitał ich Lech Wałęsa. Razem udali się do Oświęcimia, gdzie Eli Wiesel był więźniem obozu zagłady. Wiesel i Wałęsa wspólnie złożyli wieniec na miejscu straceni. Następnie gość mówił o zachowaniu pamięci o tym miejscu, które nazywano kresem wszelkiej nadziei, jest źródłem nadziei, że nigdy nic podobnego nie powtórzy się w przyszłości. Wałęsa zaś stwierdził, że tragedia narodu żydowskiego winna być ostrzeżeniem dla Polaków. Antysemityzm bowiem, jako forma pogardy dla godności ludzkiej prowadzi do tragedii, gdy nienawiść staje się ideologią. Obysmy zawsze umieli wystrzec się tej nienawiści - zakończył przewodniczący "Solidarności". Oby ta nienawiść nigdy nie miała do nas dostępu - zakończył przewodniczący "Solidarności".

Po wizycie w obozie zagłady w Oświęcimiu grupa laureatów nagrody Nobla wraz z Lechem Wałęsą odwiedziła synagogę na Kazimierzu w Krakowie, gdzie modliła się za spokój dusz pomordowanych.

KATARZYNA BANACHOWSKA

KOMENTARZ WŁASNY

SZCZYPTA PESYMIZMU

Moje komentarze na tematy polskie, zamieszczane na tych stronach "Echa", nigdy, przynajmniej, nie grzeszyły przesadnym optymizmem. Nie jest to mój czarny sposób widzenia spraw, takie one po prostu są, bolesne, niełatwe i nie rokujące szybkiej poprawy. Optymizm mój raczej zasadzałby się w tym, iż wierzę w nieuniknioną i konieczną ciagle i ciagle ponawianych prób. Niepowodzenia nie zrażały mnie zarówno wówczas, gdy brałam w pewnych działaniach czynny udział w Polsce, jak i teraz, gdy, bardziej nawet niecierpliwie niż wówczas, patrzę na to, co dzieje się w kraju z oddali.

Dokładnie dwa tygodnie temu, w tym samym miejscu zamieszczałam tekst o wymowie bardziej optymistycznej niż kiedykolwiek przedtem. Mówiłam o potrzebie dokonania kroku naprzód po długim okresie pata w sytuacji polskiej, o wchodzeniu w strukturę oficjalną i o nadziejach związanych z podejmowaniem aktualnie przez "Solidarnosc" tego typu akcji. Wcześniej zaś, mówiąc o podejmowaniu różnych niezależnych inicjatyw, tych ważnych i tych drobniejszych, nazwałam je "kuciem w ścianę celi komunizmu" w medwunacznej aluzji, że kucie to jednak jakieś owoce kiedyś przyniesie.

Na to jednak, by wiedzieć, jak naprawdę tego rodzaju działania wyglądają, trzeba zdac sobie sprawę do jakiego stopnia mogą one rokować pesymistycznie.

Istnieje anegdota, pochodząca z czasów drugiej, a może nawet jeszcze pierwszej wojny światowej. Anglicy, na wieść o wejściu wojsk niemieckich do krajów euro-

pejskich, wyrazili swoje głębokie przekonanie, że gdyby okupant wtargnął na Wyspy, oni poradziłby sobie z nim bez trudu. Zamknęliby po prostu wszystkie sklepy i z braku żywności Niemcy musieliby rychło skapitulować.

Jak żywotna jest dla wielu wymowa tej anegdoty niech świadczy fakt, że słyszałam ją już w zmienionej, unowocześnionej, wersji. Otóż mieszkańcy jakiegoś zachodnioeuropejskiego kraju mieli tak zareagować na wiadomość o stanie wojennym w Polsce, a może o okupacji Czechosłowacji przez wojska sowieckie, w każdym razie na jakieś wydarzenie nieco współczesniejsze zamknęliby sklepy i fabryki i Sowietom musieliby się wynieść.

Zdaniem, niestety, wielu mieszkańców Zachodu, nawet bardzo światłych, przekonanie o komunizmie jest również proste. Według ich recepty wchodzi się "po prostu" do oficjalnych organizacji i instytucji, działając po swojemu rozważa się je od wewnątrz i "gotowe". Wchodzić, zdaniem niektórych, należy, działając po swojemu trzeba koniecznie, natomiast z tą szybkością uzyskiwania pozytywnych rezultatów tu już byłabym nieco ostrożniejsza.

W ubiegłym roku przy przewodniczącym Rady Państwa, którym jest generał Wojciech Jaruzelski, powołana została tak zwana Rada Konsultacyjna. Rada, którą były doradca prezydenta USA, Zbigniew Brzezinski, nazwał niedawno "zwycięstwem strategicznym sił "Solidarności", powstała jako rezultat szczególnego kompromisu. Władza zgodziła się ją powołać

i pozwoliła się jej wypowiedzieć. Ba, wypowiedzi te drukuje w swoim oficjalnym dzienniku. Przedstawiciele środowisk niezależnych, jak mecenas Siła-Nowicki i środowiska starających się myśleć dość niezależnie, ale współpracujących jak profesor Jan Szczepanski, zgodzili się w niej partycypować, będąc świadomymi oczywistych z tego płynących ograniczeń. Rada jest więc klasycznym przykładem wejścia w strukturę oficjalną i próby wpływania tym sposobem na losy państwa.

Wyniki?

Podczas niedawnego posiedzenia Rady referat o stanie państwa wygłosił wspomniany już profesor Szczepanski. Była to diagnoza w miarę rzetelna, choć nie nowatorska, wypowiedziana znakomitym językiem nadrabiającym braku treści, celnym i uczciwym, jaki nieczęsto słyszy się w takich okolicznościach. Wygłoszona w tym referacie została zdecydowana krytyka systemu biurokratycznego. Mówiło się o potrzebie demokratyzacji. Profesor Szczepanski wskazywał na drogi wyjścia z kryzysu politycznego i gospodarczego, mówił, co należy zrobić, jak zmienić system wartości, by zacząć się z kryzysu wydobywać. To prawda, paru istotnych spraw nawet nie poruszył, niemniej to, co powiedział, warte było uwagi i wyciągnięcia poważnych wniosków.

Coż się jednak stało? Po referacie miała miejsce dyskusja, po czym odpowiedzi profesorowi udzielił sam Jaruzelski. Na postulat o potrzebie demokratyzacji odparł, że jedździ po zakładach pracy, a tam go pytają, kiedy weźmie za pysk. W dyskusji Siła-

APEL PRACOWNIKÓW UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO

Dotarła na Zachód wiadomość, że przeszło 400 pracowników Uniwersytetu Warszawskiego wystosowało do władz PRL apel o przywrócenie w Polsce pluralizmu związkowego. Apel zaadresowany został do generała Wojciecha Jaruzelskiego, a jego sygnatariusze wzywają do anulowania sejmowej ustawy, delegalizującej "Solidarność".

MŁODZI W ZOMO

W szeregach ZOMO, okrytej złą sławą formacji milicyjnej w Polsce znajduje się aż 80 tysięcy młodych ludzi z ochotniczego niemal w całości zaciągu. Prasa podziemna zastanawia się, jak mogło dojść do tego, by młodzi Polacy wybierali taką drogę kariery życiowej. Podkreśla przy tej okazji, że stan świadomości w małych miejscowościach jest bardzo niedobry, a literatura drugiego obiegu rzadko tam dociera. Równocześnie zwraca uwagę, że o ile początkujący nauczyciel zarabia 10 tysięcy zł, a lekarz 11 tysięcy zł, w MO na początek otrzymuje się 28 tysięcy miesięcznie. Można wcześniej otrzymać mieszkanie, korzystać z tanich kasyn, wysokich pożyczek, częściowo bezzwrotnych. Funkcjonariusze MO w Polsce potwierdzają, że nabór do ZOMO przeprowadza się także w niektórych grupach przestępczych.

Regionalna Komisja Wykonawcza powstała we Wrocławiu

We Wrocławiu spotkał się Komitet Założycielski Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ Solidarność. Podczas spotkania omawiano sytuację w regionie, uchwalono i podpisano tekst komunikatu, przyjęto oświadczenie o koordynacji wydawniczej oraz o powołaniu zespołu ekonomicznego. Regionalna Komisja Wykonawcza, której działanie jest jawne, podporządkowała się Krajowej Komisji Wykonawczej "Solidarność" z Lechem Wałęsą na czele.

Podczas spotkania Komitetu Założycielskiego Władysław Frasyniuk omawiał możliwe płaszczyzny konfliktu w regionie z innymi ugrupowaniami niezależnymi i wezwał, by nie szukać sobie przeciwników zastępczych w sytuacji, gdy przeciwnikiem generalnym jest władza i nomenklatura partyjna.

MINIATURYZACJA

• **PODSŁUCHANE** w Krakowie II etap reformy, kupujący mówi do sprzedawcy: Poproszę brukselkę. Sprzedawca: Ile? Kupujący: Dwie. Sprzedawca: Dlaczego dwie? Kupujący: Bo będą goście i robię gołąbki.

prawa bytu miałyby być udziałem jeszcze naszego pokolenia. W innych zaś wypowiedziach sądy, z którymi zgodzić się nie sposób.

Szczepanski powiedział na przykład, że samodzielność gospodarczą obywateli należy wprowadzać POWOLI. Trudno właściwie zrozumieć dlaczego, ponieważ nie wyjaśnił tego do końca. Może szło mu o uspienie czujności Moskwy? W rzeczywistości bowiem samodzielność gospodarczą obywateli musi być wprowadzona wystarczająco szybko, by to, co jeszcze jest do uratowania udało się uratować. W dodatku to nie na samodzielność gospodarczą Moskwa zareagowałaby w sposób znany nam już z innych przypadków i gwałtowny, ale na samodzielność polityczną, o tej zaś nie było w ogóle mowy.

To zaś, czego profesor Szczepanski w swoim referacie w ogóle nie poruszył, to głównie kwestia swobody badań naukowych, zwłaszcza w zakresie nauk ekonomicznych i humanistycznych oraz swobody naukowych publikacji. W Polsce postępy nauki o zarządzaniu są znikome.

A jeśli już o ekonomii mowa, sto lat temu podręczniki ekonomii ostrzegały, że ograniczanie, a jeszcze gorzej likwidacja obrotu prywatnymi kapitałami obniży dobrobyt społeczeństw. Później w imię nauki Marksa zlikwidowano prywatny kapitał zupełnie z wiadomymi rezultatami. Obecnie w Polsce próbuje się wprowadzać ruch kapitału przez ożywianie spółek. W prywatnym przedsiębiorstwie jest to nielegalne, ale w spółce możliwe. Spółki - jest to wyrażenie wzięte z jednego z polskich pism podziemnych - stały się listkiem figowym ruchu kapitałów. Jest to jednak słaby środek prowadzący do reformy, mało skuteczny. Trudno o rzeczywistą reformę gospodarki w sytuacji, gdy nikt nie odważa się głośno powiedzieć, że teoria ekonomiczna, na jakiej zasadza się funkcjonowanie państwa, jest błędna, rodzi ubóstwo i upadek.

TELEWIZJA KOCHA URBANA

JERZY Urban, wielokrotny bohater tej rubryki, nagrodzony został przez polską telewizję nagrodą Wiktora za popularność. Przy okazji ogłoszenia tej wiadomości The Globe and Mail usiłuje stworzyć obraz rzecznika, ofiarnego Wallenroda, który, choć gołębiego serca, usiłuje wystawić siebie na ostrzał krytyki, chroniąc przed nią Jaruzelskiego. Pismo twierdzi jednocześnie, że Urban specjalnie odgrywa spektakl arogancji przed zachodnimi dziennikarzami, maskując w ten sposób poparcie dla wolności informacji, której w istocie sprzyja. Urban jest postacią równie niepopularną, co dla wielu fascynującą. Nawet nienawidząc go, Polacy spieszą zobaczyć w telewizji jego wtorkowe konferencje prasowe "Rzeczpospolita" zwiększa nakład, gdy zamieszcza w nich sprawozdanie. Polacy dowiadują się z nich, czego w inny sposób dowiedzieć by się nie mogli, mądre czasopisma zaś cytują informacje, które nie przedostałyby się przez sito cenzury, zamykając je w cudzysłow i wkładając w usta rzecznika rządu PRL. The Globe and Mail usiłuje nam wmówić, że Urban robi to umyślnie. Jak widać, pod boki Jaruzelskiego rosnie drugi, którego dopiero historia doceni.

Z OSTATNIEJ CHWILI

• **DZIENNIKARZ** "Los Angeles Times" opisał zaopatrzenie Polski w leki. Stwierdził, że brakuje wszystkiego, od witamin i antybiotyków do leków usmierzających i podtrzymujących pracę serca. W reportażu z Warszawy przytoczył wypowiedzi ludzi, którzy przemierzają miasto wzdłuż i wszerz w poszukiwaniu niezbędnego specyfiku, zacytował też dyrektora Cefamu, który oświadczył, że w Polsce lekarstw nie brakuje tylko są tanie i wyczerpane. Wykupują je i magazynują. • **PRYMAS** Polski Józef Glemp rozpoczął we wtorek, 19 stycznia wizytę w Północnej Irlandii i Republice Irlandzkiej. Przypuszcza się, że spotka się ze środowiskami polskimi. Po przybyciu do Belfastu ksiądz prymas wzięł udział w mszy ekumenicznej w katedrze anglikańskiej św. Anny. Kardynał Irlandii Północnej i Prymas Polski mają odbyć poufne rozmowy na temat położenia kościołów polskiego i irlandzkiego. • **RZĄD** PRL zaaoprobował przeniesienie z terenu oświęcimskiego obozu zagłady klasztoru karmelitanek, co postuluowały środowiska żydowskie. Poza obozem powstanie wspólny ośrodek modlitwy - polsko-żydowski.

I o tym profesor Jan Szczepanski nawet nie wspominał.

Wnioski są niewesołe. Profesor wygłosił podczas posiedzenia Rady Konsultacyjnej referat, który, jak widać, został już z góry oceniony (zapewne przez samego autora). Tenże okrojony materiał stał się przedmiotem dyskusji, w której padło kilka zdań tyleż słusznych, co oczywistych. Na co wszyscy obecni usłyszeli odpowiedź, będącą zbiłą kłamliwych i wiernopoddanych wobec Moskwy frazesów, słyszanych już po wielokroć. Czy z podobnego "dialogu" może cokolwiek wyniknąć?

Nie zamierzam nikogo przekonywać, że może Stanowczo natomiast twierdzą, że z prób nawet takiego "dialogu" rezygnować nie wolno. Zamiarem zaś moim była próba przedstawienia Czytelnikom "Echa" tego małego pokrępowanego obrazka po to, by stało się jasne, jak trudne jest w Polsce wywalczenie jakiegokolwiek ustępstwa ze strony władzy. Związcząca na rzecz zwyczajnego zdrowego rozsądku.

• KRONIKA •

kręgach dobrze poinformowanych sądzi się, że w ten właśnie sposób objawia się upuszczenie niezadowolonia w tak drastycznie zaniedbanej dziedzinie jak polityka mieszkaniowa.

• **ARCHIDIECEZJA** Warszawska wydała tom antologii poezji religijnej z lat 1970 - 1983. Redaktorem antologii jest ksiądz Jan Stachon. Tom wierszy współbrzmii z ożywieniem życia religijnego w Polsce, jakie miało miejsce w tym samym czasie. • **PO JEZYKACH** francuskim i angielskim, autobiografia Lecha Wałęsy "Droga nadziei" ukazała się po włosku. • **W ROKU 1988** sieć ciepłą można będzie doprowadzić tylko do dwóch trzecich budowanych domów. Co będzie z resztą - nie wiadomo. • **GDYBY** dopuścić na place budowy firmy prywatne, ilość materiałów budowlanych wzrosłaby pięciokrotnie, a zasięg taniego budownictwa indywidualnego dwu, albo i trzykrotnie. Nie czyni się tego jednak, choć miliony Polaków mieszkają w ruinach, półtora miliona mieszkanek nadaje się już do rozbioru, pół miliona do kapitalnego remontu, a państwowe budownictwo nie wywiązuje się z planów. • **"SOLIDARNOŚĆ"** wezwała władze PRL do przewyżczenia w Polsce podziału między państwem a społeczeństwem. Zdaniem działaczy "Solidarności" wszystkie grupy społeczne mają prawo brać udział w życiu politycznym. • **POLSKA**, wraz z USA, Japonią i Chinami stanowi czołową grupę państw, które najliczniej korzystają ze stypendiów RFN-owskiej Fundacji Humboldta. Fundacja ta umożliwia pracę na uczelniach niemieckich na warunkach w jakich żyją i pracują uczeni niemieccy w okresie dwóch lat. Fundacja pozwala przyjeżdżać z rodzinami, zaopatruje stypendystów w niezbędne książki, a także sprzęt naukowy. Polacy, których podczas 34 lat istnienia Fundacji skorzystało ze stypendiów ponad pięćset, otrzymali sprzęt wartości prawie 3 milionów marek zachodniemieckich i książki wartości ponad 200 tysięcy marek. Nie tylko pobrane na uczelniach niemieckich wykształcenie młodych polskich uczonych, ale i te dary mają niebagatelne znaczenie dla polskiej nauki. • **INNYM** miejscem, gdzie na stazach przebywają polscy naukowcy, jest Oxford. Akcje sprowadzania tu Polaków zapoczątkował w 1982 roku profesor nauk fizycznych, dr Zbigniew Pelczynski. Pobyt trwa miesiąc. Rocznie w Oxfordzie przebywa około 70 polskich stazystów. Są to zwykle ludzie młodzi, pracujący nad tezami pracy doktorskiej, lub habilitacyjnej. Akcja ta obejmuje tylko Polaków, zaden bowiem inny kraj, poza Polską, jak twierdzą organizatorzy, nie został tak bardzo dotknięty ograniczeniami w dostępie do książek i materiałów naukowych. Oxford poza tym ceną osiągnięcia polskiej nauki. Nie bez znaczenia jest też fakt, że Polacy składają podania o stazę osobiście w British Council w Warszawie, a wszędzie gdzie indziej w państwach obozu socjalistycznego stazystów typują komunisty. • **NIEZALEŻNA** organizacja związkowa Uniwersytetu Warszawskiego wystosowała do sądu wniosek o rejestrację. W uzasadnieniu podaje się, że do oficjalnego związku zawodowego na uczelni należy zaledwie 20% pracowników, a niezrzeszeni mają przecież takie samo prawo do działania. • **TYMCZASEM** w Berlinie Zachodnim przedstawiciele partii Wolnych Demokratów spotkali się po raz kolejny z reprezentantami organizacji polonijnych. Wspólne obrady doprowadzić mają do liberalizacji przepisów dotyczących polskich uchodźców, zwłaszcza w zakresie uzyskiwania pracy, co, jak podkreślono, nie ma być zachętą dla nowej fali emigracyjnej.

KULTURA

**Paryska -
o rozpadzie pisma**

ECHO TYGODNIA

Nie prostujemy
Co do spraw spornych, to same się na usta cisną i do wspomnianego epilogu prowadzić mogą
Oto wydawca *Echa Polskiego* wciąż, a minęło już 3 miesiące od rozwiązania pisma, zamieszcza na swych łamach następujące hasła, ewidentnie sprzeczne z faktem opisanym, choćby nawet przez paryską *Kulturę*
Wewnątrz numeru pismo jest na przemian *Echem Tygodnia* i *Echem Polskim*, w zależności, czy jest najpoczytniejsze, czy też trzeba wystawić nam czek. Bó-
wiem czeku nie można wystawić na nie istniejącą już firmę. Używanie nazwy *Echo Tygodnia* jest kradzieżą.
Ani numer, ani wiek, ani poczytność nie są prawdziwe
Znajomość też jakby świeża. Jaki pan, taki kram, a raczej kramik. Trudno bowiem nie uznać, pomijając sprawy formalno-prawne, że pismo *Echo Polskie* wbrew gło-
szonym hasłom, jest kadłubkiem dawnego *Echa Tygodnia*, w nakładzie, zasięgu i w składzie zespołu redakcyjnego

W numerze 12/483 paryskiej *Kultury* (w grudniu) ukazała się notatka pod hasłem wydarzenia miesiąca, która bezpośrednio dotyczy rozwiązania *Echa Tygodnia*
Oto jej pełna treść

Echo Tygodnia - pismo założone i prowadzone przez Jacka Adolfa i Grażynę Farmus, ukazujące się od września 1982 roku, rozpadło się po pięciu latach na dwa tygodniki
Echo powstało jako swego rodzaju protest wobec władz Związku Polaków w Kanadzie i dyrekcji prasowej *Związkowca*, jako że red. Adolf został zwolniony z tego pisma
Nowe pismo zajęło stanowisko zdecydowanie pro-solidarnościowe, zdobywając systematycznie czytelników wśród nowo przybyłych.
W pewnym stopniu stało się nawet ich organem. Pismo było żywe, bogate w informacje z Polski i o Polsce. Założyciele rozstali się podobno nie tylko na tle rozbieżności i

nieporozumień politycznych na temat kierunku pisma, ale i osobistych
P. Farmus uruchomiła pismo *Echo - Tygodnik Polski*, a p. Adolf - *Echo Polskie*. Sprawy sporne znajdują zapewne epilog w sądzie

ECHO TYGODNIA NR 271 • 7 STYCZNIA 1988

ECHO TYGODNIA NR 272 • 14 STYCZNIA 1988

- NUMER POCZTOWY, TEN SAM OD PIĘCIU LAT.

**ECHO
TYGODNIA -
DAWNY
ZNAJOMY
WYPRÓBOWANY
PRZYJACIEL!**

**W szóstym roku istnienia
Echo Tygodnia
jest najpoczytniejszym
polskim pismem w Kanadzie.
(Ma nawet swoich naśladowców...)**

Echo Tygodnia jest
najpoczytniejszą
polską gazetą
w Toronto i okolicy

proszę załączyć czek lub Money Order
wystawiony na *Echo Polskie - Echo Tygodnia*

Wizyta zachodniemieckiego ministra przeprowadzona była w sposób, który często już na Zachodzie nazywany jest "drugim obiegiem" dyplomatycznym - odwiedził on zarówno czynniki oficjalne, jak i opozycję polską. Była to niewątpliwie próba odrobienia zaległości w kontaktach z polską opozycją SPD i całej lewicy niemieckiej, próba będąca wyrazem osobistą inicjatywą ministra Genschera i kanclerza

Kohla Genscher przejdzie do historii jako pierwszy niemiecki polityk, serdecznie oklaskiwany w Warszawie - zwłaszcza u grobu księdza Popiełuszki. Jest to, oczywiście, tylko jeden z aspektów kontaktów RFN - blok wschodni, w których generalną rolę odgrywa ZSRR. Pytanie tylko, czy Polska, zmęczona kryzysem, posiada odpowiednie karty, by w tej rozgrywce, z pożytkiem dla siebie wziąć udział?

ECHA WIZYTY HANSA-DIETRICHA GENSCHERA W POLSCE

W ostatnich dwóch dniach pobytu w Polsce, minister spraw zagranicznych RFN Hans-Dietrich Genscher odwiedził we wtorek, 12 stycznia lesny cmentarz pod Sochaczewem, około 70 km od Warszawy, gdzie we wspólnej mogile leżą pochowani żołnierze niemieccy poległi w potyczkach z Rosjanami podczas I wojny światowej. Minister, wyraźnie wzruszony, złożył na grobie kwiaty. Oddano salut wojskowy. Genscher powiedział, że szczególnie Niemcy i Polacy poprzez właściwe zrozumienie swojej przeszłości, przyczynić się mogą do budowy nowej Europy przyszłości. Budowa ta stanie się udziałem tego, kto potrafi z historii wysnuć właściwe wnioski.

W powrotnej drodze goście niemieccy zatrzymali się na krótko w Niepokalanowie, skąd kiedyś do obozu w Oswięcimiu zabrany został ojciec Maksymilian Kolbe.

Tego samego dnia minister Genscher złożył kwiaty na grobie księdza Jerzego Popiełuszki, o czym już informowaliśmy. Polacy witali zachodniemieckiego polityka zyczliwie, padły okrzyki "Dziękujemy!" Milicja mundurowa i SB, którzy obecni byli wokół grobu zamordowanego kapłana, nie przeszkadzali, dopiero gdy Genscher wracał już do samochodu, uniemożliwili hutnikowi z Huty Warszawa wręczenie mu odznaki "Solidarności".

Popołudniowa rozmowa z Lechem Wałęsą miała miejsce w ambasadzie niemiec-

kiej. Przewodniczącemu "Solidarności" towarzyszył rzecznik Związku, Janusz Onyszkiewicz. Wałęsa powiedział między innymi, że "Solidarność" nie jest sensu stricto organizacją opozycyjną, a w komunikacie po rozmowie podkreślił, że poruszenia była możliwość udzielenia Polsce gospodarczej pomocy.

W środę, w ostatnim dniu wizyty Hans-Dietrich Genscher spotkał się z generałem Wojciechem Jaruzelskim. Występując później na konferencji prasowej minister RFN podkreślił, że spotkanie to upłynęło w szczególnie przyjaznej atmosferze. Rozmowy gospodarcze, jakie odbyły się tego samego dnia nie miały na celu podpisanie konkretnego porozumienia, a jedynie wysondowanie możliwości współpracy Polski i RFN. Minister Genscher oznajmił tego samego dnia w Warszawie, że kanclerz Kohl prawdopodobnie złoży jeszcze w tym roku wizytę w Polsce. Potwierdzono powołanie konsulatu w Hamburgu i Krakowie oraz Instytutu Kultury RFN w Warszawie.

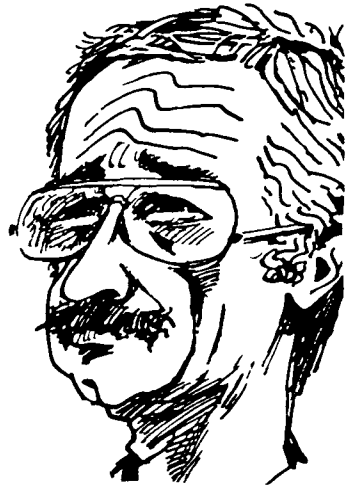
W pierwszej połowie bieżącego roku do Bonn wyjedzie minister spraw zagranicznych PRL, Marian Orzechowski. Jego rozmowy w RFN dotyczyć będą najprawdopodobniej planowanej wizyty w Polsce kanclerza RFN, Kohla.

Tekst spisany z kasy magnetofonowej,
nagranej podczas występu w kościele
św. Stanisława Kostki na Żoliborzu

JACEK FEDOROWICZ

O SŁOWACH, POSTAWACH I SYMBOLACH

W poprzednim numerze zakończyliśmy w miejscu, gdzie autor proponuje rogiatyki dla milicji.

Od razu pozbyliśmy się niewczesnych uprzedzeń, niezrozumiałych w stosunku do chłopców w niebieskich rogiatywkach. Można też było doczepiać np. ułanskie porpore do **pałek**. Można było wyposażyć milicję konną w skrzydła husarskie. Jaką ręką osmieliłaby się podnieść na husarza? Jakby to się przydało w 82, 83 roku. Teraz już za pozno, po herbacie.

Co jeszcze można było zrobić? Wprowadzić dzwiczne nazwy dla poszczególnych jednostek milicji, żeby moc potem w dzienniku telewizyjnym powiedzieć "spokój w mieście zaprowadziła grupa ZOMO imienia bohaterów Monte Cassino". Jak to brzmi! albo "Zbigniewa Bujaka dogoniła, wytopiła i ujęła grupa operacyjna Westerplatte". "Udany desant na kościół św. Marcina, połączony z demolowaniem Komitetu Prymasowskiego zawdzięczamy grupie komandosów imienia Dywizjonu 303, zaś pochod majowy konieczne na warszawskiej Starówce spędziły milicyjne bataliony Zoska i Parasol".

Az skóra cierpnie jak sobie człowiek wyobrazi, że mógł coś takiego usłyszeć, a przecież mógł. To byłaby tylko naturalna konsekwencja wynikająca z podstawowego założenia, że patriotą polskim jest tylko ten, kto uznaje **oficjalną wykładnię patriotyzmu**, to znaczy widzi Polskę jako część składową sąsiedniego kraju. Zas kto dąży do osiągnięcia choćby tylko trochę większego stopnia suwerenności, a to już jest zdradą.

Być może zaskoczę Państwa łagodnością, gdy powiem, że ja to potrafię zrozumieć. Wszystkich tych, którzy godzą się z sytuacją w jakiej znaleźliśmy się po II wojnie światowej. Naprawdę, mogę uwierzyć w szczerą intencję wszystkich tych, którzy miłość ojczyzny utożsamiają z **podporządkowaniem ojczyzny**, bo doszli do wniosku, że nie ma innego sposobu, abysmy w ogóle tu istnieli. Tu, a nie powiedzmy, na Kamczatce.

Mąż w Kazachstanie z żoną, dzieci w Nowosybirsku. Sam często mówię, szczególnie jak słyszę, że ktoś głośno narzeka, mówię trudno, przegralismy Drugą Wojnę Światową. To bardzo niepopularne stwierdzenie, ale przejmująco prawdziwe. Przegralismy wojnę, jak mało który Naród na świecie, w tym straszliwym wyścigu zajęliśmy jedno z ostatnich miejsc. Czwarta, co do liczebności, armia, walcząca przeciwko

Hitlerowi nie zdołała wywalczyć niepodległości dla swojego narodu. Przegralismy i musimy ponosić konsekwencje.

W ślad za zgodą na utratę suwerenności, zgodą, jako się rzekło wymuszoną i nadającą się do rozgrzeszenia idzie zgodą na konsekwencje w sferze świadomości. Kluczem, czy raczej wytrychem.

Jestesmy otoczeni słowami, które już dawno utraciły swój prawdziwy sens. Swoje dotychczasowe znaczenie na korzyść innego.

Na przykład, **odwiedzenie udekorowanego lokalu w celu wrzucenia do pudełka z dziurką zadrukowanej kartki papieru nazywamy wyborami**.

Instytucje o charakterze dekoracyjnym, w których zbiera się kilkaset osób, by posiedzieć w półokrągłych ławach i pomachać ręką nazywamy sejmem. Państwo, w którym mieszkamy, nazywamy Polską i z tym już znacznie trudniej się zgodzić. Ja się staram pilnować i o państwie, w którym mieszkamy mówię zawsze PRL.

To oczywiście walka z góry przegrana, ponieważ gdybym chciał być konsekwentny i walczyć na każdym kroku z przechwytywaniem tradycyjnych pojęć to musiałbym właściwie przed każdym słowem stawiać podający w wątpliwość cudzysłów. Tak zwane wybory, "Partia tak zwana robotnicza", ewentualnie "Tak zwana partia, w pewnym sensie robotnicza". "Milicja tak zwana obywatelska", "Służba Niebezpieczeństwa" i tak dalej.

Jeśli nie mówimy "tak zwany obywatelski" zabijamy prawdziwe znaczenie słowa "obywatel". Z drugiej strony pamiętać o tym na każdym kroku - no niemożliwe - można zwariować.

Wciąż więc grozi nam niebezpieczeństwo, że niewinne na pozór zmiany znaczeń słów, a nie wspominałem jeszcze o tak wielkich słowach jak Wolność, Prawda, Tradycja, Demokracja, Patriotyzm, że te zmiany mogą doprowadzić do zmian w świadomości.

Mozemy w dalekiej przyszłości - mam nadzieję, że do tego nie dojdzie - ale teoretycznie, możemy stać się społeczeństwem, które przestanie tęsknić za wolnością, **bo uzna, że ją MA**.

A gdy ja jakimś zrzędzeniem losu otrzymam, to nie przyjmie daru, tylko wzgardliwie wrzuci ramionami i powie **To nie jest wolność!! Wolność to jest wtedy, kiedy każdy milicjant, w każdej chwili może mnie co najmniej zaarrestować!**

"Swoboda wypowiedzi" Swoboda wypowiedzi jest możliwa tylko przy **twórczym udziale cenzury**.

"Wybory", kiedy można wybierać spośród kilku kandydatów? To nie są wybory, to jest bałagan. Anarchia i warcholstwo.

Jeszcze pewnie paszport zagraniczny każdy ma mieć w domu i wyjeżdża sobie kiedy tylko zechce, co? Moze przesadzam, moze jestem przeczulony, ale chciałbym przekonać, że należy się przeciwstawiać wykrzywianiu języka polskiego, anektowaniu go przez ludzi, którzy mają inną koncepcję polskości.

Na to, że anektują barwy narodowe bardzo wpływu nie mamy, ale na język mamy jednak pewien wpływ i myślę powinniśmy dbać o to, by polskie tradycyjne słowa znaczyły zawsze to samo. Bo jeśli przestaną znaczyć, znajdziemy się jednak na tej Kamczatce. Nie dosłownie, w przenośni. Będziemy tu, będziemy mówili niby to po polsku, ale już nie będziemy Polakami. **Wyjdzie na to samo, będzie tylko mniej kłopotów z transportem.**

Aby szybko odepchnąć te czarne wizje, spieszę pocieszyć Państwa - nie jest tak źle. Tutaj też nie jest tak do końca zdecydowane, czy zabierać nam wszystkie pojęcia tradycyjne, czy tylko niektóre. W kwestii czerpania z tradycji, władza jest wciąż targana sprzecznymi uczuciami. Czasami twierdzi, że jest spadkobiercą tysiącletniej tradycji państwa polskiego, cała historia tysiącletnia prowadziła właściwie do utworzenia PRL-u, **pierwszy sekretarz wywodzi się bezpośrednio od Piasta Kołodzieja**. Krew z krwi, kość z kości. Chrobry, Sobieski, Piłsu - no może niezupełnie, ale jeżeli chodzi o Przewrót Majowy to szalenie

pozytywnie - jednak postanowił zerwać z anarchią i zrobić przewrót - analogie się same nasuwają. To tak czasami.

A czasami władza podkreśla swoją inność, jak podkreślała na samym początku, w latach 50-tych. Tutaj bardzo drogim, ale precyzyjnym przykładem jest Związek Literatów i Stowarzyszenie Dziennikarzy. Nowy Związek Literatów po prostu ukradł nazwę staremu związkowi i używa nowej nazwy w pełnym brzmieniu - Związek Literatów Polskich, natomiast nowe stowarzyszenie dziennikarzy postanowiło podkreślić swoją inność, lepszość, postanowiło się odciąć od stowarzyszenia Stefana Bratkowskiego i nazwało się Stowarzyszeniem Dziennikarzy PRL i to jest właśnie nazwa adekwatna. Przecież to są dziennikarze PRLowscy. Bardzo słusznie.

Po 13 grudnia byłem przekonany, że władza przechwyci nazwę Solidarność. Do dziś nie mogę zrozumieć, że władza przeąpiła taką okazję.

Co z Solidarnością, przeczytamy w następnym numerze.

City of Toronto

Uwaga emeryci - właściciele domów w Toronto Czy kwalifikujecie się do otrzymania \$100 zniżki podatkowej?

Jeżeli właściciel domu jego małżonka lub obydwoje spełniacie poniższe warunki:

- ukończycie 65 lat przed lub w dniu 31 marca 1988 r.
- będziecie otrzymywać od dnia 31 marca 1988 r. miesięczną dopłatę do emerytury (Guaranteed Income Supplement)
- posiadaliście dom w Toronto przez 5 lat w okresie bezpośrednio poprzedzającym datę 31 marca 1988 r.
- zamieszkujecie w lokalu, za który pobierany jest miejski podatek.

wówczas możecie ubiegać się o przyznawany w Toronto emerytom - właścicielom domów "Tax Credit" na rok 1988.

Dalszych informacji udziela City Clerk's Department pod nr 392-7036. Otrzymanie "Tax Credit" za rok 1987 nie oznacza automatycznego przyznania go w roku 1988.

Roy V Henderson
City Clerk

TDD/TTY users
392-7354

KOMUNIKAT

Toronto Board of Education i Polish Canadian Community Services organizuje kurs kroju dla początkujących. Zgłoszenia oraz bliższe informacje: **WIESŁAWA KOPOWSKA** (prowadząca kurs) **259-0649** i biuro Polish Canadian Community Services **533-9471**.

Twardogłowy komunistą Ceausescu domaga się od narodu zwiększenia wysiłku, a tymczasem nawet po ziemniaki trzeba stać w kolejce

Rumunia jest najbardziej totalitarnym krajem obozu komunistycznego, a równocześnie najbardziej niebezpiecznym punktem zapalnym

"Sami jesteście winni istniejącej sytuacji"

Pracownica zakładów tekstylnych Rosalia Biurolaru, mieszkanka Bukaresztu, zmarła w połowie grudnia w wieku 68 lat, według orzeczenia lekarzy przyczyną śmierci było zapalenie płuc

Córka jej Edita uważa, że "matka jej zmarła z wyczerpania, niedożywienia i braku opieki lekarskiej. Krótko zmarła ona z powodu rozpaczliwej sytuacji, którą od lat rządzi nas nasza władza. Dla lekarzy ważniejsze są polecenia Ceausescu, aniżeli życie starej kobiety"

Edita opowiadając swoją historię ma także na myśli beznadziejne starania o umieszczenie chorej matki w jakimś szpitalu. W każdym odmawiano przyjęcia, ponieważ szpitale są przepełnione, a na prezenty, którymi mogłaby przekupić portierów nie miała pieniędzy

W końcu w jednym ze szpitali młody lekarz ulitował się nad zrozpaczoną kobietą i kazał matkę przywieźć następnego dnia, mimo zarządzenia, że chorych powyżej 65 roku życia nie należy przyjmować

Niestety następnego ranka Rosalia Biurolaru już zmarła. Przeszło 30 lat pracowała w różnych fabrykach tekstylnych. Jej brygada była wielokrotnie nagradzana za dobrą pracę, sama wychowała dwoje dzieci, mąż zginął na wojnie

Rodzina nigdy nie należała do partii, "na politykę nie mieliśmy czasu". Cała trójka nie zastanawiała się zbyt wiele nad polityką Ceausescu. Dimitru, syn odbył służbę wojskową i pracuje jako ślusarz w Konstancy, córka Edit jest sprzedawczynią w sklepie, matka należała do związków zawodowych, po prostu normalna, lojalna, przeciętna rodzina w Rumunii

Edita raz tylko pozwoliła sobie głośno skrytykować "wodza", tak Ceausescu pozwala się nazywać. Miało to miejsce, kiedy przed dwoma laty wszystkie kobiety poniżej 45 roku życia zostały zmuszone poddać się badaniom ginekologicznym. Władze chciały się dowiedzieć dlaczego nie rodzą dzieci

Działo się to na skutek oślawionego dekretu, z którego wynika, że do końca tego

wieku Rumunia ma liczyć 30 mln ludności. Wbił sobie to do głowy "wódz" Ceausescu. Ponieważ niezamężna Edita protestowała głośno, została wezwana do SB, gdzie ją ostrzeżono

"Moją matkę doprowadził do śmierci, mnie chce zmusić bym rodziła dzieci - on chyba wierzy w to, że jest panem życia i śmierci"

Teraz kiedy została sama, żyje w stałym lęku, że będzie musiała opuścić swoje małe dwupokojowe mieszkanie

Bukareszt, metropolia Rumunii, zwany kiedyś "Paryżem Wschodu", wygląda dzisiaj jak Europa w ostatnim okresie wojny

Normalną sprawą stały się tutaj braki, zdobyć coś na co się nie liczyło zdaje się być najwyższym szczęściem, prowadzenie normalnego skromnego życia budzi w sąsiadach zazdrość, a przyjaciele zmieniają się we wrogów

Rozkopanymi po ostatniej zimie ulicami w centrum miasta, przechodzą codziennie dziesiątki tysięcy ludzi z pustymi torbami, spoglądając podejrzanie na każde wejście do sklepu. Jeżeli stoją tam więcej niż trzy osoby, w ciągu minuty ustawia się kolejka, bez względu na to, co ewentualnie będzie można kupić

Przydziały miesięczne, które zostały ustalone na tę zimę na jednego mieszkańca pobity w tym roku rekord europejski: 1,5 kg mąki kukurydzianej, 1,2 kg cukru, 300 g masła lub sera, 4 kg ziemniaków, natomiast porcja chleba wynosi 300 g dziennie

Należy wziąć pod uwagę, że przydział ten można nie zawsze wykupić, starcza tylko dla tych, którzy stoją na początku kolejki. Mięso, mleko i ser są legalnie prawie niedostępne. Owoce, jarzyny, chleb i mąka kończą się w sklepach bardzo prędko. Codziennie występują coraz nowe niespodzianki, przed końcem roku zabrakło cukru, papierosów i ziemniaków

Oczywiście, że w tej sytuacji kwitnie czarny rynek, który za ceny wzrastające z każdym dniem oferuje luksusowe towary z Zachodu. Za kilogram kawy płaci się 1000 lei, a średni zarobek wynosi 2 500 lei mie-

sięcznie

Nauczyciel z Bukaresztu mówi, że "najgorsze jest to, że organizowanie żywności stało się głównym celem naszego życia. Być sytym jest manią, którą każdy zajmuje się dzień i noc, a dzieje się to już czwartą kolejną zimę"

W sklepach stoją tylko pralki automatycznej produkcji rumuńskiej, nie cieszą się one popytem. Zuzycie przez nie prądu na trzy prania wynosi tyle, ile jest przydzielone na całą rodzinę na miesiąc

Według najnowszego dekretu na okres tej zimy zmniejszono przydział prądu o 30% w związku z czym nie będą ogrzewane sklepy, lokale i hotele, wyjątek stanowią hotele dla cudzoziemców i gmachy partyjne. Także w pomieszczeniach uniwersyteckich przy pulpitych siedzą grubo opatuleni studenci

W nowo wybudowanej hali targowej z monumentalną kopułą, można kupić tylko kapustę, brukiew i buraki. Stoiska z mięsem są puste, a krążące często pogłoski, że mają dostarczyć ziemniaki okazują się nieprawdziwe

Jedyny sklep przed którym nie ma kolejek, to partyjna księgarnia, w której dwa okna wystawowe są zarezerwowane wyłącznie dla dzieł Ceausescu, a trzecie dla dzieł Lenina

Zbiorowe marznienie przybiera nieraz charakter groteski. W wytwornym, starym hotelu "Ambasador", siedzą przy elegancko nakrytych stolikach panowie w skórzanych lub futrzanych paltach i siorbnią wodnistą zupę, w której gdzieś pływa ziarno grochu. Jest to przyjęcie z zakładu pracy. Kelnerzy we frakach, jak za dawnych dobrych czasów. Wydekoltowana piosenkarka w jedwabnej sukni, dygocząc z zimna śpiewa o słonecznym wybrzeżu nad Morzem Czarnym

W centrum miasta widzi się niezwykle dużo policji, mieszkańcy Bukaresztu twierdzą, że dzieje się to od czasu robotniczego protestu w Braszowie oraz zbeczeszczenia pomnika Lenina w Bukareszcie. Na pomniku wymalowano napisy "Oddaj nam

EUROPA WSCHODNIA DZIŚ RUMUNIA

nasz kraj z powrotem" Władza stała się nerwowa, aresztowano wielu studentów

Wieczorem Bukareszt wygląda jak wymarłe miasto, co 200 metrów słabo pali się latarnia

Oczywiście, istnieje coś takiego, jak pasywny opór przeciwko tej polityce

"Każdy rozumny Rumun życzy Ceausescu i jego klanowi, by poszli do diabła, problem w tym, jak go doprowadzić" Główną przeszkodą w walce o "demokratyczny socjalizm" jest dobrze zorganizowana tajna policja oraz skorumpowana część społeczeństwa

Ludzie boją się policji dozorców, a także sąsiadów. Nikt nie wie, ilu w Rumunii jest więźniów politycznych i ilu z nich nigdy nie powróci

Mówi się, że Rumunia nie składa się z dwuklasowego społeczeństwa tych na gorze i tych na dole. W tej piramidzie istnieje niezliczona liczba stopni i zakamarków. Partyni otrzymują specjalne dodatki, niżsi funkcjonariusze trochę wyższe, wyżsi jeszcze wyższe, i tak drabina wspina się aż do samego szczytu

"Kto nie posiada nic tak jak większość narodu, boi się stracić nawet to, co ma: lodowate mieszkanie, złą opłacaną pracę, dostęp na studia, lub roczną premię z zakładu pracy. Ten strach osłabia i paraliżuje zarówno gniew jak i solidarność"

Mimo to jesienią na uniwersytetach w Kluz, Timisoara i innych miastach doszło do spontanicznych protestów studentów

Nawet stary czołowy komunistą Silvin Brucan odważył się skrytykować prowadzoną politykę, na "wodzu" nie wywarło to najmniejszego wrażenia. W połowie grudnia podkreślił on, że dokąd nie zostaną spłacone długi zagraniczne, wynoszące 5 mld dolarów, nic nie będzie importowane, a wszystko co można wyprodukować na eksport zostanie zużyte na ten cel. Wszystkiemu są winni złe pracujący ludzie i złe warunki atmosferyczne

"Więcej wysiłku, większych osiągnięć i lepsza produkcja" to codzienne doniesienia prasy. Innymi słowy "sami jesteście winni obecnej sytuacji"

Thum S CECH

Der Spiegel 28 12 87

LEKTURY NIEOBOJĘTNE

KAROLINA JANKOWSKA

Kanadyjczyk, który musiał być Rumunem

Wyprawę do Rumunii sprzed lat 25 czy nawet 30 smiało można nazwać wyprawą do Rumunii dzis Oczywiście, jeśli o klimat społeczno-polityczny chodzi, bo przed ćwierć wiekiem Rumuni mniej marli zimą w lodowatych mieszkaniach i jednak lepiej jedli Ale poza tym Ceausescu, pełen narodowej dumy, który głosi, że nie dla niego jakieś tam gorbaczowskie pierestrojki, bo droga Rumunii do socjalizmu jest całkiem odrębna, od początku swej kariery konsekwentnie przeciecz wykuwa tę drogę

Ostatnio, w czasie strajków i zamieszek w Brasow, z rejonu tego ewakuowano wszystkich cudzoziemców Z buntownikami należy rozprawić się bez świadków, którzy potem to i owo mogą rozgadać po plugawym, pozaobozowym swiecie Przyznac trzeba, w porównaniu z latami narodzin władzy ludowej, jeszcze za Dymitrowa, wielka to demokracja i kurtuazja! Wtedy po prostu zadekretowano, że 'kazdy obywatel państwa obcego znajdujący się na terenie kraju podlega tym samym prawom i będzie tak samo traktowany jak obywatele rumunscy W dwa dni później dekret specjalny obwiescił o naturalizacji wszystkich obywateli państw obcych, którzy w danym momencie znajdowali się w Rumunii' Ten dekret sprawił, że po latach powstała książka Aleksandra Richelieu "Cena wolności" (Le prix de la liberte)

Ten syn Kanadyjczyka i Greczynki, urodzony w Bukareszcie w roku 1934, obywatel kanadyjski, dopiero jako dorosły człowiek wyrwał się ze swojej przymusowej ojczyzny Jego rodzice zmarli w Rumunii w biedzie, mimo że przez całe lata rodzina starała się o ich repatriację do Kanady Aleksander z Rumunii po prostu uciekł

"Wszyscy nam ówią, że jesteśmy prawdziwą kanadyjską rodziną, bardzo dobrze zintegrowaną, nie odznaczającą się mentalnością ani obyczajami od innych w naszym

kraju Ja osobiście nie chcę słyszeć nic o polityce Czasami, podczas konferencji na tematy sytuacji międzynarodowej, mówię o tym, co się dzieje w krajach Europy Wschodniej Dotrzymuję przyrzeczenia, jakie wraz z Erną (zona autora, przyp K J) daliśmy naszym rodzicom w pierwszym liście wystanym z wolnego świata"

Głównie tych parę zdań przesądza, że Cenę wolności warto propagować Bo to nie zaden zgorzkniały, wytracony z toru emigrant, zaden szalony kontestator, lecz jeden ze spokojnych Kanadyjczyków, co lubi piwo, base-ball i preparowanie hamburgerow na barbecue, mowi do swych rodaków o tym, co sam przeżył w swiecie "realnego socjalizmu"

Ponura sława kanału Dunaj - Morze Czarne, wystanego ludzkimi kośćciami prawie tak jak kanał Białomorski, jeszcze nie całkiem zelała Mało jednak wiadomo o technicznej stronie tego przedsięwzięcia Richelieu pisze "Kanał Dunaj - Morze Czarne, jeden z genialnych pomysłów rządu bukaresztskiego, zbankrutował całkowicie - poziom morza okazał się wyższy o 25 m od poziomu rzeki przy ujściu Ponad 20 tys km kw terenow przybrzeżnych zagrożonych zostało zalaniem Najpierw wszyscy ci, którzy opowiadali się przeciwko budowie kanału, znaleźli się w więzieniu Teraz, po 4 latach, kolej na tych, którzy projekt lansowali Zmiana ról!"

Cóż, tu nasuwają się analogie z ZSRR, z osuszeniem bagien poleskich, które przeszły metamorfozę wprost w pełną pyłu półpustynię, bez spodziewanego etapu zycznych ziem uprawnych

O czym jeszcze pisze Richelieu? Ano, między innymi o tym, jak przygotowywał się do wyjazdu na wycieczkę do Turcji, z której to wycieczki uciekł "Wyjechałem w podróż służbową do Jassy w Mołdawii, na budowę nowych zakładów petrochemicznych Wraz

ze mną jechał szef działu kadr Po całonocnej podróży przez cały dzień aż do wieczora omawiałem najrozniejsze problemy związane z budową i montażem urządzeń W sobotę rano, gdy zjawiłem się na dworcu, personalny już oczekiwał mnie na peronie - Towarzyszu Aleksandrze, powinnicie więcej wypoczywać Nie przepuszcitem okazji, a odpowiedź moja była spontaniczna.

- Rzeczywiście, wziąłem z biura turystyki wnioski na ośmiodniowe wakacje nad morzem Zechciecie mi je podpisać, bo jak znajdziemy się w Bukareszcie, nie będziemy mieli okazji często się spotykać Podpisał formularz bez najmniejszego wahania - Znasz cenę mojego podpisu Oczywiście znałem - karton papierosów i pudełko cygar"

Furtka dla Aleksandra i jego zony została już otwarta Czas teraz na opisy przyjemności wycieczkowej podróży "Przed odjazdem trzech oficerow tajnej policji wsiadło do autokaru "Towarzysze, przyszłismy udzielić wam kilku instrukcji, celem uczynienia waszej podróży przyjemną - zaczął jeden z nich, głosem, który swidrował nasze mózgi jak gwóźdz - Po pierwsze, nie macie prawa zabierać ze sobą nic prócz ubrań i przyborow toaletowych Nie wolno przekraczać granicy z pieniędzmi naszego kraju Nie trzeba, by wpały w ręce imperialistow Zbędne przypominać, że zabronione jest wywozenie jakichkolwiek dokumentow osobistych

Drugi dorzucił, z sarkastycznym uśmiechem - Ci, którzy chcą wywieźć dyplomy, powinni to nam powiedzieć Pojadą prosto do Vacarestu (powszechnie znane więzienie w okolicach Bukaresztu)"

Cóż, tu znowu analogia z PRL, współczesna, już w czasie odnowy Za wywóz dyplomow do więzienia tam wprowadzie nie wsadzają, lecz dyplomy osobie usiłującej wywieźć je zabierają, wygłaszają surowe

pouczenie i pewnie robią odpowiedni hak w swoich paszportowo-ubeckich aktach Ze zaś dyplomy usiłują przewieźć mamy, ciocie, wujkowie dla przebywających już na emigracji młodych, sprawa haka w aktach obojętna nie jest

Wracajmy jednak do Rumunii Oto dalsze przyjemności zagranicznej wycieczki "Koło godziny 10 15 znaleźliśmy się na granicy bułgarsko-tureckiej Posterunek celników wyglądał jakby znajdował się na pierwszej linii frontu podczas wojny - karabiny maszynowe ustawione szeregiem, z lufami skierowanymi na drogę Kontrola była stosunkowo krótka - dokładnie o 11 32 żelazna kurtyna była poza nami Sto metrow dalej atmosfera jest nieporównywalna. ani karabinow maszynowych, ani żołnierzy Celnicy byli bardzo grzeczni i kontrola nie trwała dłużej niż 20 min Ogromna różnica! Lecz szofer oczekiwał nas przy drzwiach autokaru i zazaądał, by wszyscy oddali mu paszporty - W Turcji nie będziecie ich potrzebować Przez cały czas będziemy razem, tak jak to musi być na wycieczce zorganizowanej Nie zapominajcie, że zabronione jest wymienianie czegokolwiek z Turkami Ani papierosow, ani rzeczy osobistych Zabroniona jest wszelka rozmowa z cudzoziemcami, a przede wszystkim nie oddalajcie się od grupy Czy byliśmy na wakacjach, czy w więzieniu?"

Pytanie retoryczne! Dla Aleksandra Richelieu wycieczka do Turcji skonczyła się szczęśliwie - w ostatnim jej dniu udało mu się uciec oknem z hotelu i przedostać do najbliższej ambasady zachodniej Czy i jak zapłacili za to współuczestnicy wycieczki, nie wiadomo Jeśli zapłacił pilot "dziewczyna o wyglądzie zardarna, ze swidrującymi oczami ukrytymi za gęstymi rzęsami", wszystko w porządku Jeśli zapłaciła madame Boldea, upiorna ciota rewolucji, która małzenstwo Richelieu otaczała podczas całej wycieczki macierzynską opieką z ramienia rumunskiego UB również dobrze Lecz jeśli by inni?"

No, na pewno nie zapłacili wszyscy Z 41 sprawdzonych przez kadrowców, ubowców i diabeł wie jakich jeszcze "owców" wycieczkowiczow, 12 nie przekroczyło granic zgnitego Zachodu Zatrzymano ich na granicy i skierowano na wczasy w Warnie Towarzyszył im pilot, który prowadził wycieczkę od pierwszej chwili, z Bukaresztu, bo i on nie miał prawa wyjazdu do ziemi "kapitalistycznych wrogow naszego państwa" Dziewczyna o wyglądzie zardarna miała, lecz być może na zdrowie jej to nie wyszło

PIGUŁKI PCAG

WSTYD I HAŃBA W ubiegły piątek spotkaliśmy się z Lotharem Herbstem w Klubie Kombatantow Herbst, poeta, pisarz i niezłomny działacz niepodległościowy czytał swoje wiersze, a przede wszystkim mówił o nowym zjawisku - powstawaniu niezależnej kultury polskiej Kultury niezależnej od cenzury, od władz i linu partu Niestety audytorium ograniczyło się do niewielkiej garstki osób Gdzie podziła się elita intelektualna Toronto, koledzy po fachu p Herbst, poeci i pisarze, dziennikarze i polscy yuppies, których patriotyzm widocznie ogranicza się do pójscia na koncert Ewy Demarczyk Lothar Herbst więziony przez szereg lat za swoje przekonania, stracił w więzieniu zdrowie i niemalże postradał wzrok Naszym zdaniem nawet ci, do których poezja nie przemawia, a którym sprawa kultury polskiej jest obojętna, mieli moralny obowiązek przyjścia na odczyt przez sam szacunek dla osoby prelegenta Nieobecni nie tylko stracili okazję usłyszenia bardzo ciekawego odczytu, ale wydalili o sobie i o całej naszej grupie polonijnej jak najgorsze świadectwo Co więcej, zapisali się czar-

nymi zgłoskami w negatywnym rejestrze PIGUŁEK Dla istnienia i rozwoju polskiej kultury niezależnej konieczne jest poparcie, moralne i finansowe przez Polonię poza granicami kraju W ubiegły piątek Polonia torontonska nader wymownie zademonstrowała swój tumiwizm w tej sprawie

BRODA ZBYSZKA FARMUSA Wyglądał z nią jak Karol Marks PIGUŁKI planowały demonstrację i akcje protestacyjne domagające się zgożenia takowej Między innymi, kilka atrakcyjnych wielbicieli Zbyszka miało przykuć się kajdankami do płotu koło domu Farmusow, a jednocześnie kilkunastu "Marksow" z przyprawionymi brodami miało obozować na chodniku recytując głośno wyjątki z "Kapitału" Okazało się, że przed domem Farmusow nie ma płotu, a w Toronto nie można znaleźć polskiego tłumaczenia "Kapitału" Tymczasem nadeszła radosna wiadomość Zbyszek jest znów gładkolicy Wielbicielki są usatysfakcjonowane, PIGUŁKI też Wszelkie akcje odwołujemy

MACIEK ZAJĄC Za pośrednictwem PIGUŁEK względnie PCAG na fundusz Macka wpłynęły trzy dalsze czek, które

niezwłocznie zanieśliśmy do Toronto General Hospital Dopiero po oddaniu czekow zorientowaliśmy się, że nie zanotowaliśmy nazwiska jednego z ofiarodawców Zatem na fundusz Macka wpłacili pp JZ Kamienscy, p Sławomir Latowiec oraz jeszcze ktoś Oczywiście wszyscy otrzymają zaświadczenia dla celow podatkowych Dzie-

kujemy i przepraszamy za pominięcie nazwiska

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy Telefonujcie do naszej mini-redakcji 925-8128 P O Box 55, Station "V", Toronto M6R3A4

Torontoński Ośrodek Ogólnopolonijny

PETER KOVELL

Ostatnio wśród Polonii torontońskiej odrodziła się na nowo myśl budowy reprezentacyjnego, ogólnopolonijnego ośrodka. Ciekawe jest czemu teraz, bo taka myśl nie jest ani nowa, ani oryginalna

Ponad dziesięć lat temu, z inicjatywy grupy 1-7 Z P w K został przygotowany przez architekta pana Jeger i doktora ekonomii E Kasona projekt rozbudowy posiadłości na Lakeshore

Plany techniczne, finansowanie i aprobata przez Town of Etobicoke zostały opracowane i rozwiązane, czekano tylko na zgodę Grupy, która dotychczas nie przyszła.

W tym czasie powstały i istnieją już lata ośrodki polonijne w Grimsby i Windsor. Niedawno Panowie Baranowski i Bułat z Grupy 1-7 proponowali polskim organizacjom w Toronto współpracę w budowie takiego projektu

Mimo spotkań, ożywionej dyskusji i zainteresowania, nie dało się nic zrealizować

Dlaczego?

To jest największy znak zapytania. Prawdopodobnie zabrakło dobrej woli, chęci, zaufania i entuzjazmu

Czemu?

Powodów prawdziwych czy wymarzonych może być wiele

Starsi opierają się, bo nie chcą ani postępu, ani zmian

Młodszy bardziej postępowi, właśnie chcą takich zmian

Jedni myślą, że parcela na Lakeshore jest fantastyczna i mają rację, ale stojąc trochę na uboczu głównego toku życia polonijnego, czy naprawdę nadaje się na taki ośrodek?

Na Wałnym Zjeździe Z P w K w połowie października ub r w Hamilton, delegaci grzecznie wysłuchali wywodów Pana Słabego na ten temat. Po uważnym rozważeniu jego propozycji, upowaznili nowo wybrany Zarząd Główny Z P w K, by w bieżącej kadencji rozpatrzył możliwości wybudowania Ośrodka Ogólnopolonijnego na obszernej parceli Grupy 1-7

Zadanie to nie jest łatwe do wykonania

W pierwszym rządzie trzeba dobrze się zastanowić, gdzie jest najlepsze miejsce na taki ośrodek?

Odpowiedz na to jest bez mała jednoznaczna. W sercu Polonii, oczywiście! Gdzie jest to serce?

Na Roncesvalles, Bloor St. W., gdzie?

Komu ma służyć taki ośrodek?

Znow, silne głosy mówią, całej Polonii!

Dobrze, ale w jaki sposób?

Pytania, odpowiedzi, i argumenty za i przeciw mogą iść w nieskończoność, a czas ucieka

Doświadczenie mówi, że w takiej sytuacji trzeba "wziąć byka mocno za rogi" i prowadzić

Znów się narzuca pytanie, kto go weźmie i dokąd poprowadzi?

Ochotników chętnych ryzykować cudzymi funduszami, bez odpowiedzialności są legiony, ale kto jest przygotowany dać swój finansowy wkład?

W niedzielę, 15 listopada ub r na zebraniu Grupy 1-7, Pan Słaby powtórnie przedstawił swoją sugestię

Dyskusja nad tą propozycją nie zmieniła postaci rzeczy i została odłożona na później

Ad hoc zebrane grono polskich inżynierów, architektów i techników, którzy prywatnie rozważali możliwości idealnego Ogólnopolonijnego Ośrodka w Toronto doszło do przekonania, że ta myśl w dzisiejszym politycznym nastawieniu Polonii, chociaż jest bardzo pożądana, jest nie do wykonania

Wobec tego, co możemy zrobić?

Nie możemy siedzieć bezczynnie z opuszczonymi rękami i czekać na cud

W zróżnicowanej Polonii nic nie pociąga do czynu więcej, jak wiedza, że jedna organizacja wybija się naprzód i gospodarczo się rozwija

Zamozny Związek Polaków w Kanadzie, z odpowiednim kierownictwem, jest w stanie wybudować sam, we własnym zakresie nowoczesny budynek, który byłby chlubą całej Polonii, ale w jaki sposób?

Jako pierwszy krok powinno się stworzyć

Na ten temat jest głośno w Toronto, tyle że nie oficjalnie. Wiadomo, że różne organizacje chcą by powstał tu wielki ośrodek polonijny. Ale różne organizacje rywalizują o prymat inicjatywy i lokalizację ośrodka. Tymczasem ogromna Polonia torontońska w przeciwieństwie do innych grup etnicznych nie może się pochwalić reprezentacyjnym domem.

Autor jest dyrektorem Związku i znanym działaczem KPK. Dyskusję nad ośrodkiem wolał jednak rozpocząć na łamach naszej gazety.

konsorcjum polskich architektów, inżynierów, przywódców polonijnych i innych poważnie zainteresowanych ludzi, którzy w stosunkowo małym gronie i krótkim czasie, mogliby rozważyć całą sprawę i dać konkretną sugestię

Na podstawie takiego oświadczenia ludzi wiedzy, można byłoby robić następne plany i powziąć odpowiednie kroki

Dotychczas, jak koń z zasłonami na oczach, jednostronnie patrzymy tylko na Lakeshore, nie widząc innych możliwości

Jeszcze projekt się nie zaczął, a już się mówi kto będzie nim rządził. Sugerowane trzydziestu dyrektorów!

Każdy Polak wie, że "gdzie gospodyni sześć, tam nie ma co jeść", a cóż gdy będzie trzydzieści?

Więc co mamy robić?

Liczna Polonia w Toronto monolitem politycznym nie jest, nie będzie i nie powinna być, bo Polacy są et Pluribus Unum

Na rozciągniętym obszarze Metropolii, można wybudować kilka pięknych ośrodków, opartych na zasadach "kombinacji businessu" i polskiej kultury, tak jak obecnie istnieje 1638 Bloor St W, lub pięknie położony na skraju "chńskiego miasta" klub SPK

Drugą alternatywą jest korporacja Ośrodka Polonijnego z równym kapitałem zakładowym każdej organizacji, a reprezentacja w dyrekcji według ilości posiadanych akcji. Taka organizacja wyeliminowałaby oportunistów i pustych demagogów, którzy by chcieli darmo jechać na cudzym wysiłku i trudzie, zbierając dla siebie laury i pochwały

Inną sugestią jest stworzenie Ogólnopolonijnego Komitetu Budowy, który by się zajął zbieraniem funduszy, znalezieniem odpowiedniej parceli, przygotowaniem planów, itp

Możliwość jest mnóstwo, więc nie ma co marnować czasu, tylko naprzód Polonia, do czynu!

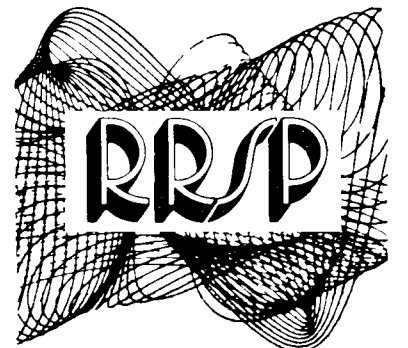
"Nie mierz siły na zamiary, lecz zamiary według sił"

Registered Retirement Savings Plan (RRSP) Rejestrowany Fundusz Emerytalny

Jeśli myślisz o spokojnej i finansowo zabezpieczonej starości lub może o wcześniejszej emeryturze - nie wahaj się. Skorzystaj z Rejestrowanego Funduszu Emerytalnego w Credit Union św Stanisława i św Kazimierza

- Oszczędności zdeponowane na Funduszu wolne są od podatku wraz z odsetkami
- Ubezpieczone do sumy 60 tysięcy dolarów
- Wysoka stopa procentowa

Jeśli rozważasz jak najkorzystniej zabezpieczyć swoje pieniądze przed wahaniami Giełdy a także jak obniżyć podatek za 1987 rok zainwestuj w

Inwestycja ta będzie dowodem troski o Twoją spokojną przyszłość

Nie zwlekaj!

Zadzwoń lub osobiście poinformuj się w tej sprawie w Twoim oddziale Credit Union św Stanisława i św Kazimierza

TORONTO
220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor St W
tel 236-1225

MISSISSAUGA
4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

KITCHENER
56 Shanley St
tel 745-6393

GUELPH
180 Wyndham St N
tel 837-1077

14 stycznia 1988 r., w sali parafialnej kościoła św Kazimierza, odbyło się spotkanie z prawnikami mówiącymi po polsku. Tematem spotkania było prawo kanadyjskie i w jaki sposób dotyczy nas ono na codzień

Prelegentami byli mecenas Mamak - specjalność spadki i testamenty, mecenas Tuffman - sprawy handlowe, mecenas Preobrazenski - sprawy karne, mecenas Peterson - sprawy emigracyjne i uciekinierów, mecenas Czuma - sprawy cywilne i karne

Po krótkim przedstawieniu zakresu swojej specjalizacji, prawnicy odpowiadali na pytania publiczności

Dodatkowe spotkanie z prawnikami odbędzie się dnia 28 stycznia 1988 r., w czwartek, o godzinie 19 00, w tym samym miejscu. Serdecznie zapraszamy jak najszersze grono publiczności

Nieznajomość prawa nie zwalnia nas z jego przestrzegania. Znajomość obowiązujących w Kanadzie praw może uchronić nas od wielu niepotrzebnych przykrości

Spotkania te organizowane są przez panią Elżbietę Wolską i jej współpracowników z Polish Social Services Bureau, 33 Marmaduke Str., Toronto, Ont. M6R 1T2, Tel 533-9471

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ
Dnia 31 STYCZNIA 1988 r., w ostatnią niedzielę miesiąca o godz. 5 po poł. odbędzie się tradycyjna koncelebrowana Msza Św. za Ojczyznę w kościele św. Teresy, Lakeshore Blvd. W., róg 10th Street.

Msza św odbędzie się w intencji uwolnienia Kornela Morawieckiego i Hanny Łukowskiej-Karniej oraz pozostałych więźniów politycznych w Polsce. Po mszy odbędzie się odczyt dr Marka Zaleskiego pt. "Ojczyzna to wielki zbiorowy obowiązek" - z kręgu myśli ks. J Tischnera

Duchowieństwo Rz. Kat
i Komitet Organizacyjny
KPK Okręg Toronto

WYSTAWA WYCINANEK
Anny Zigler
w bibliotece
TYLOR MEMORIAL LIBRARY
1440 Kingston Rd /Warden
WYSTAWA OTWARTA BĘDZIE DO 30 STYCZNIA
INFORMACJE
698 - 3481

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
30 Marmaduke Str
(budynek szkoły HOWARD PARK)
TEL 533-9471
Czynne pon., wtorki, czwartki i piątki, godz. 10 00-4 00
POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH
Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów

KLUB KULTURY POLSKIEJ ZACZYNA DZIAŁAĆ

5 lutego, w piątek, o godzinie 19 00, w sali Credit Union przy ulicy 220 Roncesvalles, odbędzie się pierwsze (inauguracyjne) zebranie Klubu Kultury Polskiej

Serdecznie prosimy o przybycie wszystkich członków-założycieli, ich gości oraz osoby zainteresowane kulturą polską.

O godzinie 20 00 odbędzie się spotkanie z Maciejem Iłowieckim, znanym polskim dziennikarzem i popularyzatorem nauki, przybyłym specjalnie z Nowego Jorku. Temat spotkania: **PODZIAŁY POLSKIE - PORTRETY POLAKÓW W DRUGIEJ POŁOWIE LAT OSIEMDZIESIĄTYCH**. Wstęp \$4 00, dla członków Klubu Kultury Polskiej \$ 3 00

TO BYŁ BAL

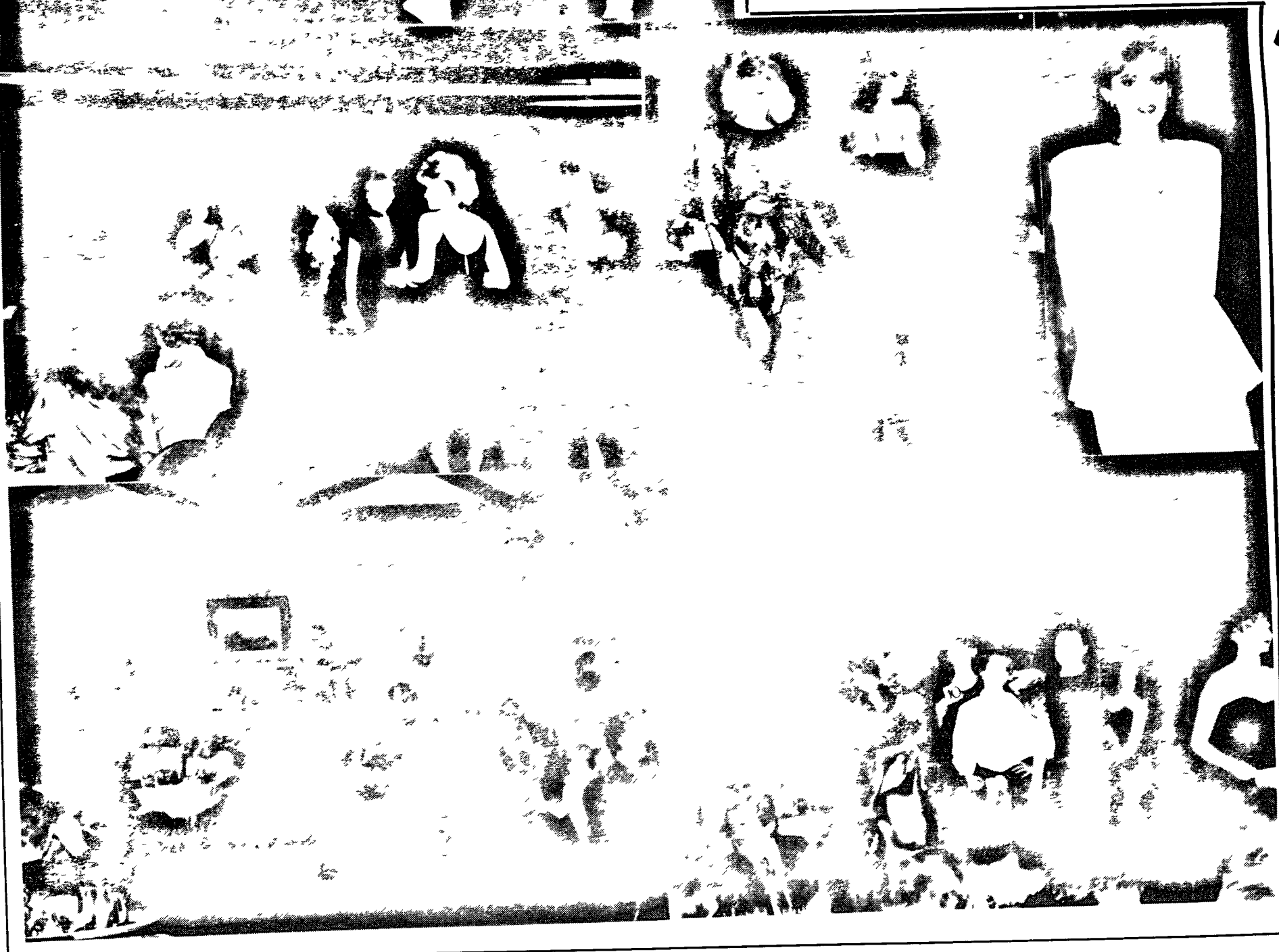
Bywalcy twierdzą, że był to znakomity bal. Nie da się zaprzeczyć, że pokaz mody któremu towarzyszył był pierwszy w historii torontonskiej Polonii i dodatku wypadł znakomicie, rozlegały się zewsząd radosne pomruki panów i zduszone okrzyki pan. Było kilka znakomitych ciuchów, a jak się okazało, z polskich sklepów. Ku ucieście panów przeważała mini. Wszystko odbyło się w eleganckim wnętrzu Old Mill i przy muzyce disco. Parkiet był pełen, a gorliwość niektórych tancerzy przywrociła aktualność powiedzeniu "Mucha nie siada".

KOLEKCJĘ PRZYGOTOWAŁY Avi Boutique - odzież sportowa, Moda Fashion - skóra, J R Fashion - suknie, Camel Import Ltd - skóra, DANYA - suknie wieczorowe, Stephania Shoppe - odzież dziecięca, Zofia Płoska - ozdoby

NAGRODY UFUNDOWAŁY

1 Aparant dla Królowej Lata Ilony - Photo Studio BARBARA, 2 Puchar przechodni Ten Auto Center - dla najlepszej modelki pokazu 88 - Jaquelin, 3 Zegarek ufundowany przez Roberta i Ewę Muchę dla Miss Obiektwu - Anny, 4 Kasetę video dla Miss Plebiscytu Echa Tygodnika Polskiego - Beaty, 5 Seans opalania - FabutanStudio, 6 100 dolarów w strojach ze skóry - Camel Import, 7 Przejazd limuzyną po mieście, 8 Zniżka na zakup odzieży dziecięcej - Stephania Shoppe, 9 Wykonanie fryzury - Paris Studio, 10 Wizyta u kosmetyczki, 11 Prenumerata roczna - Echa-Tygodnika Polskiego, 12 Nagrody niespodzianki - kosmetyki - Moda Fashion

Jak widzimy na zdjęciach, na wybiegu paradowało kilkanaście pięknych dziewcząt zawodowych modelek i debiutantek. Panie i Panowie znakomicie się bawili pokazem, konferansjerką Małgorzatą i Pawła Jedlewskich, muzyką i tancem. Na małych zdjęciach losowanie nagród, poniżej Farmusowa dekoruje koroną czteropalcową z palców kobiety pracującej - wydawcy, Miss Plebiscytu, nasi najmlodszy prezenterzy, animatorka balu i pokazu mody Barbara Raczyńska z fundatorem Pucharu Przechodniego dla najlepszej modelki Jacqueline - Wojtkiem Grabowskim w białej sukni. Najmilsza wybrana przez Czytelników Echa-Tygodnika Polskiego - Beata - już po koronacji.

**T
O
B
Y
Ł
P
O
K
A
Z**

Różowe na bykaniu działa

A czemuż to tak chodzimy na imprezy z PRL, na te recitale, kabarety?

Pytam ludzi, a oni na to, że chcą znajomą rozrywką odetchnąć, pobratać się z artystami z Parnasu, niegdys niedostępnymi, a dziś w szkolnej świetlicy Nacieszyć się, że się trzymają lub starzeją. Że są mali i duzi, grubi i chodzą. Napatrzyć się im z bliska za te kilka dolarów. Są i tacy, co kompleksów artystów nie mają, ale wyniesli z kraju inne drobne urazy. Na przykład cenzury, kontroli, chodzenia na ustępstwa. No to się dziwią, że cenzura coś pusiła i jakie to teraz inne czasy nastały. Bywają i tacy, co choć się do tego głośno nie przyznają, idą sobie odetchnąć po prostu, że ta obsmiewana czy opiewana rzeczywistość, jednak nie ich dotyczy, tylko "krajowców".

Znajomy ex docent chodzi, żeby sprawdzić, czy się śmieje jeszcze we właściwym miejscu. Taki to on ma tekst na orientację i inteligencję. Jak się śmieje już całkiem sam na sali, a reszta się jeszcze nie połapała, to mówi, że ma szczególną satysfakcję. A i posmiać się zdrowo zbiorowo też miło i ja się z ex-docentem zgadzam. Tyle, że mnie wypada odnotować, czy mnie nie roznosi bez powodu, jak po głębszym na imieninach. Na dodatek po groźnej zapowiedzi z głośników, żeby nie nagrywać artystów, łapię się na to i zaczynam notować, konfudując tym nie tylko swych sąsiadów, ale i własny stan ubawienia. Potem się okazuje, że taśmy są w sprzedaży na korytarzu i że artysta nie odbiegł od nich na jotę. No, chyba że się opił, albo zapomniął kawałka.

Jako przedstawicielka tutejszych siemiężnych mediów zawsze mam trochę zabawę popsutą jeszcze z innego powodu.

ZASADA CORRIDY

Ktoż z nas nie marzył o arenie,
trybuny jak słonecznik z głów,
i wzrastające podniecenie,
i słońca rozpalony brzuch

I płachta w dłoni, purpurowa,
zdlawiony gdzieś kobiecy krzyk!
A potem cisza kwadratowa
i piach, i skwar, i ty, i byk

Rytuał wieków nieodmienny —
reguły gry śmierć, sława, szmal
Przed tobą spłot zwierzęcych mięśni,
a z toba mózg i chłodna stal,
z tobą technika, proste figle,
jask awa płachta i c'est tout,
aby ogłupić wielkie bydle,
a potem już dołożyc mi

Corridy zasada główna —
w mówić bykowi, że walka jest równa
i jeśli nawet legnie w cieniu,
to dla swego dobra i w swoim imieniu!

Lecz dziś wyjątek niepojęty,
choc majątam szmatą wprzód i wstecz,
byk pozostaje obojętny,
byk nie chce atakować mnie!

Prozno go dziesięć włóczni kłuje,
prozno wysmiewa trybun krag,
byk mnie po prostu ignoruje —
ta barwa nie podrieca go

To głupie bydle gdzieś w Sa rmacji
na prosby, grozby niczym głaz,
zwiąrzyło haczyk prowokacji
i głupio gapi mi się w twarz

Trwanie w bezruchu jego atut,
nic obiecanki, pochlebstw roj,
ze podzielimy się poł na poł,
ze tylko sfingujemy boj
Corridy (ref)

Coż to za hanba dla Hiszpanów,
pora zarządzić od dziś,
walki nie byków, lecz baranów,
te za byle czym będą isc

Trafiają się bowiem spektakle, gdzie siedzi człowiek jak jez najezony długopisami. Oczekuje bowiem najgorszego, rechozcząc czujnie szuka potwierdzenia swych obaw. Tak było z występami Rosiewicz, onegdaj, gdy pisałam, że tak jesteśmy tu wygłodniałi śmiechu, że jak się już nas wen wprowadzi, można nas wykulac z byle czym. I to nie był, wiadomo, komplement.

Tym razem szłam najezona na spektakl "60 minut." i zaraz powiem dlaczego.

Otóż jakby mnie kto zapytał, czego mi brakuje na emigracji, to nie oglądając się, czy mi kto przypisze wagę umysłu piorkową, odparłabym, że radiowego programu "60 minut na godzinę". Brakuje mi też absurdu. Pewnie, pewnie, wyznanie to głębokie nie jest, ale jakbyście się Państwo bez zadęcia rozejrzeli, szeptem przyznacie mi rację. Mówią o latach 70-tych. Jaka emigracja, takie tęsknoty.

No więc, trzęsie mnie, że coś się nazywa "60 minut", a nie jest, nie jest. Nawet jak jeden z autorów (ważny i na etacie) ten sam

W kraju ten numer by nie przeszedł. I tak w Polsce ten kabaret objazdowy nie idzie jako "60tka" - bo to nadużywanie dobrego imienia i każdy to widzi. Z emigrantami natomiast można pogrywać i tylko nieliczni zauważą mistyfikację. Sam Marcin Wolski, współtwórca 60tki oryginalnej i jej obecnej objazdowej imitacji, zgodził się ze mną, że zbieżność nazw nie jest przypadkowa, a rynkowa. Tymczasem Fedorowicz i JACKA i jego tekstów nic nam z serc nie wydrze. Chodzą słuchy, że dostaje paszport, więc może zamiast pod kosciołami tylko i po mieszkaniach da nam zagranicznakowy występ.

Otóż, po tym wstępnym zjezeniu, na strojenie się w stare nazwy, powiedziałam sobie, że Wolski jest w końcu też w porządku i idziemy na kabaret Wolskiego. Nie brzmi to może tak popularnie, jak kabaret Pietrzaka, ale ja już Wolskiego wolę. Mówiąc ogólnie, największa nawet sława nie przesłania mi połączenia postawy kapraleskiej z robieniem oka do publiki. I na zmianę oka do publiki z władzy i oka z publiki do władzy.

Jaki był tu kabaret Wolskiego?, bo to przecież jest recenzja. Ze znakomitym aktorem Kryszakiem i jego typem polskim nizinnym Z Sienkiewicz, znanym tu numerem o wycinankach, zarzucaniem biustem na hop siup. Babę prażną, humorek masowy aktorka - zagra.

Buldożog - rektor Kuzni Młodych - miał jedną znakomitą piosenkę o dyrektorze (zacytujemy przy okazji). A skecze, no widac, że skecze. Wolski mówił swój wstęp i zakończenie (dosc śmieszny) bez przekonania i bez serca.

Piosenek natomiast było niewiele, choć i te co były, głupie nie były. Znakomita piosenka o wulkanach co im wybuchnąć nie wolno, tkwiła jak rodzynek. Może wieczorem było tego więcej. Mnie została ku radości jeszcze jedna, "Corrida". Kryszak grał ją tak, i śpiewał z rozową, jak poszewka, muletą w dłoni. A rzecz jest o byku, na którego czerwone już nie działa. Pytałam o tę muletę za kulisami. Otóż to jest rekwizyt krajowy. Cenzura czerwonej nie przepuszczała Łoj, ta cenzura, ta cenzura, za moich czasów było tak samo, czy czerwona ta płachta, czy rozowa i tak tekst się czyta między wierszami.

Kabaret Wolskiego trochę chałtury, trochę cenzury, trochę perełek między wierszami. A Fedorowicz na stronie niedaleko. Bez cenzury i raczej wprost.

A oto rekwizyty do powyższego feletonu-recenzji Marcin Wolski wraz z trupą aktorsko-muzyczną podpisał autograf dla Czytelników Echa, które to pismo podobalo mu się, co potraktowaliśmy jako miły komplement. Obok - piosenka o Carridzie, śpiewana do różowej mulety, czyli namacalny dowód zabaw cenzury bez bolesnych rezultatów.

GRAŻYNA FARMUS

Jerzy Kryszak

Marcin Wolski

Krystyna Sienkiewicz

Andrzej Fedorowicz

Jerzy Wójc

*Wielkiemu wód kłótni
feletonu
z pokładem kabaretu
"60 MINUT NA GODZINĘ"
pneumatyczny braterski trener
szypie i powołanie
Grażyna Farmus
Sienkiewicz
Wójc*

Autorka tego tekstu, profesor Iwona Grabowska, jest kierownikiem wydziału sławistyki na Uniwersytecie York w Toronto, gdzie wykłada polską literaturę oraz naukę o języku, język polski, rosyjski i ukraiński. Ma na swym koncie 3 książki i 37 artykułów naukowych. Teksty drukowała w Polsce, w Anglii i USA. Mówi 20 językami i figuruje w *The World Who Is Who of Women* oraz w *Dictionary of International Biography of Intellectuals*. W poniższym tekście sposób zarówno naukowy, jak i zabawny mówi o problemach z jakimi stykają się emigranci posługujący się dwoma językami.

W przyszłym numerze zamieścimy Jej kolejny tekst o wzajemnych wpływach języka polskiego i angielskiego na błędy gramatyczne.

"Zaczardzował mnie błady kop na hajleju za spidowanie"

IWONA GRABOWSKA

Tematem niniejszego artykułu będą przemiany, jakim podlega język polski i język angielski u jednostek dwujęzycznych w środowisku północnoamerykańskim.

Temat ten, który ostatnio stał się bardzo popularny, był dotychczas traktowany jedynie z polskiego punktu widzenia. A mianowicie, badano wpływy języka angielskiego na polszczyznę emigrantów. Nikt jednak dotychczas nie badał wpływu języka polskiego na angielszczyznę emigrantów.

Adaptacja emigrantów do nowego środowiska nie jest zagadnieniem czysto językowym. Jest ona ściśle związana z problemami przystosowania się do nowego otoczenia, umiejętnością wsiąknięcia w nowe środowisko, z wykształceniem emigranta, jego nastawieniem psychicznym itp. Adaptacja językowa, tak jak adaptacja kulturowa emigranta, wyraża się często w zaskakujących kombinacjach językowych i obyczajowych słowiańsko-anglosaskich. Zarówno język polski, jak i język angielski emigranta ulegają zmianom spowodowanym przez sam fakt dwujęzyczności i dwukulturowości. Język polski emigranta zaczyna odbiegać od języka polskiego używanego w kraju, a jego angielszczyzna nawet w drugim, a czasem i w trzecim pokoleniu różni się od angielszczyzny osób jednojęzycznych.

Proces wpływu jednego języka na drugi nazywa się interferencją językową. Jest to zjawisko stare, ale stosunkowo niedawno zaczęto je studiować i poświęcać mu uwagę. Najwięcej tego typu badań zostało przeprowadzonych na kontynencie północnoamerykańskim, gdzie istnieją idealne wprost warunki do badania zjawiska interferencji, a to z powodu stałego napływu różnojęzycznej rzeszy emigrantów do Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Każda jednostka żyjąca na obczyźnie jest terenem interferencji językowej. Kiedy Polak żyjący w Związku Radzieckim mówił "Furtka była odkryta i zadęło mi spinę", zamiast "Lufcik był otwarty i zawiąło mi plecy", był to klasyczny przykład interferencji.

W środowiskach polonijnych ludzie wykształceni, dbający o poprawność mowy są zwykle przekonani, że nie podlegają interferencji, a jeśli, to wyłącznie w zakresie akcentu. Tak jednak nie jest. Każdy człowiek zmuszony do stałego posługiwania się dwoma kodami językowymi podlega interferencji. Dzieje się tak dlatego, że język jest zbiorem pewnych wytworzonych i wysoce zautomatyzowanych odruchów i przyzwyczajen. Posiadamy znacznie mniejszą kontrolę nad naszymi nawykami językowymi niż przypuszczamy. Przy nauce drugiego języka przenosimy nasze nawyki i odruchy warunkowe na nowy język. A jeśli żyjemy w warunkach, gdzie stałe przerywanie się z jednego języka na drugi jest koniecznością, to następuje wtedy dwukierunkowe przenoszenie odruchów i nawyków językowych.

Nie można mówić o interferencji w odniesieniu do całej Polonii. Zakres i rodzaj

interferencji podlega zmianom zależnie od grupy społecznej, długości pobytu w Kanadzie i w Stanach, oraz wieku. Należałoby tutaj podzielić emigrację przede wszystkim na dwie zasadnicze grupy: pierwsze i drugie pokolenie emigrantów. W pierwszym pokoleniu podstawowym z systemem językowym jest polski, zaś angielski stanowi system wtórny. W drugim pokoleniu systemem podstawowym jest angielski, zaś polski stanowi system wtórny. Do grupy drugiej należy zaliczyć dzieci, które przyjechały do Ameryki Północnej we wczesnym wieku i po pewnym czasie przerywały się na podstawowy system angielski.

Baza językowa i fonetyczna człowieka ustala się mniej więcej w wieku lat 12-14. Przed ustaleniem się bazy istnieje możliwość całkowitego przerywania się na nowy system językowy. Po ustaleniu się naszych nawyków językowych w latach od 12-14, jeszcze od 20-25 roku życia mamy możliwość doskonałego wyuczenia się nowego języka, natomiast pozostanie nam na zawsze pewien cudzoziemski substrat akcentowy.

Po 45 roku życia nauczyć się obcego języka jest już bardzo trudno i do końca życia pozostaje takiej jednostce bardzo silny akcent. Najlepszym przykładem takiego późnego opanowania obcego języka jest chyba Joseph Conrad. Conrad stał się jednym z największych pisarzy angielskich, ale jego angielszczyzna podlegała tak silnej interferencji ze strony języka polskiego, że jego bliscy przyjaciele Herbert Wells i Bernard Shaw twierdzili, że nie mogli często Conrada zrozumieć, gdy starał im się coś opowiedzieć i prosili go, by zamiast mówić, pisał.

Dlatego też rodzice na emigracji, którzy pragnęliby, aby dzieci ich zachowały język polski, nie powinni odkładać nauki języka do czasów uniwersyteckich. Naukę języka najlepiej zaczynać od niemowlęctwa, gdyż dziecko przed ustaleniem się bazy językowej posiada łatwość doskonałego nauczenia się nie tylko dwóch, ale nawet i większej liczby języków. Po ustaleniu się bazy fonetycznej, zdolność ta znacznie się ogranicza. Niestety cały szereg rodziców, szczególnie wśród emigracji lat ostatnich, tak się obawia, by znajomość języka polskiego nie "popsuła" ich dzieciom znajomości angielskiego, że rezygnuje w ogóle z mówienia w domu po polsku. Rodzice tacy w błędnym przekonaniu, że ułatwiają dzieciom asymilację językową, posługując się w domu łamaną angielszczyzną, przekazując w ten sposób młodemu pokoleniu własne wzorce interferencji, które potem jest bardzo trudno wykorzystać. Dla dziecka emigracyjnego znacznie lepsza jest znajomość dwóch języków niż łamana angielszczyzna wpajana na siłę przez rodziców.

Interferencja językowa zachodzi na trzech poziomach: fonemicznym, morfemicznym i związków gramatycznych. Ze względu na to, że artykuł ten nie jest przeznaczony wyłącznie dla językoznawców, pominię tutaj interferencję fonetyczną. Ograniczę się tylko do stwierdzenia, że interferencję fonetyczną odczuwamy jako obcy

akcent, ale nie przeszkadza nam ona w zrozumieniu danego osobnika. Natomiast interferencja fonemiczna zakłóca w poważnym stopniu komunikatywność języka.

Na czym polega interferencja fonemiczna? Każdy język ma swój zbiór fonemów, tzn. jednostek dźwiękowych pozwalających na odróżnianie wyrazów. Jest to naturalnie definicja bardzo uproszczona.

Dla przykładu polski fonem (a) obejmuje wszystkie dźwięki, które Polak słyszy jako (a). Dźwięków tych może być wprost niezliczona ilość. Wszystkie one jednak, mimo różnic, muszą mieć pewne cechy wspólne. W wyrazach (mama), (łza), (rak), za każdym razem wymawiamy (a) inaczej, a jednak słyszymy "ten sam dźwięk".

(sz) i (s) są to dwa fonemy w języku polskim. Pozwalają nam one na rozróżnienie wyrazów **kosz** i **koś**. Natomiast w języku angielskim **sz** i **ś** nie są oddzielnymi fonemami. Czy wymowimy słowo "sure" jako [szur], czy jako [siur], nie będzie miało dla anglosasa istotnego znaczenia. Może on nawet nie usłyszeć różnicy w wymowie.

Ilość fonemów nie ma nic wspólnego z alfabetem. Na przykład w języku rosyjskim mamy tylko pięć fonemów samogłosek, natomiast alfabet rosyjski posiada 10 samogłosek. W języku angielskim mamy przeszło 30 fonemów samogłoskowych, a tylko 6 liter na ich wyrażenie.

Idealną sytuacją dla człowieka dwujęzycznego byłoby posiadanie dwóch pełnych zbiorów fonemów: zbioru polskiego na język polski i zbioru angielskiego na angielski. Taka sytuacja jednak zdarza się bardzo rzadko.

W praktyce mamy przeważnie do czynienia z dwiema możliwościami. Pierwsza z nich, której praktyczne rezultaty są wręcz fatalne, to sytuacja, w której jednostka posiada jeden zbiór fonemów używany w obu językach. W wypadku pierwszego pokolenia emigrantów będą to polskie fonemy przenoszone na język angielski. W drugim pokoleniu będzie to angielski zbiór fonemów stosowany także w języku polskim.

Rezultatem stosowania jednego zbioru fonemów na dwa języki jest tzw. silny cudzoziemski akcent, często uniemożliwiający zrozumienie. Posiadanie dwóch pełnych zbiorów fonemów zdarza się dość rzadko u jednostek albo obdarzonych nadzwyczajnym słuchem, albo u takich, które obcy język opanowały w okresie niemowlęctwa lub wczesnego dzieciństwa.

Druga możliwość, to posiadanie przez jednostkę zbioru mieszanego, a więc zbioru polskiego z pewnymi dodatkowymi fonemami angielskimi, lub też zbioru angielskiego z dodatkowymi fonemami polskimi. Należałoby tutaj zalecić jednostce, której podstawowym systemem jest polski, aby przyswoiła sobie wszystkie samogłoskowe fonemy angielskie, a więc 9 samogłosek, 3 półsamogłoski, 27 dyftongów oraz spółgłoski **th** dzwieczne i bezdzwieczne. Jeśli podstawowym systemem językowym jednostki jest angielski, to powinna ona sobie przyswoić wszystkie polskie spółgłoski miękkie, nosówki oraz cały zbiór

polских dźwięków frykatywnych (ś, ć, ż, dz, etc.)

Jednostki mające tylko jeden zbiór fonemów na dwa języki czasami nawet "nie słyszą" innych fonemów. Jest to dość częsta sytuacja wśród emigrantów przybyłych do Ameryki Północnej po 35 roku życia lub wśród drugiego pokolenia emigracyjnego, które zaczyna naukę polskiego w wieku dorosłym.

System fonemiczny jednostki jest rzeczą niezwykle trwałą. Niektóre cechy są tak silne, że przetrwać mogą nawet w trzecim pokoleniu. Wnuki emigranta, które często znają zaledwie parę słów, czy zwrotów po polsku, mogą mieć w tych zwrotach akcent kresowy, czy poznański.

Najczęstszą przyczyną tego, co słyszymy jako błędną wymowę, jest zbyt małe zroznicowanie fonemów. Następuje to wtedy, gdy emigrant zamiast dwóch lub trzech fonemów rozróżnia tylko jeden. Tak więc dzieci emigrantów urodzone w Północnej Ameryce mają często trudność w odróżnieniu miękkich i twardych spółgłosek i wyrazy **czy**, **trzy** i **ci** wymawiają identycznie.

W wypadku odwrotnym emigrant używać będzie polskiego (e) zamiast trzech zbliżonych północnoamerykańskich fonemów. Mając do wyboru trzy fonemy samogłoskowe i słysząc Polaka, który wymawia wszystkie trzy w sposób identyczny, Amerykanin może się czuć zgubiony i nie wiedzieć, czy Polak chce powiedzieć słowo (ten), (tan), czy też (turn). Oskarżanie w takim wypadku anglosasów, jak to często robią nowo przybyli, że "oni naumyślnie udają, że nas nie rozumieją", jest oczywiście nonsensem. Anglosas może tylko w takim wypadku z kontekstu całego zdania domyślić się o co chodzi nowo przybytemu Polak, który w sklepie prosi o dozen eks (czyli tuzin icksów), zamiast dozen egz (tuzin jaj) nie może zrozumieć czemu kanadyjski tubylec patrzy na niego z przerażeniem. Trudność dla Amerykanina w zrozumieniu Polaka, który miesza fonemy samogłoskowe jest większa niż dla Polaka usiłującego zrozumieć Amerykanina mówiącego po polsku. Dzieje się tak dlatego, że język angielski w Ameryce Północnej i w Kanadzie np. posiada 12 samogłosek i 27 dyftongów, zaś polski posiada tylko 7 samogłosek. Jasne jest więc, że błędy popełniane przez Polaka mówiącego po angielsku wywołują w umyśle jego północnoamerykańskiego rozmówcy znacznie większe zamieszanie, niż błędy Amerykanki mówiącego po polsku.

Nadmierne rozróżnianie fonemów, w przeciwieństwie do niedostatecznego rozróżniania, przeważnie nie przeszkadza w zrozumieniu. Zatem jeśli pierwsze pokolenie emigrantów rozróżnia spółgłoski twarde i miękkie także w języku angielskim, gdzie ta różnica nie istnieje i wymawia słowo **feet** przez miękkie **f**, zaś słowo **foot** przez twarde **f**, to różnica ta nie będzie miała najmniejszego znaczenia dla ich amerykańskich rozmówców. Może ona ujść nawet całkowicie ich uwadze, gdyż ucho nasze przystosowane jest do słyszenia różnic fonemicznych tylko naszego własnego języka. Jeśli dziecko urodzone w Kanadzie, rozróżniać będzie dwa fonemy angielskie zbliżone do naszego (o) także w języku polskim, to nie przeszkodzi to nam w zrozumieniu jego polszczyzny. Czyli nawet jeśli zamiast dom polski powie **dām** polski, to będziemy wiedzieli, o co chodzi.

Trzecim, bardzo często spotykanym objawem jest identyfikacja fonemów uważanych za identyczne w obu językach. Identyfikacja ta jest faktycznie złudna, gdyż każdy język posiada swój własny zbiór fonemów, to tylko nam się zdaje, że np. angielskie (t) i polskie (t) brzmią identycznie. Identyfikacja fonemów spółgłoskowych jest stosunkowo nieszkodliwa, a to dlatego, że ośrodkiem wyrazu, na który pada akcent jest samogłoska, a nie spółgłoska.

POKOCHAĆ KAPITALIZM

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

BADYLARZE I SOICHIRO HONDA

Badylarz, ciniarz, kombinator, spekulant - to czarne charaktery polskiej codzienności. Potępiani przez środki masowego przekazu, ponizani w świadomości rodaków. Dlaczego?

Bezkompromisowi obrońcy kapitalizmu stają w obronie badylarza. Zgadza się z nimi, oczywiście. Ale jest w tym wszystkim zawarty głębszy problem, który chciałbym z Państwem omówić.

Moja podstawowa teza jest następująca - w socjalizmie nie ma miejsca dla prawdziwych bohaterów kapitalizmu, lecz jedynie dla drobnych kombinatorów, bez mocy wewnętrznej, która umożliwia zbudowanie imperium przemysłowego jak Ford, Honda, General Electric, Siemens.

W kapitalizmie jest miejsce dla wszystkich, nawet dla najdziwniejszych, nawet dla poetów, prostytutek i ciniarzy. Dla wszystkich zatem - prócz morderców i złodziei.

W socjalizmie zaś mordercy i złodzieje robią zdumiewające kariery w instytucjach rządowych.

W czasie mojego niedawnego pobytu w Los Angeles miałem okazję przyjrzeć się

kolejce miejscowych zebrań otrzymujących bezpłatne pozywienie od zarządu miasta. Była to grupa ludzi głośnych, brutalnych, oczywiście brudnych. Zdziwiająca wydała mi się sprawność miejscowego systemu przekazywania informacji wśród zebrań - tak wielu z nich wiedziało o możliwości otrzymania bezpłatnego pozywienia. Duzo trudniej jest im przekazać informację o możliwości otrzymania pracy. Być może też ich zainteresowanie tą informacją jest mniejsze.

Przeglądałem się tym zebrań (choć należałoby ich po prostu określić jako bandę złodziei) i zaskakujące wydało mi się ich podobieństwo do komitetów centralnych, które jeszcze pamiętam.

Wróćmy do kapitalizmu. Bohaterowie wolnego rynku to ludzie z wizją stworzenia firmy zaspokajającej potrzeby milionów klientów. Henry Ford, Thomas Edison (nie dlatego że wymyślił żarówkę, a dlatego że zbudował firmę, która teraz nazywa się General Electric), czy Soichiro Honda, wspomniany w tytule, który zbudował od podstaw firmę Honda. W socjalizmie najpierw jest plenum, potem decyzja, a potem i tak się nie udaje. Jediną sferą, w której

można jeszcze znaleźć liderów, indywidualistów, jest (Ironia losu!), armia - stąd też jej wyższa skuteczność.

Dlaczego nazywam Forda i Hondę bohaterami kapitalizmu (a nawet bohaterami ludzkości)? Bo największym osiągnięciem człowieka jest racjonalne, uczciwe zabezpieczenie własnego przetrwania. Jeśli w ramach tego procesu człowiek umożliwia osiągnięcie tego samego celu innym ludziom, tym większa jego zasługa. Człowiek prawdziwie dobry, to ten, który tego właśnie dokonał. Trudno sobie wyobrazić kogos, kto umożliwił większej liczbie ludzi życie w godności niż Henry Ford. Dlatego moim ideałem jest Ford.

Wraz z powstaniem kapitalizmu pojawił się też nowy sposób myślenia, wyższy poziom rozwoju rozumu ludzkiego, którego wyrazem są osiągnięcia Forda czy Hondy. Polega on na tym, że człowiek uświadamia sobie jakie są jego długoterminowe (indywidualne) cele i marzenia, po czym tworzy w swym umyśle dokładny plan ich zrealizowania, krok po kroku, obejmujący wszystkie konieczne ku temu fizyczne czynności.

Życie pełne marzeń, których nigdy nie usiłuje się zrealizować, jest przekleństwem i tragedią.

Dziesięcioletnia, czy nawet trzydziestoletnia wizja jest istotą kapitalizmu. Jej realizacja musi się jednak odbywać w określonych obiektywnych warunkach. Pierwszy z nich to zabezpieczenie przed przemocą (w formie morderstwa lub kradzieży). Człowiek narazony stale na utratę życia lub własności nie jest w stanie funkcjonować rozumnie, jako że przesłanki jego rozumowania mogą ulec zmianie w każdej chwili. Ujmując to prościej - by zaplanować podróż

samochodem do Chicago w przyszłym tygodniu muszę mieć pewność, że

1 Nie zostanę zabity lub uwięziony przed wyjazdem w sposób nagły i nieprzewidywany.

2 Mój samochód nie przestanie być moim samochodem w sposób nagły i niespodziewany.

Gojący obrońcy socjalizmu i mistycyzmu skłonni byłiby tu podkreślić, że zarówno 1 jak i 2 mogą mi się przydarzyć z przyczyn naturalnych (kłęska żywiolowa na przykład). Tak, ale takie zjawiska mają charakter obiektywny. Natomiast wdarcie się złodziei lub morderców do mojego życia jest wyrazem ich bezradności wobec problemu zabezpieczenia własnego przetrwania, jest irracjonalne, a przede wszystkim przypadkowe, bo ma charakter ich subiektywnej zachcianki.

Drugi obiektywny warunek konieczny kapitalizmu to uczciwość. Kłamstwo dostarcza nam nieprawdziwej informacji i uniemożliwia racjonalne podejmowanie decyzji.

Przemoc i kłamstwo są sprzeczne z długoterminowym planowaniem. W socjalizmie przemoc i kłamstwo są wszechobecne. To z kolei powoduje, że każdy człowiek zaangażowany w działalność ekonomiczną podjętą na własną rękę musi starać się zrobić szybko, cicho, ukrywając swe prawdziwe zamiary. Tak niestety wyglądają drobni spekulanci w polskiej rzeczywistości.

A że większość z nich ciągle jeszcze zachowała podstawowe zasady uczciwości, chwala im za to.

W poprzednich trzech odcinkach przedstawiłem najistotniejsze, moim zdaniem aspekty rozpoczynania biznesu. W celu lepszego zrozumienia problemów związanych z tą najtrudniejszą fazą przedsięwzięcia, przedstawię przykład hipotetycznego biznesu.

Załozmy, że jesteśmy zainteresowani sprzedażą produktu X. Od czego zacząć? Przede wszystkim musimy w sposób możliwie obiektywny rozpracować ekonomiczne aspekty przedsięwzięcia, a mianowicie: popyt-podaż, wstępną analizę rynku, przewidywaną sprzedaż, przewidywane wydatki, analizę kosztów początkowych, zakładany zysk (strata).

Popyt - podaż Musimy ustalić czy istnieje zapotrzebowanie na nasz produkt (uwzględniając możliwość sprzedaży hurtowej i kontraktów rządowych). Należy wziąć pod uwagę następujące aspekty zagadnienia:

- (I) czy nasz produkt jest lepszy, tanszy lub bardziej wydajny od produktu oferowanego przez konkurencję,
- (II) zebrać opinie potencjalnych nabywców naszego produktu i ustalić cenę, którą będą skłonni zapłacić,
- (III) przybliżoną ilość klientów w miejscu (miejscach) potencjalnej lokalizacji biznesu.

Wstępna analiza rynku Przez określenie kategorii klientów, którzy potencjalnie zostaną nabywcami produktu X jednocześnie wyrobiamy sobie opinię co do najlepszej lokalizacji oraz najefektywniejszych metod reklamy.

Statistics Canada posiada informacje dotyczące np. wysokości sprzedaży produktu X w Toronto z rozbięciem na poszczególne miesiące oraz ilość sklepów lub punktów sprzedających produkt X.

Powinniśmy określić potencjalnych nabywców naszego produktu, ich wiek, płeć, status rodzinny, wysokość zarobków, miejsce zamieszkania, miejsce pracy, miejsce wypoczynku, miejsce robienia zakupów, motywację, skłonność do kupowania na kredyt, itd.

Powinniśmy zdefiniować cenę, koszt oraz

popyt na nasz produkt. Duzo informacji możemy uzyskać poprzez obserwację konkurencji - analiza lokalizacji, charakteru produktu, ceny, dodatkowych usług. Czasami warto popracować przez jakiś czas u przyszłego konkurenta w celu ustalenia słabosci jego systemu. W idealnym układzie nasz biznes powinien być jedynym tego typu w okolicy. Na ogół próba otwarcia np. sklepu fotograficznego w miejscu, gdzie istnieją dwa lub trzy dobrze prosperujące sklepy ma z góry niewielkie szanse powodzenia.

Gdy ustalimy, że nasz produkt ma potencjalny rynek nabywców musimy zadać sobie dwa kolejne pytania:

- (I) Czy zaspokojenie tego popytu może nam przynieść zysk?
- (II) Czy posiadamy wystarczające środki na realizację naszego przedsięwzięcia?

Problem pierwszy możemy rozwiązać poprzez przygotowanie danych dotyczących przewidywanych przychodów, rozchodów oraz ustalenie ilości miesięcy potrzebnych do osiągnięcia przewidywanego poziomu sprzedaży i zysku.

Problem drugi natomiast wymaga dokładnej znajomości kosztów oraz ustalenie możliwych sposobów finansowania.

Przewidywana sprzedaż W celu oszacowania potencjalnej sprzedaży można skorzystać z dostępnych statystyk publikowanych przez Statistics Canada lub z własnego doświadczenia. Przewidywanie sprzedaży powinno być przygotowane z rozbięciem na poszczególne miesiące (pierwszy rok), a następnie na kwartały (drugi rok). Przewidywanie nie jest bynajmniej sprawą prostą, dlatego też powinniśmy skorzystać z usług firmy, która specjalizuje się w danym typie biznesu, jeżeli sami nie czujemy się na siłach.

Przewidywane wydatki Musimy ustalić, tzw. koszty stałe (tj. te, które ponosimy bez względu na wysokość sprzedaży) oraz zmienne (te, które ulegają zmianie wraz ze zmianą wysokości sprzedaży).

KULISY BIZNESU

ODCINEK 4

Mamy biznes i co dalej?

Oto przykładowe wydatki:

Stale czynsz, wynagrodzenie pracownika, amortyzacja, telefon, światło, ogrzewanie

Zmienne inwentarz, transport

Przewidywany zysk (strata) W następnym kroku łączymy przewidywaną sprzedaż z wydatkami w celu ustalenia czy i kiedy możemy osiągnąć zysk.

Miesiąc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Koszty stałe	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000
Zmienne	1000	1250	1750	2200	2200	2100	1850	1400	1400	2000	2000	2200
Razem	4000	4250	4750	5200	5200	5100	4850	4400	4400	5000	5000	5200
Sprzedaż	2000	3000	3500	4000	6000	7500	8000	8000	9000	10000	11000	12000
Profit (strata)	2000	1250	1250	1200	800	2400	3150	3600	4600	5000	6000	6800
Kumulowany												
Profit (strata)	2000	3250	4500	5700	4900	2500	650	4250	8850	13850	19850	26650

Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, wówczas w 7 miesiącu zaczniemy pokrywać poniesione koszty ("break-even point").

Od tego momentu biznes zacznie przynosić dochód, który na koniec roku powinien wynieść około \$ 26 500.

Na tym etapie, o ile jesteś zainteresowany przedsięwzięciem przystępujemy do analizy kosztów wstępnych, potrzebnego kapitału, lokalizacji, etc. o czym szerzej w następnych odcinkach.

PIOTR CHWALISZ
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL. (416) 861-9046; 530-0305

KRZYŻÓWKA WŁASNA z braku miejsca bez ozdóbek

POZIOMO

- 1 Zachcianka
- 6 Zespół elementów
- 9 Mitologiczna potworna istota z węzami na głowie o spojrzenu zamieniającym ludzi w kamienie
- 10 Rodzaj ciasta lub wyrobu wędliniarskiego
- 11 Tytuł niektórych arcybiskupów
- 12 Wystawa sklepowa
- 13 Zdłużenie, urojenie
- 16 Do załatwienia
- 18 Pożoga
- 21 Pokrywka
- 22 Defekt, wada
- 24 Pozostałość po wygotowaniu
- 25 Poznana kiedyś kobieta
- 26 Sygnał samochodu
- 28 Zwada, bójka
- 31 Eksces wybrzydki
- 34 Diabeł, czart
- 36 Pomoc przysłana obłożonym
- 37 Filozof grecki zwolennik 'uwolnienia ciała od bólu i ducha od niepokoju'
- 38 Opór hamujący ruch ciała
- 39 Państwo wewnątrz terytorium innego państwa
- 40 Mieszkaniec Wielkiej Brytanii
- 41 Służby linoskokom do utrzymywania równowagi

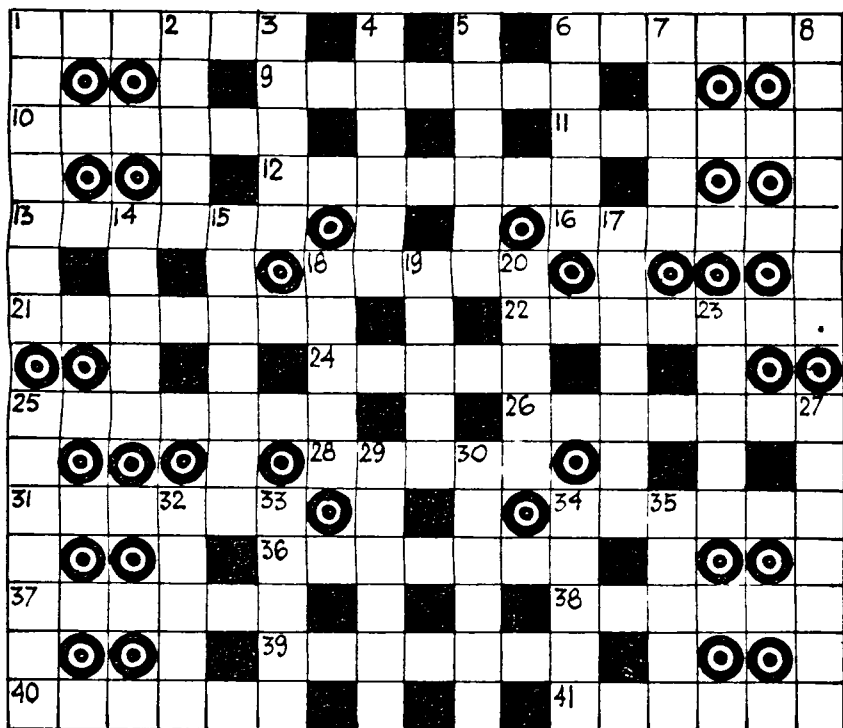
PIONOWO

- 1 Kościół prawosławny lub greckokatolicki
- 2 Oblicze
- 3 Bylina ozdobna o grubych kolczastych liściach
- 4 Waga towaru wraz z opakowaniem
- 5 Naziemna część rośliny
- 6 Rezerwa
- 7 Kod w tajnej korespondencji
- 8 Okno sklepowe, witryna
- 14 Rzęsisty deszcz
- 15 Ontario, lecz nie prowincja
- 17 Kalumnia, oszczerstwo
- 18 Wdźwięk powab
- 19 Bieg życia, biografia
- 20 Cienki przewód
- 23 Część paleniska
- 25 Śnieżycyca
- 27 Absurd niedorzeczność
- 29 Owad pasożytniczy
- 30 W przenośni ciężka praca bez odpoczynku
- 32 Pospolity chwast zbożowy
- 33 Zatyczka
- 34 Organ dowodzenia
- 35 Przezroczysta masa plastyczna, tworzywo sztuczne, składnik wyrobów włókienniczych

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI POPRZEDNIEJ

POZIOMO: pszczoła potrzeba ściana semorant pekan stanowisko cieplica Antonina strzelec pasterka zołtodzób Apollo zmywanie Edmund akwarela

PIONOWO: szczebiot, czara, okaziciel artysta pos tawa tango zdobienie blask pozytywka testament, nakolank chimeria pobocze ósmak danie odmet.

ROKOWISKO

pod redakcją TOMASZA PIWOWARKA

Równoległe z filmem ukazała się długo oczekiwana autobiografia Chucky'ego, rzucająca nowe światło na wiele kontrowersyjnych fragmentów jego życiorysu, jak przemysł nieletnich przez granicę w celach niekoniecznie moralnych w 1961, czy wyrok w 1979 za unikanie płacenia podatków

NEIL DIAMOND SOLITARY STAR to bardzo ostrożna i wygładzona biografia wokalisty, pióra Richa Wisemana, bez zanurzania się we wnętrzu, psychikę artysty. To co dzieje się w tym wrażliwym i zmysłowym człowieku - nigdy nie przeniknie do opinii publicznej inną drogą, jak przez jego piosenkę

Wśród wielu wydanych w ostatnim okresie książek o Dylanie, za najciekawszą i najbardziej przydatną uważa się ALL ACROSS THE TELEGRAPH A BOB DYLAN Kolekcja esejów, wybranych z pierwszych 25 wydań angielskiego kwartalnika "The Telegraph", bez zazenowania kreujać Dylana na główną postać XX wieku. Ponadto oferuje się tu tzw fachowo udokumentowane ciekawostki (czytaj plotki) i ciekawy opis wczesnych wielbicieli Dylana, złapanych w arkana jego tekstów i dymno-lustrzanej zabawy w mieszanie realiów z imaginacjami

ELVIS WORLD Jane i Michaela Sternów jest z kolei książką skandalizującą, wabiącą, seksowną i nadymaną faktografią podaną niezbyt obiektywnie. Ale mimo wszystko lepsze to niż szydercza biografia Alberta Goldmana sprzed kilku lat Goldman, szukający prawdziwej twarzy Presleya za maską wręcz bohatera narodowego był pozornie przerażony tym co odkrył. Bardziej otrzaskani w swym zawodzie Sternowie poszukiwali marzeń poza legendą i znaleźli je. Okrasili także swe ciekawe graficznie dziełko językiem wyjątkowej urody metafor, np opisując pierwsze występy Elvise - "kolana trzepoczą jak skrzydła, wszystko drga w przykurczach pod ubraniem i wygląda to tak, jakby chudzielec dostał ataku klaustrofobi wewnątrz namiotu"

Ukazuje się sporo wznowień i uzupełnień znanych wcześniej pozycji encyklopedycznych, multum nowych biografii i książki zadziwiającej jak np STAY UP LATE, zawierająca ilustracje Mairy Kalman, skierowane do dzieci w różnym wieku jako "pomoc szkolna" w odszyfrowywaniu muzyki grupy Talking Heads i wreszcie

pozycja zaskakująca - DEE SNIDER'S TEENAGE SURVIVAL GUIDE, czyli kolejny poradnik z cyklu "jak żyć, żeby nie umrzeć zbyt młodo" Zaskoczenie następuje wówczas, gdy okazuje się, że miał heavy-metalowego przewodnika po picciu, używaniu etc, wokalista grupy Twisted Sister ostrzega przed konsekwencjami przedwczesnego seksu, narkotyków i alkoholu oraz zachęca do nauki. A robi to w sposób możliwie skuteczny - na podstawie autobiografii - ukazując drogę do trudnego dzieciństwa na nowojorskie podium sławy, charakteryzując niegdyś siebie jako czubka i wyrzutka Oskara rodziców, zwłaszcza ich niefrasobliwość i lenistwo wychowawcze. Jego samego muzyka zainspirowała do tego, czego nigdy nie potrafiła rodzina i szkoła do zrobienia czegoś ze swoim życiem "Rock and roll był moim jedynym wyjściem, a czasami i jedynym przyjacielem" - spowiada się Dee Snider. A ilu z Was może się pod tym podpisać?

T P

POLACY NIE GĘSI I SVOJE IDIOMY MAJĄ

ALEKSANDER PIEKARSKI

Głupi jak but z lewej nogi = bardzo głupi,
Szyć komuś buty = obmawiać poza plecami
spiskować, szkodzić komuś, snuć intrygę
Ma ciasne buty = jest pijany mówimy, na przykład "sąsiad idzie pijany jak swinia", natomiast o kimś bliższym łatwiej powiedzieć, że "wraca do domu w ciasnych butach"
Mieć pod pantoflem = rządzić mężczyzną (ze strony kobiety)
Być pod pantoflem albo być pantoflarzem = być bardzo uległym i posłusznym kobiecie
Smalc cholewki do kogoś = zalecać się do kobiety
Robić z gęby cholewę = nie dotrzymywać słowa.
Od stóp do głów = całkowicie, kompletnie
Stopa życiowa = poziom życia w dziedzinie materialnej
Stopa procentowa = wysokość procentu (wyrażenie głównie bankowe)
Być z kams na stopie wojennej, na stopie przyjacielskiej = wiadomo
Odpowiadać z wolnej stopy = odpowiadać przed sądem przebywając na wolności

PREZENT, KTÓRY NIESIE RADOŚĆ PRZEZ OKRĄGLY ROK!

ŚWIĄTECZNA ROCZNA PRENUMERATA ECHA-TYGODNIKA POLSKIEGO. CENA ZA 52 NUMERY - \$ 42.50

(DUŻO TANIEJ NIŻ W SKLEPIE). OSZCZĘDZASZ NAWET NA PRENUMERACIE ZAMAWIANEJ POZA SEZONEM. A SEZON KRÓTKI.

OFERTA WYGASA 1 L U T E G O . ŚPIESZ SIĘ. WYŚLIJ CZEK. WYRAŹNIE NAPISZ NA KOPERCIE IMIĘ, NAZWISKO, ADRES

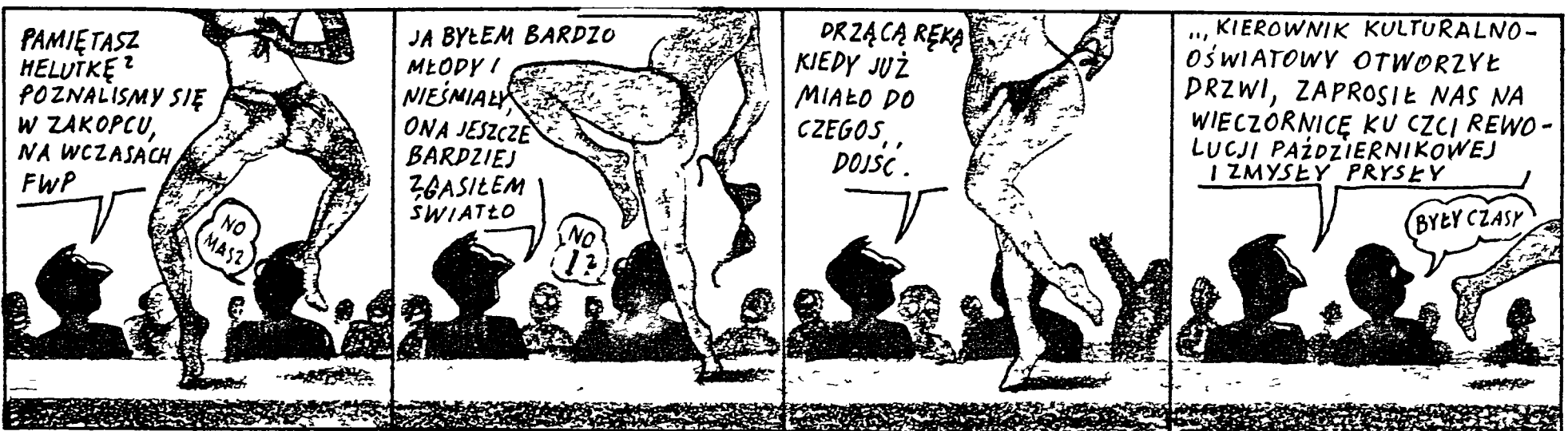
I KOD POCZTOWY

NASZ KOMIKS

Inżynier Kwas-Kwasiborski z High Parku

Autor:

Andrzej KRZYSZTOFORSKI

apteka natury

Redaguje
Dr JADWIGA
GORNICKA

Książki z serii *Apteka Natury* do nabycia pod telefonem 532 - 9054.

CYTRYNA

DZIAŁANIE. 1. Na użytek wewnętrzny Antyseptyczne, bakterioobójcze, aktywujące białe ciała krwi w obronie organizmu, odświeżające, przeciwgorączkowe, wzmacniające układ nerwowy i współczulny, nasercowe, alkalizujące, moczopędne, antyartretyczne, antyreumatyczne, antygóscowe, uspokajające, kwasoodporne gastryczne, przeciwmiażdżycowe, przeciw starzeniu się, przeciwskorbutowe, wzmacniające żyły, obniżające nadmierną lepkość krwi (rozrzedzające krew), obniżające ciśnienie krwi poprzez powrót do równowagi biologicznej, oczyszczające krew, remineralizujące, przeciwanemiczne (krwiotwórcze), sprzyjające wydzielaniu się soków gastro-wątrobowych, i trzustkowych, tamujące krwawienie, wiatropędne, przeciwczerwiowe, przeciwtrujące, przeciwjadowite, przeciwświądowe, przeciw hipo- i awitaminozom, przeciwstwardnieniu tętnic, przeciwzołtacze, puchlinie wodnej, kamicy moczowej, zapaleniu korzonków nerwowych, nieżyście żołądka, przeciw stanom zapalnym jamy ustnej, gardła przy anginie i chorobach błon śluzowych. Skórka cytrynowa działa wzmacniająco i wiatropędnie. Nasiona są środkiem przeciw pasożytniczym jelitowym i przeciwgorączkowym.

2. Na użytek zewnętrzny Jako środek antyseptyczny, antytoksyczny, zablizniający i gojący, przeciwśwędzący, przeciwtrujący (na ukąszenie owadów), przeciwjadowity, przeciw grzybicom skóry, egzemom, piegom i przeciw plamom pigmentowym na skórze z dodatkiem piany z białek + gliceryna + woda kolonjska, jako ochraniający komórki (cytofilakcja), również oddalający mole i mrowki.

II WSKAZANIA LECZNICZE 1. Na użytek wewnętrzny Różne infekcje płucne, jelitowe itp., stany gorączkowe, zimnica (malaria), zapobieganie epidemiom (działanie profilaktyczne) osłabienie (astenia), brak łaknienia, puchlina brzuszna, wodobrzusze, artretyzm, reumatyzm, dna, kamica nerkowa i żółciowa, nadkwasota gastryczna, wrzód żołądka, niestrawność (utrudnione trawienie, połykanie powietrza, skorbut, miażdżycza naczyń, zylaki, zapalenie żył, łamliwość kapilarów, nadmierne wypełnienie naczyń krwią (przekrwienie), nadmierna lepkość krwi (kuracja cytrynowa zastępuje upust krwi), otyłość, nadciśnienie, gruźlica płuc i kości, demineralizacja, zaburzenia w okresie wzrostu, rekonwalescencja, anemia, żółtaczkę, wymioty, niedomogi wątroby i trzustki, przekrwienie wątroby, hemofilia (krwawiczka), krwotok (krwawienie z nosa, krwotok żołądkowy, krwotok jelitowy, krwiomocz), wzdęcie jelitowe, czerwonka = dyzenteria, biegunka, pasożyty wewnętrzne (owsiki), astma, zapalenie oskrzeli, grypa, rzeżączka, syfilis, starzenie się, silny uporczywy ból głowy.

2 Na użytek zewnętrzny: katar nosa, nieżyt nosa (ostry), zapalenie zatok przynosowych, angina, zapalenie ucha, krwawienie z nosa, zapalenie jamy ustnej, zapalenie języka, afty, wykwit ustny skóry w kiele, zapalenie powiek, wysypka, wykwit, rumień, czyraki, liszaje, migrena, brodawki, opryszczka, odmrozniny, rany zakazane, gnijące, ukąszenie owadów, grzybica woszczynowa, świerzb, pielęgnacja skóry i jej utrzymanie w dobrym stanie, łojotok fizjologiczny twarzy, plamy, piegi, profilaktyka na zmarszczki, pielęgnacja rąk, łamliwe paznokcie.

III SPOSÓB UŻYCIA 1 Cytronada Pokroić cytrynę na plasterki i włożyć do wody lub dać sok z cytryny do pół szklanki słodzonej wody. Stanowi to napój dla gorączkujących, wymiotujących i mających krwotoki. 2 Sok z cytryny. Rozpocząć kurację od 1/2 cytryny i powiększać progresywnie aż do 10 cytryn dziennie i następnie zmniejszać codziennie ilość cytryn. Jest to recepta francuska. Kuracja trwa 4-5 tygodni. Kontynuować tę kurację stosując dziennie 1 do 2 cytryn. 3 Zmiażdżyć cytrynę. Macerować ją 2 godziny w wodzie z dodatkiem miodu. Przecedzić po wyciśnięciu cytryny. Wypić przed snem. Jest to środek przeciwczerwiowy. 4 Wywar z całego owocu jest wskazany na pasożyty jelitowe. 5 Przeciw owsikom. Zmiażdżyć nasiona, dodać miodu i stosować to codziennie rano na czczo. 6 Przeciw przekrwieniu wątroby. Zalać wodą wrzącą wieczorem 3 cytryny rozkrojone. Wypijać nazajutrz rano na czczo. 7 Przeciw otyłości. Zalać wieczorem filiżanką wrzątku dwa kwiaty rumianku i jedną cytrynę w plasterkach. Macerować do rana. Wypić na czczo. 8 Napar jest wskazany przeciw połykaniu powietrza. 9 Esencja z cytryny. Stosować 5 do 10 kropli + miód lub w postaci napoju.

2. Na użytek zewnętrzny. 1 Na katar nosa, na zatoki nosowe. Wprowadzić 3 razy dziennie kilka kropli soku do nosa. 2 Na krwawienie z nosa. Przyłożyć wacik nasiąknięty sokiem cytrynowym. 3 Na afty, zapalenie jamy ustnej. Płukać kilka minut jamę ustną sokiem z cytryny + miód + woda. 4 Na anginy. Płukać sokiem cytrynowym rozpuszczonym w wodzie ciepłej. 5 Do oczu noworodka na zapalenie powiek. Wprowadzić do oczu 1 do 2 kropli soku cytrynowego. 6 Na czoło przy migrenie. Przyłożyć kompres z soku cytrynowego lub plasterki cytryny do skroni. 7 Na rany zakazane. Przyłożyć czysty lub rozrzedzony sok z cytryny. 8 Na odmrozniny. Wcierać sok cytrynowy. Można to zrobić również profilaktycznie. 9 Na zapalenie ucha. Wprowadzić kroplę soku cytrynowego do ucha. Na brodawki. Smarować 2 razy dziennie mocnym octem, w którym macerowano przez 7 dni skórkę z 2 cytryn. 11 Na łamiące się paznokcie. Przykładać sok z cytryny rano i wieczorem przez 1 tydzień. 12

Na tłustą skórę. Obmywanie twarzy rano i wieczorem natką przesiąkniętą sokiem cytrynowym. Suszyć 20 minut, a po tym można posmarować kremem i upudrować. 13 Kilka kropli soku cytrynowego dodane do ostrygi niszczy ich bakterie w 92% w ciągu 15 minut. 14 Sok z jednej cytryny na 1 litr wody może być stosowany do dezynfekcji wody pitnej, jak również do mięsa, ryb i innych produktów. 15 W celu spreparowania mleka zsiadłego z sokiem cytrynowym należy wcisnąć kropkami 1 cytrynę do 1/2 litra mleka, mieszając je łyżką, aż ukazą się granulki zsiadłego mleka. 15 Produkcja lemoniady. Beczulkę 5-litrową wypełnić wodą, dodać 1 cytrynę pociętą na plasterki łącznie ze skórką. Poruszać beczulkę 2 razy dziennie. Po 7 dniach rozlać do butelek, zakorkować je i ułożyć w pozycji poziomej. 17 Napar ze skórek z 2-3 cytryn na 1 litr wody daje doskonały napój. Dodać kilka kropli świeżego soku cytrynowego.

ciąg dalszy
w kolejnym numerze

KANADA TO KRAJ WIELU KULTUR

Sekretarz Stanu, minister odpowiedzialny za wielokulturowość, David Crombie wprowadził ostatnio pod obrady parlamentu historyczny Kanadyjski Akt Wielokulturowości.

Akt ten uznaje konstytucyjne prawo każdego Kanadyjczyka do chronienia, uprawiania i dzielenia się z innymi swą kulturą i tradycją.

Akt umacnia naszą jedność, kanadyjską tożsamość, uznaje bogactwo i mnogość kanadyjskiej kultury.

Akt ten

- ustala zasady polityki wielokulturowej w Kanadzie,
- uznaje Kanadyjczyków każdego pochodzenia za równych partnerów w kanadyjskiej społeczności,
- zobowiązuje rząd federalny, by jego instytucje właściwie odzwierciedlały różnorodność kanadyjskiej kultury,
- stwarza bazę prawną dla wielokulturowych programów, które kładą nacisk na sprawy kanadyjskiego obywatelstwa, pomagają w utrzymaniu bogactwa kulturalnego Kanady i walczą z różnymi formami dyskryminacji.

The Canadian Multiculturalism Act...
rozwiązanie na dziś i na przyszłość
Jeśli chcesz o nim wiedzieć coś więcej,
wytnij i wyślij załączony kupon

Department of the Secretary
of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État
du Canada
Multiculturalisme

Please send me more information
in English or in French on the
proposed Canadian Multiculturalism
Act

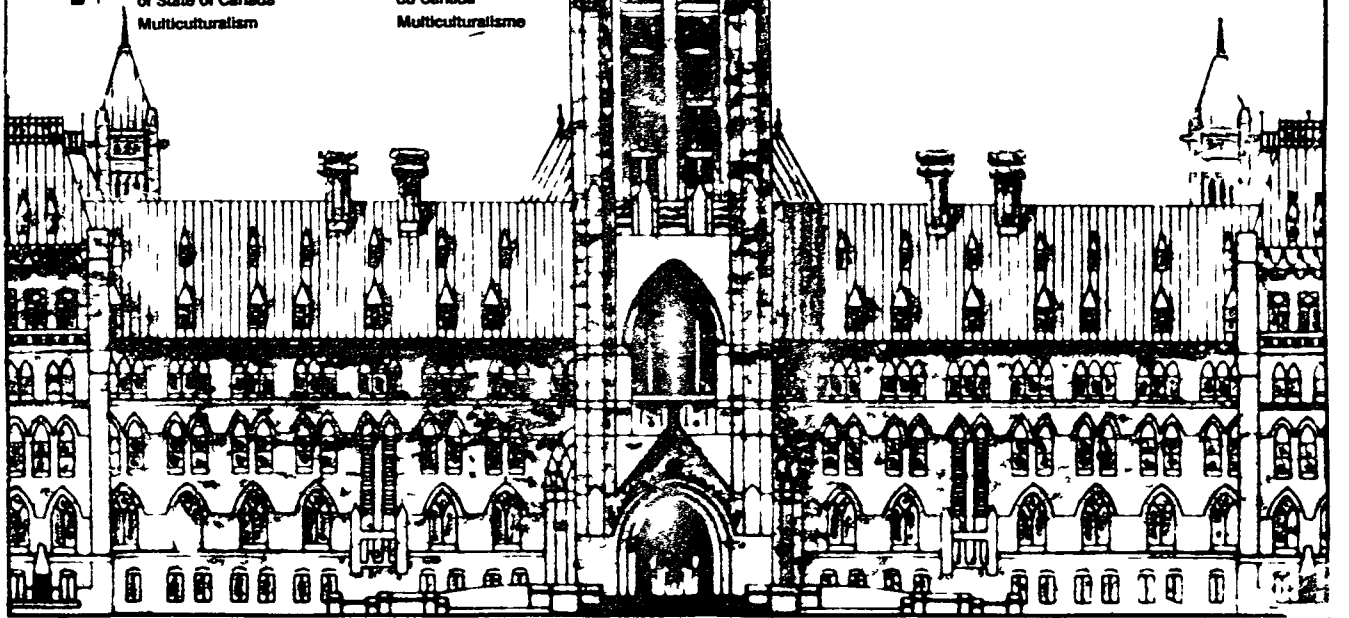
English Literature
 French Literature

Name _____

Mailing Address _____

Mail To Canadian Multiculturalism Act
Department of the Secretary
of State of Canada
Ottawa Canada
K1A 0M5
819 997 0055

Canada

Wyjątkowa szansa! ENCYKLOPEDIA BRITANNICA

wspaniały prezent
dla całej rodziny na całe życie

Po informacje na temat specjalnej oferty
świętecznej dzwoń bezpośrednio do
polskiej przedstawicielki u wydawcy
TEL 747-1876

po polsku lub angielsku
233-3297 po angielsku

pros Ewę
Employment opportunity available

Halina Baranowska,
M.A., A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych ubezpieczenia na życie zdrowie plany emerytalne RRSPP dotychczasowe rezerwy ubezpieczenia grupowe

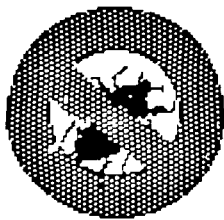
The Prudential Assurance
COMPANY LIMITED
suite 503, 295 The West Mall
ETOBICOKE, Ont M9C 4Z4
TEL bus 622-1115

HIGH TOP PHOTO LAB

TYLKO W KOLORZE

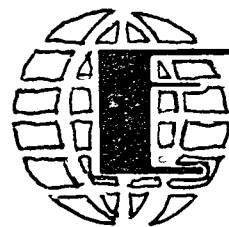
Profesjonalne wywoływanie filmów,
obróbka laboratoryjna zdjęć
TEL 252 - 9934

3043 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
MÓWIMY PO POLSKU

ROACH BUSTERS

rewelacyjna, bezwonna
i nietoksyczna metoda
wyteplenia plagi karaluchów
mówimy po polsku
tel 588-3007
lub 259-8309

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KULAK

- BEZPOŚREDNIE PRZELOTY

DO POLSKI od \$ 567.00 (cena w obie strony)

- BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne
do Polski i wszystkich krajów świata

- PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach
(Hawaje Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

- Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby
do Polski

- UBEZPIECZENIE dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 110 za
3 miesiące (wykupione nie później niż w ciągu 5 dni po przylocie)

- INCOME TAX - szybko, sprawnie, tanio

- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe

- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje

- Upowazniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMujemy ZGŁOSZENIA

TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE

ZAPRASZAMY

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH
BILETY SAMOLOTOWE DO POLSKI

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

21 stycznia - czwartek

Gdy w styczniu pszczoła z ula wylatuje,
nie bardzo dobry rok nam obiecuje.

Wschód Słońca 07 35 Zachód Słońca 16 54
Wschód Księżycyca. 09 18 Zachód Księżycyca. 20 17

Imieniny obchodzą: Agnieszka, Epifani Inez
Jarosława, Jarosław Rozwita

1793 - Zgilotynowano Ludwika XIV
1905 - Urodził się Christian Dior
1924 - Zmarł Lenin w wieku 58 lat
1954 - Zwodowano Nautilusa - pierwsza atoma-
mowa łódź podwodna

22 stycznia - piątek

Wschód Słońca 07 34 Zachód Słońca 16 55
Wschód Księżycyca. 09 40 Zachód Księżycyca. 21 38

Imieniny obchodzą: Anastazy Cynia, Dorian
Wiktor Wincenty Witosław

1788 - Urodził się Lord Byron, angielski poeta
1849 - Urodził się August Strindberg
1863 - Wybuch Powstania Styczniowego w za-
porze rosyjskim
1905 - Wybuch rewolucji 1905 - 1907 r

23 stycznia - sobota

Wschód Słońca 07 33 Zachód Słońca 16 57
Wschód Księżycyca. 09 59 Zachód Księżycyca. 22 56

Imieniny obchodzą: Emerencja, Ildefons Maria,
Rajmund, Wrocisław i Zelma

1793 - Drugi rozbiór Polski
1905 - Urodził się Konstanty Ildefons
Gałczyński, poeta (zm w 1953 r)
1928 Urodziła się Jean Moreau, aktorka
1899 - Urodził się Humphrey Bogart, aktor

24 stycznia - niedziela

Wschód Słońca. 07 32 Zachód Słońca 16 58
Wschód Księżycyca 10 18 Zachód Księżycyca - - -

Imieniny obchodzą: Chwalibóg Franciszek
Felicja, Milena i Tymoteusz

1931 Zmarła w Hadze Anna Pawłowa, prymaba
lerina. Jej ostatnie słowa Przygotujcie moj kos-
tum łabędzia
1965 Zmarł Winston Churchill, brytyjski mąż
stanu

25 stycznia - poniedziałek

Wschód Słońca 07 31 Zachód Słońca 16 59
Wschód Księżycyca 10 38 Zachód Księżycyca. 12 12

Imieniny obchodzą: Miłosz, Paweł Sabina,
Tatiana, Witalian

1882 - Urodziła się Virginia Wolf
1941 Samodzielna Brygada Strzelców Karpac-
kich zdobywa Tobruk wraz z Anglikami

26 stycznia - wtorek

Wschód Słońca. 07 30 Zachód Słońca. 17 01
Wschód Księżycyca 11 02 Zachód Księżycyca. 01 26

Imieniny obchodzą: Gobert, Paula, Polikarp,
Skarbimir, Tytus

1944 - Urodziła się Angela Davis

27 stycznia - środa

Wschód Słońca. 07 29 Zachód Słońca 17 02
Wschód Księżycyca 11 31 Zachód Księżycyca. 02 39

Imieniny obchodzą: Angelika, Aniela, Bogufal,
Jan, Lotar Przybysław

1756 - Urodził się Wolfgang Amadeusz Mozart,
kompozytor
1832 Urodził się Lewis Caroll (prawdziwe naz-
wisko Charles Dodgson) autor Alicji w Krainie
Czarów

KALENDARZ ECHA

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ

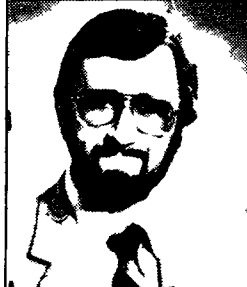

RE/MAX REALTY PROPERTIES INC

- WYNAJEM
- OSZACOWANIE
- KUPNO • SPRZEDAŻ
- ZAŁATWIANIE SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

JACEK GOGOLA
TEL.: biuro: 890-7474; dom: 826-0747 (24-godzinny serwis)

Tomken Dundas bungalow całkowicie wykończony z widokiem na park.
Bloor 2-piętrowe kondominium, basen, sauna, blisko wszędzie
Dundas Hwy 10 townhouse pokój rodzinny garaż, dochód 15 tys rocznie
Mississauga bungalow z kominkiem na dużej parceli. Możliwość rozbudowy
Eria Hills wolno stojący dwupiętrowy dom z kominkiem, blisko wszędzie

Ponad 15 lat doświadczenia w sprzedaży

JOHN WOLWOWICZ
BIURO 236-2666
DOM 251-8161

JAN WOLWOWICZ
15 LAT DOŚWIADCZENIA W "REAL ESTATE"
KUPNO • SPRZEDAŻ • OSZACOWANIE

FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI W TORONTO I OKOLICY oraz INFORMACJA ODNOŚNIE NABYCIA NIERUCHOMOŚCI PRZEZ CUDZOZIEMCA W POLSCE

- Waterfront building lots - Kaszuby - from \$ 12000
- South Etobicoke \$ 199,900, odnowiony, 6 pokoi (dom do szybkiej sprzedaży)
- West Mississauga \$ 239000 - 4 sypialnie, backsplint, duża działka, podwójny garaż, wykończony "basement"

PIOTR POBOJEWSKI
TEL biuro 743-7722 dom 890-2145

Północne Etobicoke wolno stojący murowany dom z dużą parcelą, garażem prywatnym jazdą tylko \$ 172,900
Dundas/Rimmede budynek z apartamentami i sklepem bardzo dobra inwestycja. Cena \$ 354 900
Beresford/Annette 3-sypialniowy murowany dom z możliwością wykonania basenu. Cena tylko \$ 164,500 Inwestycja dla tzw "handyman"
Południowe Etobicoke 3 apartamentowy budynek, parcela 40 x 150' podwójny garaż. Cena \$ 219 900
Blisko kolejki Bloor/Dundas 3-piętrowy dochodowy dom 12 pokoi, 3 kuchnie 3 łazienki wszystko nowe dochód roczny \$ 32 000 Cena w/w \$ 229 900
Uwaga! Downtown Toronto 2 budynki apartamentowe wszystko nowe ceny \$ 424 900 za każdy.
Dundas/Credit Woodlands 5 sypialniowy townhouse condo pokój gościnny jadalnia, balkon garaż 2 łazienki 2 łodowki 2 meble wrażliwe suszarka Wszystko w cenie \$ 139,900
Południowe Etobicoke 4 apartamentowy budynek \$ 40 000 dochodu rocznie duża parcela z parkingami Cena w/w \$ 354 900

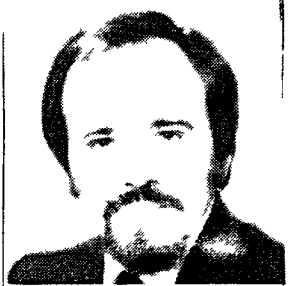
ANNA KRYSIAK

udzieli rzetelnej i fachowej porady we wszystkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów Pomagam przy otrzymaniu wszelkich mortgages, nawet przy minimalnym downpayment Bezpłatne oszacowanie nieruchomości

Mississauga bampton 3-sypialniowe, nowoczesne townhouse z garażami. Przystępna cena.
Zachodnia Mississauga dwupiętrowy townhouse 3 sypialnie living room z kominkiem klimatyzacja \$ 121 900
Steeles/Brimley 3-sypialniowy wolno stojący piękny wnętrza, podwójny garaż wygodna lokalizacja. Cena \$ 217 000

TEL. biuro: 231-0600; dom 858-0129

Aleksander Około-Kulak
biuro 259-9231
dom 621-3457

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA NIERUCHOMOŚCI

Lakeshore/Dixie 3 sypialniowe condominium z dużym balkonem blisko komunikacji cena \$ 149 900
Mississauga 2 3 sypialniowe townhouse po przystępnych cenach
Mississauga nowy dwupiętrowy wolno stojący dom z garażem cena \$ 174 900
West Mall - 3-sypialniowy apartament luksusowo wykończony

NIERUCHOMOŚCI • KUPNO • SPRZEDAŻ • FINANSOWANIE

ELZBIETA KAUPE TEL.: 763 - 5555 MAŁGORZATA JEDLEWSKA

R.CHOLKAN & CO.LIMITED REALTOR
2336 Bloor St. W., Toronto, Ontario

MISSISSAUGA - wolno stojący 3 sypialniowy dom z garażem. Nowoczesne wnętrza wygodny rozkład Dla majsterkowiczów pinwa do wykończenia. Cena \$ 184 900 MJEDLEWSKA lub E.KAUPE. 763 5555
HIGH PARK business (sklep jubilerski) dobrze prosperujący od 19 lat. Do sprzedania. Cena \$ 35 000 MJEDLEWSKA lub E.KAUPE. 763-5555

247-7884
24-godzinny serwis

Dzikka Skrętkowska
dom: 249-2958

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem, kupnem i sprzedażą nieruchomości!

Mam najaktualniejsze informacje z komputera (bezpośrednie połączenie z Toronto Real Estate Board) gwarantuję szybką solidną zycząwą pomoc przy załatwianiu pożyczki formalności prawnych

POSZUKUJE DOMÓW NA SPRZEDAŻ W TORONTO, ETOBICOKE I MISSISSAUGA

Albion Rd. Weston, condominium z widokiem na pole golfowe 2-sypialniowe z łazienką. Cena \$134 900
Kipling Redcliff 3-sypialniowy bungalow na dużej łące 2 łazienki, wykończony basenem z osobnym wejściem. Cena \$ 183 000
Dupont 2-piętrowa półwilla, 3-sypialniowa, 2 łazienki, wykończony basenem z kuchnią, przystosowany do rentowania.
Tomken Dundas 3-sypialniowy townhouse do sprzedania Cena \$ 106 000

BARBARA SAWALA
udzieli wszelkiej pomocy i informacji w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu nieruchomości w Burlington, Hamilton i okolicach
Prosimy dzwonić
Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 8004 czynny całą dobę

TEL. domowy (416) 332 - 8119

Julia Korpała, L.L.M.
tel. biuro: 259-9231 dom: 255-5954

Bloor/Cawthra murowany dom, backsplint, 4 sypialnie, garaż Doskonale zaprojektowane i stylowe wnętrza z kominkiem. Piękna duża parcela. Cena \$ 212.500
Dundas/Dixie (Mississauga) townhouse, 3 sypialnie cena \$99 500

METRO TORONTO
Sprzedaz-kupno, wynajem domów, interesów i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK
Tel. biuro: 536-5000
dom: 690-4182
24 godzinny serwis

Lakeshore Blvd. wolno stojący dom prywatny jazdą apartament w plwicy cena okazjna.
High Park 3-sypialniowy wolno stojący dom \$2,200 dochód z wynajmu plus mieszkanie dla właściciela
Mississauga Condo Apart w budynku mającym wiele udogodnień
Georgian Bay super rezydencja do zamieszkania przez całą rpk blisko jezora.

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
1055 Bloor St W
Od 1958 roku udziela Polonii solidnej i fachowej pomocy przy kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości

Obecnie jest najlepszy okres aby kupić dom jest duży wybór i można uzyskać najlepszą cenę a z wiosną na pewno ceny wzrosną Po wyczerpującej informacji proszę dzwonić

DANUTA KOTAPKA
Tel. biuro: 534-9246
dom: 769-5394

Zachodnia Mississauga wolno stojący nowy murowany dom, parcela 2100 sq/ft. 4 sypialnie 3 łazienki pokój rodzinny z kominkiem. Podwójny garaż. Cena \$ 189 000
Bathurst/Pony Trail luksusowy townhouse z małym ładnie zagospodarowanym kompleksem 4 sypialnie 4 łazienki pokój rodzinny z kominkiem, garaż centralna klimatyzacja cena \$ 145 000
Południowe Etobicoke wolno stojący murowany piętrowy dom na dużej działce 5 sypialni, 3 pełne łazienki, wykończony basenem z oddzielnym wejściem. Garaż i prywatny jazd. Dom kompletnie odnowiony Cena \$ 247 000
Południowe Etobicoke Piętrowy bliźniak, 4 sypialnie, 2 łazienki, wykończony basenem, b wygodna lokalizacja.

JERRY DRYS
SPRZEDAŻ • KUPNO • WYNAJEM • BEZPŁATNA WYCENA NIERUCHOMOŚCI • POMOC W ZAŁATWIANIU SPRAW FINANSOWYCH I PRAWNYCH

TEL.: biuro: 233-1212 dom: 232-0612

HOROSKOPI

BARAN

W życiu osobistym nie zabraknie rozczarowań, a szczęście było tak blisko. Nie warto jednak wyolbrzymiać niepowodzeń ani rozdzierać szat, ponieważ los szykuje sporo miłych niespodzianek. W pracy wartki nurt wydarzeń. Nareszcie możesz chwycić pomysły wiatru w swoje żagle. Pod koniec tygodnia sympatyczne spotkanie w interesach. Ważny znak Strzelec z Wagą lepiej nie zaczynać. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 2.

BYK

Dlaczego podejmujesz przedsięwzięcie z góry skazane na niepowodzenie? Z uporem biesz pod prąd i nie przyznajesz się do błędów - a nawet sam podziwiasz własny upór. Rozwiązanie problemów odkładasz z dnia na dzień. W połowie tygodnia konieczność rozstrzygnięcia postanowień w sprawach rodzinnych. Bierz pod uwagę Bliźnięta i unikaj Koziorożca. Dzień ważny - niedziela, liczba - 6.

BLIŹNIĘTA

Początek tygodnia pod znakiem przygotowań do bardzo ważnego spotkania (natury prywatnej lub służbowej). Nowo poznana osoba pochłonie Twoją uwagę. Zauroczony będziesz jej wdziękiem i temperamentem. Nareszcie ruszy z martwego punktu sprawa o wielkim ciężarze gatunkowym. Ważny znak - Waga, unikaj Lwa. Dzień miły - czwartek, liczba - 5.

RAK

Refleksyjne nastroje. Wiele interesujących i głębokich przemyśleń. Kielkuje zamożny optymizm? A wszystko chyba z powodu zakochania. Mniej odporni gubią rację rozumu i poczucie odpowiedzialności. Uwaga - rozargnienie może przysporzyć wielu kłopotów! Sprzyja Ci Byk - czego nie można powiedzieć o przedstawicielu płci przeciwnej spod znaku Ryb. Dzień miły - sobota, liczba - 8.

LEW

Powodzenie. Zewsząd wyrazy uznania i komplementy. Już na początku tygodnia ważne spotkanie, na którym zapadną istotne nie tylko dla Twoich losów decyzje. Trudno wykluczyć pozytywne stymulujące niepokoję serca na tle zaborczej miłości. W pracy również wysoka temperatura. Nie zawiedziesz się na Strzelcu. Unikaj Raka - bo nie sprzyja Ci. Dzień miły - środa, liczba - 4.

PANNA

Udany tydzień. Niektóre sprawy ułożą się nawet niespodziewanie pomyślnie. Przede wszystkim duże ożywienie w sercu. Pewna przelotna znajomość nabierze nagle całkiem innego nieprzeczekanego wymiaru. W pracy ruch. Zwłaszcza Panny interesu mają przed sobą ciężki, ale pozytywny tydzień. Stawiaj na Barana - ale unikaj Bliźniąt. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.

21 stycznia -

WAGA

Nowe emocjonujące doświadczenia. Sympatyczny wypadek we dwoje. Fascynuje Cię towarzystwo osoby obdarzonej niespotykanym wdziękiem. Zazdrość w oczach kolegów? W pracy mimowolnie sprawisz komuś przykrość. Dlaczego nie naprawisz swego błędu? W najbliższych planach bierz pod uwagę Wodnika - ale Ryb unikaj. Dzień ważny - poniedziałek, liczba - 3.

SKORPION

Różnie się będzie wiodło Skorpionom w tym tygodniu. Początkowo dezorientacja i zagubienie. Niecierpliwość złym doradcą! A później zapowiedź korzystnego zwrotu. Dodatek kowe punkty dla odpornych psychicznie i elokwentnych i dobrze zorganizowanych. Pamiętaj o tym - aby pielęgnować dobre kontakty z przełożonymi. Znaki przychylnie. Panna i Ryby. Kontrowersyjny jest Baran. Dzień miły - środa, liczba - 7.

STRZELEC

Zamieszanie. Żal i pretensje do całego świata. A w gruncie rzeczy nie ma większych powodów do zmartwień. Dlaczego kłopoty codzienności rzutują na Twój nastrój? Zanim przejmiesz się drobiazgami, a na rozwiązanie spraw o znaczeniu pierwszorzędym nie starczy Ci sił. Zapomnij o Pannie - ale liczą się Ryby. Dzień ważny - czwartek, liczba - 5.

KOZIOROŻEC

Konsolidacja wartościowego związku starej daty. W pracy dobre prognozy. I choć prawdopodobnie trzeba będzie stawić czoła wielu przeciwnostom losu - właśnie w wyniku brawurowej akcji ratunkowej zwrócisz na siebie uwagę znaczących osób. Serdeczny znak - Baran. A Waga będzie się chciała odegrać za spotkanie kiedyś przykrości. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 7.

WODNIK

Barwne przeżycia. Romantyczne klimaty serca. Tajemnicze zwierzenia. Wielkie emocje i wielka nadzieja. Wraca wiara we własne możliwości. Również w pracy nie zaznasz nudy. Wiążące decyzje wpłyną na rozwój wydarzeń nie tylko tego tygodnia. Jeśli się należycie i metodycznie zorganizujesz, będziesz w stanie przenosić gory. Nie zawiedziesz się na Koziorożcu - ale Raka unikaj. Dzień miły - sobota, liczba - 6.

RYBY

Niejedna Ryba przystąpi do mezbzyt klarownej rozgrywki, wprowadzając w błąd swego partnera. Wyrzuty sumienia? A na dodatek trzeba będzie odłożyć realizację prywatnych planów. Jedna sprawa goni drugą - narastają zaległości - a Ty podejmujesz nowe zobowiązania. Myślisz o Koziorożcu? I słusznie - ale unikaj Raka. Dzień ważny - środa, liczba - 7.

27 stycznia

Queensway - Windermere - 6-pokojowy condo-apartament - 2 łazienki, balkon plus parking. Cena \$ 156,500 Jan BARANOWSKI 532-4444

Mississauga Rd. - Credit Woodland - 6-sypialniowy apartament w doskonałym stanie, 2 balkony, duże pokoje, centralna klimatyzacja, basen, sauna i wiele innych luksusowych dodatków "OPEN HOUSE" 3025 Credit Woodland Apt.202, SOBOTA-NIEDZIELA 2 00-4 00 po południu, Piotr EJSZMONT 532-4444

Berny Road - Prince Edward Dr - 2-sypialniowy dom na dużej rogowej locie, oddzielny apartament w piwnicy, 2 łazienki, garaż. Cena wywoławcza \$ 225,000, bardzo dobre kupno, Piotr EJSZMONT 532-4444

Lakeshore Blv West - 4th Street - 3-sypialniowe bungalow z wykończoną piwnicą, idealne dla rodziny plus ekstra dochód z wynajmu piwnicy, wszystko w dobrym stanie. Cena wywoławcza \$169,000, dobre finansowanie, Piotr EJSZMONT 532-4444

Blisko Roncesvalles - duża połówka jak duplex, 2 oddzielne apartamenty, b. dobry dochód, Piotr EJSZMONT 532-4444

Mississauga - bungalow w idealnym stanie z garażem na dużej działce. 3 duże sypialnie, wykończona piwnica z możliwością apartamentu. Magda URBANOWICZ - 532-4444

Mississauga - dwusypialniowe mieszkanie dla właściciela plus dwa dodatkowe apartamenty do wynajęcia. Dom w świetnym stanie, super nowoczesna kuchnia i łazienki. Dzwonić Magda URBANOWICZ 532-4444

Północne Etobicoke - 3-sypialniowe bungalow w bardzo dobrym stanie. Rezydencyjna okolica. Duży pokój rodzinny z kominkiem. Magda URBANOWICZ 532-4444

Bathurst - St. Clair - murowany dwupiętrowy dom z podwojnym garażem. 4 duże sypialnie. Dom bardzo ładnie wykończony. Apartament w piwnicy dający dobry dochód.

La Rose - duży 3-sypialniowy apartament, solarium, duże pełne łazienki, klimatyzacja. Pływalnia oraz urządzenia rekreacyjne w budynku. Autobus do metra \$ 179,000, Zenon RUDZKI 532-4444

East Mississauga - 3-sypialniowy "bungalow" z "basement apartment". Podwojny garaż, centralna klimatyzacja, kominek. Działka nieregularna 73x264. Owocowe drzewka, letni domek dla dzieci. \$ 214,500, Zenon RUDZKI 532-4444

Murowany dom przy Scarlett Rd - możliwość apartamentu w piwnicy \$ 159,000, Zenon RUDZKI 532-4444

"Four Plex" nad Humber River - 2 x 3 sypialnie + 2 kawalerki, Zenon RUDZKI 532-4444

Restauracja z pełną licencją - Centralne położenie 49 miejsc. Tylko \$ 65,000. Roman KOLDER 532-4444

Południowe Etobicoke - połówka. 4 sypialnie, piwnica z osobnym wyjściem. Roman KOLDER 532-4444

Osobny dom z garażem - Ekskluzywna dzielnica,

High Park
National REAL ESTATE LTD.
SINCE 1972

Realtor
TEL. 532-4444

24 HOUR ACTION CENTRE!!!

TAK!!! SUKCES FIRMY TO FAKT...
Blisko 1500, 1500 sprzedanych nieruchomości!!!
Chcąc korzystnie i szybko sprzedać lub kupić nieruchomość powierzcie Państwo to naszej firmie. Komputerowe połączenia 40 agentów do usług Państwa

Podajemy do wiadomości Firma założyła szybki i łatwy do zapamiętania numer telefonu **532-4444**.
Poprzedni numer **532-4441** jest teraz drugą linią

**217 RONCESVALLES AVE.,
Toronto M6R 2L6**

\$450,000
Roman KOLDER 532-4444

High Park area
- 5 apartamentów, podwojny garaż, dochód \$ 48,000 rocznie, wspaniała inwestycja,
- 16 apartamentów - dobry dochód, możliwość dobrego finansowania.

Po więcej informacji proszę dzwonić Henryk KACPRZAK 532-4444

Restauracja na 50 miejsc z licencją na alkohol wraz z całym wyposażeniem do robienia wędlin (wędzarnia), Henryk KACPRZAK 532-4444

3-sypialniowy "townhouse" w pobliżu polskiego kościoła w Mississauga. Henryk KACPRZAK 532-4444

Motel - 11 pokoi, mała restauracja, 2,6 akrów ziemi, mieszkanie dla właściciela na Hwy 11, Henryk KACPRZAK 532-4444

Roncesvalles - Galley - 2-apartamentowy budynek z podwojnym garażem, dobry dochód, Henryk KACPRZAK 532-4444

23 apartamenty oraz **42 apartamenty** - dobra lokalizacja, dobry dochód, Henryk KACPRZAK 532-4444

Etobicoke - 4-sypialniowe mieszkanie z garażami, prywatny zajazd, każde tylko \$ 90,000

3-sypialniowe bungalow z wykończoną piwnicą, duży plac, przystępna cena. Tel. Stanisław HAJDUKIEWICZ lub Stefan KOSAŁKA 532-4444

Nowy dom w Mississauga przy transportacji i sklepach, b. ładna dzielnica, dom ponad 2000 stóp kwadratowych, budowany z lepszych materiałów - 3 sypialnie, 7 dużych pokoi, 3 łazienki, kominek, tel. Henryk RASTON 532-4444, High Park Real Estate Ltd.

Duży dochodowy dom (\$ 21 600), murowany, osobno stojący, prywatny zajazd, garaż, pełna cena tylko \$ 209,000, Steve KOSAŁKA lub Stan HAJDUKIEWICZ 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowy, murowany bungalow. Wykończona piwnica. Do szybkiego sprzedania. Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4444

Mississauga - 4-sypialniowy, 2-piętrowy prawie nowy dom. Nowoczesne wykończenie wnętrza. Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4444

Mississauga - 3-sypialniowe townhouses w nowoczesnych kompleksach z wszystkimi udogodnieniami. Ceny bardzo przystępne. Doskonała okazja dla kupujących po raz pierwszy nieruchomości. Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4441

High Park - 3-piętrowy murowany dom. Dwa osobne mieszkania. Możliwość trzeciego w piwnicy. Do szybkiego sprzedania. Małgorzata CELUCH 532-4441, 271-4533

Etobicoke - 3-sypialniowy bungalow, murowany z dużą działką. Cena bardzo przystępna. Małgorzata CELUCH - 271-4533, 532-4441

Etobicoke - Legalny triplex trzy 2-sypialniowe apartamenty. Dochód \$ 28,000 rocznie. Budynek w idealnym stanie. Cena bardzo dobra. Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4441

Roncesvalles - Queen Str - "Budynek medyczny" Murowany 2-piętrowy budynek 10,000 stóp kw. Dochód roczny \$ 101,000 + 7 pustych gabinetów lekarskich. Blizszych informacji udziela Małgorzata CELUCH 271-4533, 532-4441

St. Clair - Bathurst - 4-sypialniowy, wolno stojący, murowany dom, z podwojnym garażem, wykończona piwnica, ekstra kuchnia, dwie łazienki. Po szczegółowe informacje proszę dzwonić do Heleny TRUSZKOWSKIEJ 532-4444

M.T.G. INVESTMENTS Ltd.

Bus. 363-4127

Res. 485-5137

(After 5 p.m. & Weekends)

37 YEARS - MORE THAN 52,000 DEALS!

OUR MORTGAGES ARE OPEN

AND SO ARE WE! 8 A.M. TILL 11P.M.

(7 Days a Week)

UBEZPIECZENIA, KSIĘGOWOŚĆ

Mutual of Omaha
Insurance Company

Irena KOPER

- RRSP - plany inwestycyjne zapewniające rentę (i oszczędności podatkowe)
- Educational plans - (oszczędności dla dzieci w każdym wieku)
- Disability income protection - plany zapewniające dochody osobom wykonującym każdy rodzaj pracy

W CELU BEZPŁATNEJ KONSULTACJI PROSZĘ DZWONIĆ
biuro: 631-6529; dom: 267-8815

Polenta Interiors

zakupujemy polerne i pianowe
wypozyczenie kuchni i łazienek
możemy też dobrać do mieszkań
nowoczesny sprzęt oświetleniowy
szkło, lustra
przemysłowe i domowe
zabawki

2800 Steeles W. Toronto, Ont. M9S 1P5 tel. 763-2200

ROCKWOOD DELICATESSEN
4141 Dixie Rd. MISSISSAUGA
TEL. 624 - 1244

SKLEP DELICATESOWY w kompleksie handlowym Rockwood Mall w Mississauga pomiędzy Lumber i Burger King

Posiadamy wyśmienite polskie i niemieckie wędliny oraz europejskie wyroby delikatesowe

W sprzedaży polskie gazety

Mutual of Omaha Insurance Company

- 1250 dol miesięcznie wolny od podatku dochod w razie choroby
- choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP
- ubezpieczenia na życie

JERZY MAJEWSKI M.Sc
TEL bus 631-6523, home 452-7239

FINE PIANOS

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer

NAJNIŻSZE CENY • PEŁNA GWARANCJA
• MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

rowadzimy również wszelkie naprawy i strojenia pianin i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

TEL 896-9782

35 Kings St. E. unit 16 Mississauga od godz. 10 do 19-tej

Chester's Income Tax Service

Czesław Kępa
TEL. 238-0447

Income Tax Consultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów d/s Podatkowych

VOYTEK

MECHANICAL CONTRACTING
Specialists in the SALES • INSTALLATION REPAIRS

AIR CONDITIONING
HEATING
VENTILATION
HUMIDIFIERS

WRITTEN GUARANTEE
ASK US ABOUT OUR SPECIAL OFF-SEASON INSTALLATION RATES

756-3494

NETTOYEUR PURE WHITE CLEANERS
2372 Jolicoeur St MONTREAL, P.Q. H4E1X8
TEL. (514) 768 - 3325

Usługi proliczne: czyszczenie chemiczne odbiór z domu klienta transport przeprowadzki paczki klienta na zamówienie do Polski i nie tylko oraz sprzedaż dostawa i wysyłka upominków na różne okazje

PODHALE
meat & deli

Nowy sklep delikatesowy w południowym Etobicoke
2775 Lakeshore Blvd W
Sprzedaje znakomitą podhalanską kiebasę, wędliny mięsa i polskie gazety

Copernicus
MEAT PRODUCTS
79 Roncesvalles Ave
TEL 536-4054

Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szyński, boczek balerony kiebasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów ogorki kiszzone kapustę z beczki, śledzie pierogi T S PAKULSKI

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
FINANCIAL PLANNING • UBEZPIECZENIA

Life insurance (na życie) Disability (chorobowe)
• Mortgage (hipoteczne) Business (handlowe) RRSP • Annuity (emerytury)

SOLIDNIE • TANIO • SZYBKO
ANDRZEJ KRYSIAK
Po bliższe informacje proszę dzwonić
biuro 226-6515 dom 858 - 0129

Montreal ALEXANDER
transport
przeprowadzki

Okręgi z Toronto i do Toronto)
TANIO SPRAWNIE
TEL (514) 932-1075
lub
(514) 931-2240

ELECTRICAL CONTROL ENGINEERING

RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL

Zakładanie nowych, renowacja instalacji elektrycznych
Montaż oraz naprawa urządzeń elektrycznych i elektro-pneumatycznych

MAREK
TEL 239-0868

SUPERIOR SAUSAGE CO
1004 Dundas St W
TEL 531-8422

KONKURENCYJNE CENY!
Wędzone na miejscu słynne na całe Toronto polskie kiebasy
Szyński kabanosy wędliny mięsa różne delikatesy

Karl's Butcher & Grocery

właściciel Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze

105 Roncesvalles Ave
TORONTO
TEL 531 1622

INCOME TAX SERVICE FINANCIAL PLANNING

ZOFIA ADAMCZYK, M B A
TEL 822 - 6826

Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych przedsiębiorstw według najnowszych przepisów finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady
Jeżeli jesteś nowo przybyłym, też należą Ci się kredyty

FIRMA ITPOL CONSTRUCTION

- kompleksowe remonty i renowacje domy biura, sklepy
- fachowe porady oraz wyceny gratis
- ściany, sufity, prace wykończeniowe
- stolarstwo malowanie, instalacje

TEL (416) 271-7029

MARGOR ELECTRIC

RESIDENTIAL COMMERCIAL

Zakładanie nowych instalacji elektrycznych renowacja
Montaż i naprawa urządzeń elektrycznych i elektro-pneumatycznych

MAREK
TEL 239-0868
METRO LICENCE E-1843

ARMADALE Meats Product (Mfg) Ltd.
1011 Haultain Court Unit 16/17
Mississauga, Ontario L4W 1W1
Tel 625-8326/27

Sprzedaz hurtowa mięsa i wyrobów mięsnych bezpośrednio w masarni

PIOTR CHWALISZ
HENDERSON PARTNERS
Chartered Accountants
TEL (416) 861-9046; 530-0305

RENEWAL Construction and Renovation

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny kafelki, wykarczanie piwnic
Bezpłatna wycena.
TEL 249-5212 lub 742-1302

EURO-AMERICAN ELECTRICIAN INC

RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL

TEL (514) 334-2966

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHŁEB

dostarczamy do sklepów i do domu
739 Queen St. W
Toronto, Ont
TEL 368-4235

Montreal POLONIJA KASA KREDYTOWA
65 Sherbrooke St E ste 103
TEL 845-3534

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie
poniedziałek 10-15
czwartek i piątek 10-20

HOMETARIO REAL ESTATE LTD ASSURANCE BROKERS LTD

- Kupno i sprzedaż nieruchomości wszelkiego rodzaju
- Ubezpieczenia na samochody - od ognia - kradzieży i inne

171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL. 531-3506

KOZA CONSTRUCTION

Roboty murarskie, betonowe, kompletne renowacje, piwnice, plany na "BUILDING PERMIT"
FRANEK KOZA
TEL 769-4558, 640-5781

ENGINEERING & INDUSTRIAL MAINTENANCE

Instalacje elektryczne
Podłączenie, naprawy urządzeń elektrycznych i elektronicznych
RESIDENTIAL COMMERCIAL AND INDUSTRIAL
CAŁY TYDZIEŃ
TEL 225-7226

Solidnie, tanio, sprawnie

ZESTY'S GOURMET DELI
polskie delikatesy w Mississauga (Clarkson)
wyszukane smaczne i najwyższej jakości potrawy
urządzamy chrzciny komunie przyjęcia weselne itp
zapewniamy sprawną szybką obsługę wykwalifikowanego personelu

Właściciele Jadwiga i Gabriel Mencfeld
TEL 823-1167
1900 Lakeshore Rd W Mississauga
na wschód od Southdown Rd. na Inverhouse Plaza
poniedziałek 9-18⁰⁰ czwartek-piątek do 19⁰⁰ sobota 9-18⁰⁰

COMPUTERIZED ACCOUNTING BOOKKEEPING & INCOME TAX SERVICES

TEL (416) 762-5891

Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość dla małych przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy

UREK PHOTOGRAPHY
PORTRAIT • CLUB • REPORTAGE

TEL (416) 244-8903

Posiadamy również polskie karty z przelaniem na różne okazje do nabycia w
Walesa Meat Deli, Kitchener
Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave.
Solaris Pharmacy 149 Roncesvalles Ave.
Winnipeg Cracovia Trading Company
Montreal "Puka" tel. (514) 489-0336
JERZY PAWLAK

L.B. Construction

construction • renovation • roofing • carpenters • painting • parquetry • aluminium siding

LES BARWIŃSKI
Ceny konkurencyjne!

JUBILERZY POLSKI ZŁOTNIK

zawiadamy o otwarciu nowego sklepu złotniczego przy
87 Roncesvalles Ave Toronto, Ont. M6R 2K6
WYKONUJEMY USŁUGI ZŁOTNICZE:
grawerowanie
naprawa złotej i srebrnej biżuterii
wyroby z powierzonego materiału wg życzenia Klienta
naprawa zegarków

KINGSWAY MEAT PRODUCTS AND DELICATESSEN LTD
HUBERT WESIERSKI IVAN GRGIC
2342 Bloor St. W Toronto
TEL 762 - 5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników, według tradycyjnych polskich receptur
CENY KONKURENCYJNE

COMPUTERIZED ACCOUNTING BOOKKEEPING & INCOME TAX SERVICES

TEL (416) 762-5891

Fachowo i solidnie
• księgowość i rachunkowość dla małych przedsiębiorstw
wypełnianie formularzy

UREK PHOTOGRAPHY
PORTRAIT • CLUB • REPORTAGE

TEL (416) 244-8903

Posiadamy również polskie karty z przelaniem na różne okazje do nabycia w
Walesa Meat Deli, Kitchener
Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave.
Solaris Pharmacy 149 Roncesvalles Ave.
Winnipeg Cracovia Trading Company
Montreal "Puka" tel. (514) 489-0336
JERZY PAWLAK

L.B. Construction

construction • renovation • roofing • carpenters • painting • parquetry • aluminium siding

LES BARWIŃSKI
Ceny konkurencyjne!

UNIVERSAL HARDWOOD FLOORING

cyklinowanie nowych i starych podłóg drewnianych, lakierowanie, malowanie oraz instalowanie wszelkiego rodzaju podłóg

**NAJLEPSZE CENY
PIERWSZEJ KLASY OBSŁUGA**

285 Scarlett Rd Toronto M6N 4L1
TEL 763 2270
ANDRZEJ ZAREMBA

NOWO OTWARTE DELIKATESY WARMIA
zapraszają całą Polonię
na smaczne wędliny i mięsa wyrabiane na miejscu
specjalność **kiebasa warmińska**
od 9 do 20-ej 6 dni w tygodniu
323 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
TEL 521-4861

BIO-ENERGO-TERAPIA
uspokaja, łagodzi bóle, uzdrawia
indywidualne 30-minutowe zabiegi w London i innych miastach przeprowadza
WŁADYSŁAW KREOWSKI
TEL (519) 438-1085
członek polskich brytyjskich i kanadyjskich towarzystw terapeutycznych

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M. WIŚNIEWSKI, D.T.
Pierwsza polska protezownia dentystryczna
2337 Dundas St. W. Toronto M6R 1K6 (Bloor Dundas Square Building)
TEL (416) 533-8811

DENTYSTYCZNE PROTEZY
URSZULA L. BAUMAN, D.T.
4 Wall Ave., Toronto (Hwy 401 i Weston Rd.)
przyjmuje codziennie 1 w soboty
DENTYSTYCZNE PROTEZY NOWE I NAPRAWY
TEL (416) 245-7168

MARIA DAGNIEWSKA LECZY ZIOŁAMI
Lekarz z Polski z długoletnią europejską i afrykańską praktyką leczenia ziołami przyjmuje
poniedziałki, wtorki i czwartki
2299 Dundas W. - parter
TORONTO M6R 1X7
TEL 537-7223 247-258

Zioła życia HERB LIFE
Działalność przemyśleń, suplementów i preparatów...
DRAMA BOHACOVA
TEL (312) 237-0933
P.O. Box 34812, Chicago, IL 60634 U.S.A.

Dr. Maria RACZYŃSKA
lekarz rodzinny z długoletnim doświadczeniem w chorobach żyłaków
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego oraz kliniki żyłaków
2000 Credit Valley Rd Suite 506, Mississauga, Ont.
TEL. (416) 828-4812, 828-4813

dr Janina Dutkiewicz
FAMILY PHYSICIAN
zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy
3095 Glen Enn Dr ste 7
MISSISSAUGA
TEL 828-0038

Polska Księgarnia Wysyłkowa "OD NOWA"
oferuje najtańsze polskie książki w Kanadzie KATALOGI wysyłamy na życzenie
SCARBOROUGH, ONT M1G 1R8
3950 Lawrence Ave E Apt 506
TEL (416) 431-9882
Dla mieszkańców wschodniej części Toronto możliwość dostawy do domu

LEKARZE, DENTYŚCI, APTEKI
doktor
Matthew Kuszewski
FAMILY PHYSICIAN
uprzejmie zawiadamia o otwarciu praktyki lekarskiej w Toronto przy 22 Roncesvalles Ave
Proszę dzwonić pod **531-8887**
Wszelkie porady medyczne, powypadkowe, rodzinne, stress-relaxing, psychoterapia, wizyty domowe

PAIN ACUPUNCTURE CLINIC
Wojciech Filipowicz, P. Ac
Member of Acup. Foundation of Canada
Consultations Treatment
225-9 Dundas St. W., Toronto Ont.
TEL (416) 537-7223

Dr Anna R. JAKUBOWSKA
lekarz rodzinny z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry
uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego przy 5353 Dundas W. pokój 218 (tuż obok stacji metra Kipling)
TEL 234 0700
w dni powszednie (z wyj. wtorków) 18-21
soboty 10-15 248-262

Dr. J. Wójcik
MEDYCYNA OGÓLNA
6000 COTÉ DES NEIGES 190
Montreal (w pobliżu szpitala St. Mary's i Jewish General)
TEL (514) 342-4522, 342-4525

dr Bogdan Pietraszek
rozpoczął praktykę lekarską w Toronto jako lekarz ogólny t.j. "Family Doctor" w gabinecie przy 190 Fern Ave naprzeciwko Credit Union
TEL 532-4317
przyjmuje od pon. do piątku 10-18 w soboty 10-13
ODBYWA TEL. WIZYTY DOMOWE

dr Jerzy Ochociński
z długoletnim doświadczeniem w schorzeniach stawów i kręgosłupa oraz komplikacjach pourazowych
dr Paweł Ochociński
uprzejmie zawiadamiają o otwarciu gabinetów lekarskich w Toronto
2199 Bloor West
TEL. 762-4136

LESŁAW SOSNOWSKI
magister praw (Uniwersytet Warszawski) Bachelor of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT NOTARIUSZ
1419 Carling Ave. ste 2 Hampton Park Plaza Ottawa Ont. K1Z 7L6
TEL (613) 722-0159

Julia Korpata, L.L.M.
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
Udziała porad i pomocy we wszelkich sprawach na terenie Polski, m.in. małżeństwa przez pełnomocnika, rozwody w Polsce wszelkie notarialne pełnomocnictwa do Polski notaryalne sprzedaże kupna i darowizny domów gruntów spadku i inne sprawy majątkowe w Polsce oraz pisma do sądów i urzędów
3290 Lakeshore Blvd. W TORONTO M8V 1M4
TEL 255-5654 po telefonicznym uzgodnieniu

KSIĘGARNIA POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
posiada słowniki francusko-angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kalendarze młodośćowe z bajkami, religijne, karty świąteczne
Montreal, P.Q. P. Box 647 N D G H4A 3R1
TEL (514) 489-0396

Lech W. Prusiński
Immigration Consultant
Porady w sprawach emigracyjnych (bezpłatnie tylko we wtorek) godz. 12-19
PROSIMY O TELEFONICZNE UZGADNIANIE WIZYT BIURO
192 Garden Ave., Toronto
192 GARDEN AVE TORONTO
TEL 588 1659

INTERNATIONAL VIDEO SERVICE
Oferuje obsługę video w systemie amerykańskim na terenie Polski nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań uroczystości itp. od \$49
odtworzenie Kaset video we wskazanych miejscach w kraju od \$29
Świąteczne video-listy i życzenia jedno i dwustronne oraz wszelkie inne życzenia Informacje (416) 769-4366 całą dobę
OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA
Visa • Master Charge

Zespół muzyczny
TRANSFER z Hamiltonu
na wszystkie okazje
Repertuar znanych i lubianych zespołów polskich dla wszystkich generacji
TELEFON Hamilton. 561-6955

dermaton
ZAKŁAD KOSMETYCZNY
● Pielęgnacja twarzy, rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakosciowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
TEL 766-1867
2198 Bloor St. W., Toronto

Le Visage
DOWIADCZONA KOSMETYCZKA Z POLSKI
zaprasza miłe Klientki do nowo otwartego salonu
(wejście przez Paris Studio)
2007 Bloor St. W
TEL 766-0660

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS
Jan Walinsberg
235 Bayview St. Toronto, Ont. M2N 3E5
TEL (613) 233-0570

JANOSIK
POLECA SVOJE USŁUGI W ZAKRESIE PRZEWOZU OSÓB NA TRASIE
TORONTO - MIRABEL - TORONTO
Jak również na "Stefana Batorego"
Telefon w Toronto 247 0817
UMIARKOWANE CENY SPECJALNA ZNIŻKA DLA RODZIN

Lekcje gry na pianinie i organach oraz nauka teorii muzyki
Mam wyjątkowo wykształconą muzykanta oraz wieloletnie doświadczenia pedagogiczne.
Halina PANASIEWICZ
TEL 251-6868

SYRENA TRAVEL LIMITED
1684 Queen Street West TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486
● SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku
Oferujemy 1987 - loty do Polski szybko, tanio
Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
Złatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER
2274 Bloor W. Toronto, Ont.
TEL 760-4400
Zdjęcia i portrety na różne okazje

LISTY, LISTY, LISTY
Jak sobie pościelisz, tak się wypiszesz czyli; jak wyprowadzić Pana Aleksandra Piekarskiego ze stresu.
W ostatnim numerze Echo-Tygodnik Polski (Nr 12 7 13 stycznia 88) przeczytałam artykuł Pana Aleksandra Piekarskiego w którym opisuje nam bardzo obrazowo z jakich to prozaicznych przyczyn możemy wpadać w głębokie stesy nerwice lub inne diablistwa
Podeszłabym do tego z przymrużeniem oka, tak jak do wielu innych poprzednich paplanin Pana Piekarskiego ale odnalazłszy siebie w tym artykule odniosłam wrażenie że należy się czytelnikom pewne wyjaśnienie. Otoż kiedy rok temu rozpoczęłam działalność i ogłosiłam się w gazecie P. Piekarski zadzwonił z zapytaniem ile kosztuje uszycie poszwy lub koperty. Rozmowa prowadzona była wyłącznie w celu uzyskania informacji co też uczyniłam uprzejmie tłumacząc że szyję koperty i poszwy wyłącznie z materiałów klienta. Oznacza to, że klient musi dostarczyć swój materiał i chyba nikogo to nie zdziwi jeśli pracownia moja nastawiona była na wykonywanie usług dla ludności jak to nad Wisłą określano
Tak było rok temu. A dzisiaj? Dzisiaj zapraszam Pana Piekarskiego do złożenia zamówienia na bieliznę pościelową a nie w celu uzyskania informacji które wykorzystuje się do pisania w Echo-Tygodnik Polski po roku czasu. Dzisiaj dysponuję całą gamą tkanin w różnych kolorach z trzech poważnych firm ontaryjskich. Ku zadowoleniu mojego klienta proponuję również skorzystanie z porady zawodowego dekoratora.
Nie będzie Pan musiał dreptać po miescie w rozdeptanych pantoflach w poszukiwaniu materiału na poszwę do swojego łóżeczka.
Ponieważ jestem zaliczona do najserdeczniejszych przyjaciół Pana Aleksandra Piekarskiego - życzyłych przyjaciółek (spotkaliśmy się okazjonalnie trzy razy w ciągu ostatnich trzech lat) kiedy Pan zadzwonił będę usiłowała wyperwadować Panu tym samym przemitym głosem, że zamówienia indywidualne są zawsze droższe od produkcji.
A wiatr nad Wisłą proszę zostawić nad Wisłą Ten wieje zawsze w odwrotnym kierunku
Z głębokim poważaniem,
Przemysł Głosik"

a) materiał używany będzie wyłącznie ze 100% bawełny
b) koszt materiału robocizny i manipulacyjne będą niższe od cen IKEA
c) Pan Piekarski znajdzie zbyt i sprzeda pierwsze 250 kopert
Może ta propozycja przysporzy nam fortunę czego Panu i sobie szczerze życzę. Dla lepszego rozpoznania podaję do wiadomości że z nabyciem materiałów w Toronto nie ma problemów
Z poważaniem i ukłonami przekazuję swoje uwagi
Małgorzata Treszczyńska
Właściciel firmy MTW DRAPES

WDZIĘCZNOŚĆ
Jestem dwa lata w Kanadzie. Czytelnikiem "Echa" jestem niemal od pierwszego miesiąca mojego pobytu, a więc około dwóch lat. Czytam często artykuły i listy czytelników o tym, że Polacy sobie nie chcą pomagać, a nawet wręcz sobie szkodzą. Przez 2 lata nie spotkałam nikogo, kto by mi chciał zaszkodzić. Natomiast mam przykład bezinteresownej pomocy. Jak każdy, kto przyjeżdża do Kanady, chcę pracować w swoim zawodzie. Jest to bardzo trudne. Postanowiłam w tym celu do mojego dwunastoletniego doświadczenia z Polski dołączyć miejscowy - kanadyjski college. Przez 12 lat pracowałam w dziedzinie turystyki i oczywiście jest, że wybrałam college z kierunkiem "Travel and Tourism". Aby dostać się na ten kierunek, musiałam spełnić kilka warunków. Między innymi musiałam mieć list polecający z Biura Podroży w Toronto. Oczywiście, zupełnie nie mam żadnych znajomych, którzy są właścicielami takiego biura. Natomiast moi nowi znajomi polecieli mi panią Renatę Około-Kuśak, właścicielkę biura "Empress Travel Agency" przy 185 Roncesvalles Ave. Posłałam więc do P. Renaty. Chcę podkreślić, że nigdy przedtem nie miałam okazji jej poznać. I proszę sobie wyobrazić, że po 15-minutowej rozmowie pani Renata Około-Kuśak po prostu dała mi taki list polecający i w ten sposób pomogła mi w skonczeniu college'u. Jestem w tej chwili dyplomowanym ekspertem, mam bardzo ciekawą pracę. Chciałabym pod koniec 87 roku spłacić wszystkie swoje długi, a wdzięczność przede wszystkim Pani Renato - **BARDZO DZIĘKUJĘ!**
I wierzę, że my Polacy tutaj coraz częściej będziemy sobie pomagać. Wszystkim życzę pomysłowego Nowego Roku
EWA MISIEK

P.S. Ogłoszenie z którego Pan Piekarski skorzystał było zamieszczane w Echo Tygodnika przez dziewięć miesięcy. Przez ten okres otrzymałam trzy telefony ze strony Polonii i doszłam do wniosku że lepiej szyc na zamówienia tradycyjne przescieradła górne dla Kanadyjczyków
A swoją drogą proponuję spółkę Panu Piekarskiemu na rozpoczęcie produkcji szycia poszwę i kopert według tradycji europejskich oddając 45% zysków pod warunkiem że

ARNOLD PENK

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors
SALES AND LEASING

Nowe samochody 87 i 88
posiadają 6-letnią gwarancję lub 100
tysięcy km (power train)
oraz gwarancję antykorozyjną
na 6 lat lub 160 tys. km

Wielka sprzedaż samochodów w przywykłym niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepszy warunki sprzedaży samochodów z zastrzeżeniem na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę. Polecamy także ubezpieczenie i ubezpieczenie z zagranicą prawa jazdy. Wobec opiekuna ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnie praktyczne doświadczenie w udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków a także Polki, jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć kogo kupić i z jakimi warunkami transakcji. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako Senior Salesman. Jeśli nie możesz zdecydować się na zakup, zapytaj o szczegóły transakcji. Po wszelkie informacje uprzedzić się dzwonić 964-3211 lub do domu 731-9757 podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St, Toronto, Ont.
(przy College St.)

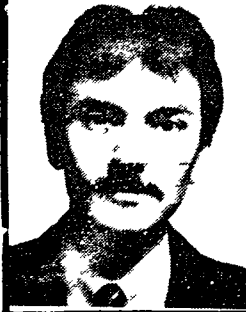
TOYOTA

TERCEL • COROLLA • CAMRY • CRESSIDA
• CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

Przyjdź zobaczyć
nowe modele 88

w tym całkowicie zmienioną Corollę
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
481 - 5216

(tuz obok przystanku metra)

JACK KLIMCZAK

Tel domowy
762 - 9421

QUEEN ELECTRONICS SERVICE

inż. Zbigniew Tarasiuk
zawadamia o otwarciu nowego zakładu
radiowo telewizyjnego
naprawiamy TV VCR stereo
komputery
naprawy u klienta
kupno sprzedaz sprzętu
elektronicznego
NAJNIZSZE CENY - PEŁNA GWARANCJA
TEL. (416) 531-5765

1604 Queen Str West,
Toronto

ADAM RADIO - TV - REPAIR

Naprawa wszystkich
rodzajów telewizorów,
radu, magnetofonów, video,
konwerterów
TEL 626 - 0620

CARCARE

GASOLINE SERVICE STATION
fachową pomoc we wszelkich
sprawach związanych z proble-
mami samochodowymi
560 Bypass Ave
(rejon 427 i Browns Line)
TEL. 255-3245

SAFETY

Auto Repairs
WIESŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St. W
Etobicoke
TEL. 231 6996
Świadczymy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD

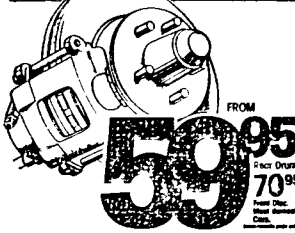
483 Dupont St.

- kompletne naprawy, przegląd układu
- zapłonowego (tuneup)
- kierowniczego
- przedniego i tylnego zawieszenia
- hamulcowego
- oraz wszelkie inne naprawy

POSIADAMY NA WYMIANĘ
WAŁY KORBOWE
rok gwarancji na części i robociznę

537-2529
537-5857

BRAKES

Stan Ignakiewicz
Moe Jabouri

5-18

Kupujesz dzisiaj,
płacisz od lutego
SAMOCCHODY
NOWE I UŻYWANE

Wielka wyprzedaż
samochodów
DUŻE OBNIŻKI
OLD MILL

PONTIAC • BUICK

DAREK ZIELIŃSKI - nasz polski
przedstawiciel pomoże Wam
kupić nowy lub używany samochód.
Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie
TEL. 766 - 2443

2500 Bloor St W. - Bloor/Jane

AUTO DRIVING SCHOOL THE HELPFUL PROFESSIONALS WOJTEK ANTCZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji
oraz przygotowuje do egzaminów państwowych
(Kat "G")

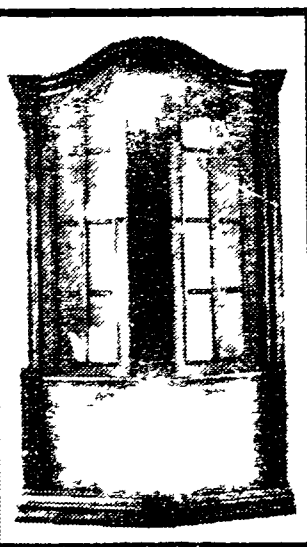
TEL (416) 270-8145 res, 536-5454 bus.
1651 Bloor Str. W., Toronto, Ont M6P1A6

SOLIDNE POLSKIE MEBLE

Firma "Eurofum Ltd"
oferuje Państwu estetyczne meble dębowe
produkcji polskiej typu
"Swarzędz"

- Oferujemy m.in.
- ścianki meblowe (wall unit)
- serwantki
- komplety myśliwskie
- kredensy

2011 Lawrence Ave
W unit 18
(między Jane a Weston Rd)
Czynne codziennie
w godz. 5-9 po poł
sobota 9 rano-9
wieczór
ZAPRASZAMY!

ELŻBIETA (ELIZABETH) KORZYCKA

PRZEDSTAWICIEL
COOKSVILLE DODGE
CHRYSLER
290 DUNDAS ST E Miss
(pomiędzy Cavithra i # 10)
TEL bus (416) 279 3031
Res 625 - 1961

ZNIŻKA PIENIĘDZA do \$ 3000
na wybranych modelach. Olbrzymi wybór
PICKUP TRUCKS i VANOW
Model 1987 - rodzinny samochód Shadow
Nowe samochody mają gwarancję na 7 lat,
lub 15 tys km

ACURA

SHERWAY

Wysoko wyspecjalizowana
stacja obsługi samochodowej
prowadzi **SPRZEDAŻ, NAPRAWĘ
i WYNAJMOWANIE SAMOCCHODÓW.**

Wszystkie naprawy mechaniczne
Warsztat blacharski
Naprawy powypadkowe
(w ramach ubezpieczenia i bez)
Najnowocześniejsze urządzenia m.in.
prostownicze do samochodów
Malowanie farbami europejskimi
SPECJALIŚCI

O NAJWYŻSZYCH KWALIFIKACJACH

2000 The Queensway, Etobicoke

Po informacje dzwonić i prosić o
JOHNA LUDWIGA (mowi po polsku)
TEL. 620 - 1987 8 00 do 6 00

DOUBLER TRUCKDRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCCHODACH CIĘŻAROWYCH
kategorii A i D

ocena umiejętności i doskolenia dla kierowców
nauczanie od podstaw wraz z możliwością
dogodnych świąt
Registered and approved as a Private
Vocational School

2095 Weston Rd (na pld. od 401)

244-2725

ADVANCE REAL ESTATE LTD.

MAREK REJNIAK

Sales Representative

RESIDENTIAL — COMMERCIAL — INDUSTRIAL
MORTGAGES — INVESTMENTS
EVALUATIONS

1055 Bloor St W
Toronto Ontario M6H 1M4

Serdecznie zapraszam zainteresowanych

kupnem i sprzedażą nieruchomości

UWAGA INWESTORZY!

High Park Triplex po przystępnej cenie przy niewielkiej wpłacie spłaca się sam

Apartamenty - 1 2 sypialniowe na Lakeshore Blvd i w centrum Mississauga i w cenie
od \$ 69 900 00 i \$ 85 000 00

Delikatesy w Polskiej dzielnicy znakomity Business dla rodziny

**PO BLIŻSZE INFORMACJE I FACHOWĄ POMOC
PROSZĘ DZWONIC**

Biurowo 534-9246 oraz Pager Dom 756-1538

SPORT

Niespodziewane zwycięstwo P.MUELLERA

TOMBA nie zwalnia tempa

"Stary, narciarski lis" - Peter Mueller, znów dał znać o sobie, zwyciężając niespodziewanie w biegu zjazdowym zaliczonym do Pucharu Świata, który rozegrany został w Bad Kleinkirchheim (Austria) Szwajcar uzyskał czas 1 53 31 i wyprzedził swojego rodaka P.Zurbriggena (1 53 58) oraz Francuza - F Piccarda (1 53 58)

KOLEJNY SUKCES M.WALLISER

Krolowa narciarskich stoków - Maria Walliser ponownie odniosła sukces w Pucharze Świata wygrywając bieg zjazdowy w Zinal (Szwajcaria) W ogóle był to dzień szwajcarskich narciarek, które zajęły 3 pierwsze miejsca.

- WYNIKI
- 1 M Walliser - 1 52 17
 - 2 M Figini - 1 52 24
 - 3 B Oerli - 1 52 24

Niespodzianka tegorocznego Pucharu Świata - włoski alpejczyk Alberto Tomba, odniósł już szóste zwycięstwo w pucharowej rywalizacji, wygrywając stalem specjalny w Bad Kleinkirchheim z czasem 1 58 46 Drugi był T Stangassinger (Austria) - 2 00 60, a trzeci B Gstrein, także z Austrii - 2 00 78

Ogólna klasyfikacja Pucharu Świata

- 1 Tomba - 181 pkt
- 2 Zurbriggen - 151
- 3 Strolz - 82
- 4 Wasmaier - 79

G.Filipowski czwarty

W rozegranych w Pradze mistrzostwach Europy w jeździe figurowej na lodzie, wysoką, czwartą lokatę w jeździe indywidualnej mężczyzn wywalczył Grzegorz Filipowski, który z roku na rok zbliża się do "magicznej trójki" Może w Calgary Grzegorzowi uda się w końcu wywalczyć któryś z

medali, bo już najwyższa pora WYNIKI

- 1 A Fadjajew (ZSRR)
- 2 W Kotlin (ZSRR)
- 3 W.Petrenko (ZSRR)
- 4 G Filipowski (POLSKA)
- 5 R.Zander (RFN)

Wśród pan triumfowała, oczywiście, K Witt (NRD)

KOLEJNY REKORD BENA

Ben Johnson na samym progu nowego sezonu pokazał znakomitą formę, której wynikiem był rekord świata Podczas mitingu w Hamilton Big Ben przebiegł dystans 50 jardów w czasie 5 20 sek Wynik ten jest nowym halowym rekordem świata Poprzedni należał do Amerykanina Floyd'a i wynosił 5 22 sek

HOKEISTA OLBRZYCHSKI

17 stycznia w telewizji RFN pokazano film z Danielem Olbrychskim w roli hokeisty

PIŁKA NOŻNA

FC Porto zdobywcą Superpucharu

Mistrz Portugalii FC Porto (z J Młynarczykiem w bramce), został zwycięzcą Superpucharu Europy W finale tej klubowej, piłkarskiej imprezy spotkali się zdobywca Pucharu Europy - FC Porto i zwycięzca Pucharu Zdobywców Pucharów - Ajax Amsterdam W pierwszym meczu w Amsterdamie wygrało Porto 1 0 i także powtórzyło ten wynik w rewanżu, zostając zwycięzcą Superpucharu

RFN - Włochy na początek!

12 stycznia odbyło się w Disseldorfie (RFN) losowanie finałów mistrzostw Europy, które w czerwcu rozegrane zostaną w RFN W grupie 1 znalazły się zespoły RFN, Włoch, Danii i Hiszpanii Grupa 2 tworzą - Anglia, ZSRR, Dania i Irlandia Finały zainauguruje mecz RFN - Włochy Wszystko o Euro 88 ukaze się w lutym w wydaniu "Kulis Sportu"

AUSTRALIAN OPEN

W Melbourne (Australia) odbywa się tradycyjny turniej "Wielkiego Szlema" - Australian Open

Jak na razie nie zanotowano większych niespodzianek, wprowadzić odpadli Francuzi Laconte i Noah, ale nie prezentowali oni w ostatnim czasie zbyt wysokiej formy

Oto ciekawsze wyniki IV rundy

- S Edberg - J Stoltenberg (Australia) 6-3, 6-3, 6-4
M Wilander - Ch Sacranu (RFN) 6-2, 6-4, 6-2
A.Jarryd - J Frawley (Australia) - 3-6, 6-1, 6-7, 7-6, 6-2
A Czesnokow (ZSRR) - U Sterb (RFN) - 6-1, 6-4, 6-2
I Lendl - T Witsken (USA) - 6-2, 6-1, 7-6

Do momentu wydania "E T - P" znane były 3 pary ćwierćfinałowe P Cash - I Lendl (rewanz za Wimbledon)
S Edberg - A Czesnokow
M Wilander - A Jarryd

Wśród pan wszystkie faworytki [Graf, Nawratulowa, Evert i Mandlikowa] idą równym, zwycięskim krokiem i zapewne między nimi rozegra się "walka" w półfinałach

• CIEKAWOSTKI OLIMPIJSKIE •

• 77 sportowców znajduje się w olimpijskiej kadrze Francji na zimowe igrzyska Do Calgary wyjedzie maksimum 50 Obok hokeistów najliczniej będą reprezentowani w ekipie narciarze alpejscy

• MAX JULEN, 26-letni dziś szwajcarski mistrz olimpijski z Sarajewa w slalomie gigancie nie będzie bronił tytułu Rozpoczął bowiem drugi etap swej sportowej kariery, podpisując umowę z zawodowym "cyrkiem" w USA

• Wielkim pechowcem jest brązowy medalista ostatnich mistrzostw świata w zjeździe, Klaus Alpigler Latem musiał

poddać się operacji kolana, a gdy już wznowił treningi, pierwsze zajęcia na śniegu skończył nieoczekiwanie szybko z powodu uszkodzenia kręgosłupa Lekarze ze sceptycyzmem oceniają jego szanse na olimpijski start.

• Międzynarodowy Komitet Olimpijski zapalił zielone światło dla szwedzkiego narciarza, Ingemara Stenmarka Mistrz olimpijski z 1980 r w slalomie specjalnym i slalomie gigancie, nie dopuszczony do igrzysk w 1984 r ze względu na podpisane kontrakty, będzie mógł wystartować w Calgary

Taką decyzję podjął w końcu ub tygodnia Komitet Wykonawczy MKOl w Lozannie Na tym samym posiedzeniu oficjalnie potwierdzono, iż Marc Guardelli, który niedawno uroczyste otrzymał obywatelstwo Luksemburga, będzie mógł walczyć w Calgary o medale dla swego przybranego kraju

• Nowym szefem ekipy francuskiej jest Jean-Pierre Puthod Twierdzi, że w najbliższym sezonie głośno będzie w świecie o reprezentantach Francji Przygotowuje się już kadrę na następne Igrzyska Olimpijskie 1992 roku w Albertville

Francuzi największe nadzieje wiążą z dziewczętami W kadrze reprezentacyjnej są. Christelle Guignard, Carole Merle, Catharine Quittet oraz siostry Dorota i Małgorzata Tlałka-Mogore Quittet doznała w ubiegłym sezonie poważnej kontuzji, ale obecnie jest już w pełni sił.

• Znakomity fiński biegacz narciarski, Juha Mieto startował w czterech olimpiadach Marzy mu się piąta na razie jednak nie znalazł miejsca w odmłodzonej kadrze

Trenerzy twierdzą, że może do niej wrócić, jeśli wykaże odpowiednią formę

UWAGA

MIŁOŚNICY SPORTU!

w punktach
sprzedaży polskich gazet,
drugie wydanie (już 24-stronicowe)
pierwszego, polskiego miesięcznika
sportowego, wydawanego w Kanadzie, pt

"KULISY SPORTU"

Znajdziecie w nim Państwo m in

- Wywiad z Robertem Muchą
- F.Valcareggi - "Prima Boniek"
- N.Piquet - mistrz kierownicy
- M.Tyson - "Tajfun w ringu"
- Wszystko o losowaniu piłkarskich MŚ - 1990
- A.Buncol - "Nadal jestem Polakiem"
- Faworyci Calgary - 88
- oraz wiele innych niespodzianek

Zwycięzca biegu zjazdowego Peter Mueller (w środku) w towarzystwie P.Zurbriggena (z lewej) i Francuza Piccarda